

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Twenty Eighth Day of the Third Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, the 16th September, 1983

The House met at Half-past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in The Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Mr. Speaker:—The First Question Sl. No. 261 is postponed at the request of the Members.

Demands of the Blind and Lame in the State

262—

*2583—(X)-Q.—Sri M. Venkaiah Naidu:—(Udayagiri) Will the Minister for Social Welfare be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Blind and Lame Welfare Association of Andhra Pradesh have submitted a Memorandum to the Chief Minister on 8-2-83 and 8-6-83 regarding their demands; and

(b) if so, the action taken thereon?

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖా మంత్రి (శ్రీ మతి కె. ప్రతిభాభారతి):—(ఎ) అవునండి.

(బి) కొన్ని కోర్కెలపై చర్య తీసుకోన్నారు. మిగతా కోర్కెలపై చర్య ప్రారంభం చేశారు. అయినప్పటికీ మొత్తం పరిస్థితిని సమీక్షిస్తున్నారు.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు:—ఇంకా ముందు వారి కోరికల పరిష్కారంపై ప్రభుత్వం ఒక జి.ఓ. యిష్యూ చేసిన మాట వాస్తవమేనా? అందులో గౌ. సైన్స్ యిచ్చినదో సభకు తెలియజేస్తారా? వారి మెయిన్ డిమాండ్ యేమిటో తెలియజేస్తారా?

* An asterisk before the name indicates conformation by the Member.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి:—అధ్యక్షా, యివ్వడం వాస్తవమే. వారు 11 కోర్కెలను కోరడం జరిగింది. వారిడిమాండ్ 11 ఉన్నాయి అందులో ముఖ్యంగా వారు 3ి వర్సంట్ రిజర్వేషను కావాలని కోరడం జరిగింది. ప్రస్తుతం యిది మన రాష్ట్రంలో ఉంది. వికలాంగుల ఉద్యోగాలలో రిజర్వేషను ఖచ్చితంగా 3ి వర్సంటు, మలుజరనడానికి ప్రభుత్వం అన్ని విధాల కృషి చేస్తోంది, ఎస్.టి. ఎస్.డి. కి సంబంధించిన రిజర్వేషన్లు తనిఖీ చేయడానికి ఒక కమిషన్ నరు, ముగ్గురు సహాయక డివిషన్లు ఉన్నారు. సరే వికలాంగులకు సంబంధించిన రిజర్వేషనులు కూడా తనిఖీ చేయానికి ఉత్తర్వులు ఇవ్వడం జరిగింది. తరువాత అందులకు వ్యతిరేక ప్రస్తుతం రూ. 30 ల ముడి రూ. 100 లకు పెంచాలని వారు కోరినారు. అది రూ. 30 మంచి రూ. 50 లకు పెంచే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. రూ. 100 లు అంటే ప్రస్తుతం సాధ్యం కాదు. అలాగే రూ. 3,000లు స్వయం ఉపాధి పథకాలు అందించే పునరావాసానికి రూ. 3,000 ల వాడుక గ్రాంటు యివ్వాలని యీ మొత్తం యే రకమైన లోన్స్ తో సంబంధం లేకుండా మంజూరుచేయాలని కూడా వారు కోరడం జరిగింది. రూ. 3,000 ఫీ గ్రాంటు యివ్వాలనే ఆదేశాలు సాంఘిక సంక్షేమశాఖ వారి సర్క్యులర్ నెం. జి. 1-172-4 తేదీ 8-1-1982 న యీ ఆర్డర్స్ యివ్వడం జరిగింది. తరువాతి అంధులకు ప్రత్యేక హోమ్లు హాస్టల్స్ నెలకొల్పాలని వారు కోరడం జరిగింది. ప్రిస్టితం రాష్ట్రం మొత్తంపైన 3ి హోమ్స్ ఉన్నాయి. ప్రతి ఒక జిల్లాలో యివ్వాలంటే కష్ట సాధ్యం. అలాగే షిర్డీ లేని అంధులకు ఉద్యోగాలు యివ్వాలని కూడా వారు అడిగినారు. అంధుల వ్యవస్థాపన అంద్ర హరిక వికలాంగుల సంక్షేమ అరిక సంస్థ రెండు కార్యక్రమాలు చేపట్టి నడుపుతున్నది. అయితే ఎడ్యుకేషన్ లేనటువంటివారు ఉన్నప్పుడు వారికి కేన్సేటివింగ్ పాఠశాలలు యివ్వడం నడవడం జరుగుచున్నది. తర్వాత యీ శిక్షణా సెంటర్స్ నెలకొల్పాలని వారు సెక్షిజ్లో కావాలని కోరడం జరిగింది. ప్రతి జిల్లాలో అన్నది కష్ట సాధ్యం. అర్.టి.సి జిల్లా బస్సులలో 3/4 వంతు కన్వెషన్స్ యివ్వాలని వారు కోరినారు. ప్రస్తుతం 50 వర్సంటు కన్వెషన్ ఇస్తున్నాము అని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం.ఎం. తె. థామస్ చౌదరి (డిచ్ వల్ల):—ఇప్పుడు యీ కుంట గ్రుడ్డి వారు 3ి కోరికలను గురించి చెప్పినారు. 1. కుంటవారు, గుడ్డివారు రోడ్ మీద బస్సుల దగ్గర, రైల్వేస్టేషను దగ్గర అడుగుని బ్రతుకుతున్నారు. వారినందరిని ఒక రెన్ క్యూబహోమ్ లో అది ప్రభుత్వం భాధ్యత ..

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి:—అధ్యక్షా, భాగ్యత ఎవరైనా శిశువు తీసుకోవలసిన భాధ్యత వ్యక్తుత్వానికి ఉంది. అయితే ఎవరయితే ఆ విధంగా అడుగుని బ్రతుకుతున్నారో వారిని ఆ హోంలో పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తే వారు యిష్టపడడం లేదు.

శ్రీ ఎం.ఎం. తె. థామస్ చౌదరి:—ఆవిధంగా వారిని రోడ్ల మీదనే వదలిపెడతారా? వారి పల్ల జేబులో డబ్బులు కొట్టేయడం వంటి అనేక

జబ్బందులు కలుగున్నాయి: విదేశాలనుంచి వచ్చినవారు మాస్తే వారికి మనదేశం మీద తక్కువ అభిప్రాయం యేర్పడుతుంది కనుక గవర్నమెంటు గట్టి చర్యలు యేమి తీసుకుంటుందో చెప్పాలి.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :—పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి (కాంగ్రెస్ పేట) :—వికలాంగులకు అంధులకు, మూగవారి కొంకు పెట్టిన పాఠశాలల్లో ఉపాధ్యాయుల శిక్షణ కొరకు ప్రత్యేకంగా మన ఫిజికల్ హేండ్ కాంప్లెక్స్ కార్యోద్యమ వారు ట్రయినింగు యిస్తువుంటే, వ్యతిరేకంగా ఆ జిల్లాలో యిద్దరు టీచర్స్ ను మెము ట్రయినింగ్ యిస్తాము. అక్కడ యీ స్కూలు పెట్టవచ్చును పంచమని అన్నది, ప్రభుత్వదృష్టికి వచ్చిందా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :—అటువంటిదేమీ నాదృష్టికి రాలేదు.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—ఇది చాలా ప్రధానమైన ప్రశ్న. రాష్ట్రంలో ఉండే హేండ్ కాంప్లెక్స్ పాపులేషన్ కు సంబంధించిన సమస్య. ఇంతకు ముందు వారు అనేకసార్లు ఆందోళన చేయడం, నెక్రీటేరియట్ దగ్గర లాటిచాక్కి లో రెబ్బలు తినడం, అరెస్టులు కావడం జరిగింది. వారికి నెలవారీగా యిచ్చే యీ వైసాన్సియల్ అసిస్టెన్స్ దీనిని రూ. 80 నుంచి రూ. 100 లకు పెంచమని అడిగినారు. కాని రూ. 50 లకు చేస్తున్నామని చెప్పినారు. అంచేసినారా? చేస్తున్నామని స్పష్టమైన హామీ యిస్తున్నారా? తర్వాత రూ. 9,000 వారందరికీ ఆర్థిక సహాయం చేయాలని కోరినారు. అది 1982 లో జి.ఓ. 9వ నెలలో యిస్కూ అయింది. ఇప్పటివరకు దీని ప్రకారం యెంతమందికి ఆ వైసాన్సియల్ అసిస్టెన్స్ యిచ్చినారో చెబుతారా? అంధులు కోరికలేమయితే ఉన్నాయో ప్రధానమైన కోరికలు కాకుండా మిగతా కోరికలపైన చర్య తీసుకుంటారా? ఎప్పటిలాగో చర్య తీసుకుంటారు?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :—రూ. 90 ల నుంచి రూ. 50 లకు పెంచేది ప్రస్తుతం వ్యభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది వీలై నంత తొందరలో ఒక నిర్ణయం తీసుకుంటాము. ఇక యీ రూ. 9,000 అది యిస్కూ చేయాలనేది 1982 నుంచి కూడా యివ్వడం జరుగుతోంది. ఎవరు అడిగినా వారికి యివ్వడం జరుగుతోంది. స్పష్టంగా యెంతమందికి యిచ్చినారనేది యెటువంటి సంఖ్య నాదగ్గర లేదు. గౌరవ సభ్యులు కావాలంటే వారికి తెలియజేయడం జరుగుతుంది. వారి కోరికలు సాధ్యమయినంత తొందరలో తీర్చడానికి ప్రయత్నిస్తున్నామని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి (మిలక్ పేట) :—వారం రోజుల క్రింద మన అసెంబ్లీ ముందు ఈ గ్రూడ్ వారు ప్రదర్శనచేసి వారి కోరికలను మంత్రిగారికి సమర్పించు కొనడానికి వచ్చినప్పుడు వారిని అరెస్టు చేసిన విషయం వాస్తవమేనా? అరెస్టు చేస్తే వారు యే కోరికలకోసం వచ్చినారు? వాటిని పరిశీలనలోకి తీసుకుంటున్నారా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :—గ్రాటి వారిం వారురా డం నిజమే వారికి ఉన్న 11 డిమాండ్స్ డిమాండ్ చేసినాను. అవన్నీ ప్రభుత్వం అమలుచేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో వారు రావడం జరిగింది. అప్పుడు వెనికొడ్ లేకపోవడం చేత ఆ విషయం వాకు తెలియదు.

శ్రీ ఎస్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :—వారు యీ కోరికలు యిచ్చినప్పుడు దానిలో వారి ప్రత్యేకమైన కోరిక ఒకటి ఉంది. ఈ రంగారెడ్డి జిల్లాలో ఉండేటటువంటి ఫ్యాక్టరీస్ లో వారు మిగతావారు యెవరయితే ఉన్నారో యీ రి పర్సంటు జి.ఓ. అవలు సరిగా పాటించడం లేదు. కాబట్టి దీని వెంటనే పాటించడానికి గవర్నమెంటు గువల్ ఎంప్లాయిమెంట్ స్కీము క్రింద వారికి యెవరికయితే లోన్సు యిచ్చినారో వారికి ఆ మెటేరియల్ యివ్వడం లేదు. దానిపైన ప్రభుత్వం వెంటనే యెవర్య ఖిమకుంటుంది?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :—నేను ఆ రిప్రజంటేషను పీసుకొని సెక్రటరీకి చెప్పడం జరిగింది. ఆ సమస్యవచ్చి ఒకరోజున కొంతమంది విజ్ఞాపనలు గ్రూడ్ వారిని కూడా ఈ అసెంబ్లీ అయ్యేలోపల పిలిచి సెక్రటరీకి, సెక్రటరీ కన్ఫర్స్ అఫిసర్ ఎవరయితే ఉన్నారో వారితో నేను ఒకసమావేశం పెట్టు ని వసుగ్రంగా ఆలోచించి యే వెతక వెంటనే చేయవలసి ఉంటుందో అవన్నీ చెప్పి, తైము వచ్చే వాటి విషయంలో తొందరగా ఒక నిర్ణయం తీసుకొనడానికి ముఖ్యమంత్రి గారితో చర్చించవలసిన అవసరం ఉంటే చర్చించుకొనుని వారి సెక్రటరీతో నేను చెప్పడం జరిగింది. ఈ అసెంబ్లీ అయ్యేలోపల ఒక మీటింగు తప్పకుండా పెట్టుకుంటామని తెలియజేస్తున్నాను.

8-40 a. m

శ్రీ బిపావ్. భూపతిరావు (పాలేరు) :—ఇది చాలా ముఖ్యమైనది. యీ గ్రాంటు మంజూరు చేసే దానికి అసలు బడ్జెట్ లో వారికి కేటాయించింది చాలా తక్కువ. అది పోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటు వారు గ్రాంటు యిచ్చే పరిస్థితి అయితే, యీ కుంటవారు గ్రూడ్ వారు ఆ డిపార్టుమెంటు వెళ్ళి పైరవీ చెయ్యాలంటే కష్టమైన సమస్య. దీనికొరకు అదనంగా కేటాయస్తూ ఆయా జిల్లాలో యెంతే త యిచ్చారు? దీనిని యింకా యెక్కువ మొత్తం చేయకపోతే వారి జీవితాలు జరగడం కష్టం. దిక్కులేని చావు చచ్చిపోయిన వారిని తీసివేసేవారు ఎవరు? దానికి ప్రత్యేకమైన పర్సంటు చేయవలసి ఉంటుంది. మూగ పాతకాలలో టీవర్సుని పెంచాలి.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :—ఈ విషయాలు తప్పకుండా పరిశీలిస్తాము. పోయిన సంవత్సరం 60 లక్షలు మాత్రమే ఇస్తే ఈ సంవత్సరం రెండు కోట్లు 40 లక్షల 700 రూపాయలు మ జూరు చేయడం జరిగింది ఇంకా అధికంగా కావలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. కాని ప్రస్తుతానికి ఇదే బడ్జెట్ గావ్ ఉన్ చేయడం జరిగింది. వచ్చే సంవత్సరం ఈ బడ్జెటు ఎక్కువ చేయవలసిన అవసరం ఉంటుందని నేను ప్రామాన్య మినిష్టరుగారికి తెలియజేస్తాను.

శ్రీ ఎం. నాగభూషణం (కూచినపూడి) :—గుర్జీవారకొరకు గిల్లు ఏమైనా ఉందా? వారందరిని ఒకేచోటికి చేర్చి సహాయం చేసే అవకాశం ఉందా? ఈ ఫిట్టిల్లి హాండి కేపుడు వారికి ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలు ఇవ్వడానికి ఏదైనా ఏర్పాటు ఉందా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :—వారికి ఇప్పుడు రిజర్వేషను ఉంది. 31 వర్సంటు ఉంది. వారు ఏదైనా కేసు నా దృష్టికి తీసుకువస్తే పరిశీలిస్తాను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—రేపు మంత్రిగారు అంధుల ప్రతినిధులను కలుసుకుంటున్నారు. దానికి మాలాంటివారిని కూడా పిలిచేదానికి మంత్రిగారికి ఏమైనా అభ్యంతరం ఉందా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :—మాకు ఏమీ అభ్యంతరము లేదు.

శ్రీ ఎం. నారాయణరావు (నోంపేట) :—వాటికి ఈ పెన్షను సరిగా అందడంలేదు. అసలు అటువంటివారు ఎంతమంది ఉన్నారు అనేది ప్రభుత్వానికి ఏమైనా తెలుసు ఉందా? వారి తాలూకు స్టాటిస్టిక్సు సేకరించి వారికి దై రెక్టుగా సహాయం అందించే దానికి ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :—పరిశీలిస్తాను అధ్యక్షా.

Purchasing of Super Special Boat from USSR for use in Nagarjuna Sagar Water

263—

*938-Q.—Sri M. Jagannadham (Wardhannapet) :—Will the Minister for Tourism be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a Super Special Boat was purchased from Soviet Russia for the use in Nagarjunasagar water for up and down trips from Nagarjunasagar and Srisailem Projects ;

(b) if so, when the Super special boat will be launched in the Nagarjunasagar ;

(c) the Special features of the said boat ; and

(d) the cost of the boat and its transportation charges ?

పర్యాటక శాఖ మంత్రి (శ్రీ మహమ్మద్ షకీర్) :—(ఎ) అవునుండీ.

(బి) రష్యన్ ఇంజనీర్లు ఇదివరకే ఈ పడవను ప్రవేశపెట్టారు. ప్రస్తుతం దీని ప్రయాణం ఎలా ఉండేది పరీక్షిస్తున్నారు. త్వరలో రెగ్యులరు ట్రిప్సును ప్రారంభించడం జరుగుతుంది.

(సి) పలా వ్యయోజనాలు గల పడవ ఈ “జరియా” నాగార్జునసాగర వద్ద కృష్ణాజలాలలో ప్రవేశపెట్టడానికి అత్యంత అనుకూలమైన పడవ ఇది. దీని విశిష్టతలు రీ మండ వ్యయోజనాలతో గంటకు 40 కి.మీ.ల వేగంతో సునాయ

సంగా స్యాయాం చేయగలదు. 10 సె. సూర్యునితో పాడ అది పర్యాటం చేయగలదు. దీనిని ప్రవేశ పెటడానికి ప్రత్యేక మౌలిక సదుపాయాన్ని అక్కర లేదు. అట్టి తీరప్రాంతాల్లో కూడా సులభముగా ఎక్కడానికి దిగడానికి గాను సడలకు ఒడ్డున తీసు పోవడానికి వీలు ఉంటుంది.

(హ. లక్షంలో)

(డి. పెడను ఖరీదు

రూ. 32.92

కస్టమ్స్ డ్యూటీ

రూ. 24.50

రవాణాచేసుకోవడానికి అయిన ఖర్చు

రూ. 1.61

ఇతర ఖర్చులు

రూ. 0.27

మొత్తం

రూ. 59.29

శ్రీ ఎం జగన్నాథం:—ఈ ప్రశ్న వేసే సాటికి ఇది నిశాఖపట్టణం రేవులో చాల వాంఛ ఉంది. దీనిని ఎటా పెట్టారు? టికెట్ సిస్టమ్ పెట్టారా? టూరిజం ఉధ్యమంలో నడస్తున్నారా? ప్రయివేటు వారి చేతిలో పెట్టారా?

శ్రీ మహమ్మద్ షకీర్:—ఇ. కా ఫర్ నిర్ణయించలేదు. ప్రస్తుతం ఇంకా నడవడంలేదు. త్వరలో నడ పుతాము.

శ్రీ మతి గ్రంథ మాధవి (నిశాఖపట్టణం):—అధ్యక్షా, ఈ మూవర్ స్పెషల్ బోటు. జరియాబాటు రష్యా పర్యటన కోసమే కొనుగోలు చేసిన మాట రాస్తవ మేనా? అప్పుడు మేనేజింగు డైరెక్టర్ గా ఉన్నవారు ఫేమిలీతో రష్యా వెళ్లిన మాట వాస్తవమేనా? ఈ జురూ లాంచి కొనుగోలు చేయడానికి కనరా శాస్త్రంకు నుంచి అప్పు తీసుకువచ్చిన విషయం వాస్తవమేనా? దానికి వడ్డీ ఎంత చెల్లిస్తున్నారు? ఈ నష్టాల ఊబిలో నుంచి బయటికి రావడానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

శ్రీ మహమ్మద్ షకీర్:—దీనికి నెలారీ వడ్డీ రూ. 50 వేలు ఉవుతుంది. అప్పటి మేనేజింగు డైరెక్టర్ ఫ్యామిలీతో రష్యా వెళ్లిన విషయం మాకు తెలియదు. టూరిజమ్ డైరెక్టర్ వెళ్లారు.

శ్రీ వి. వి. నారాయణరెడ్డి (ఘాంకూర్):—మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ ట్రాన్స్మిషన్ల చార్జీలు 60 వేలు అన్నారు. ప్రీత్ లాగి కొని తెచ్చారా? లేకపోతే ఎవరికై నా కాంట్రాక్టు ఇచ్చారా?

శ్రీ మహమ్మద్ షకీర్:—మొదట్లో కాత్ ఫర్ చేసి కొత్త రారీలోనే తెచ్చాము. అది నిశాఖపట్టణం నుంచి నాగార్జున సాగర్ తెచ్చేప్పటికీ చాల ఖర్చు అయింది.

శ్రీ వి. వి. నారాయణరెడ్డి:—దానికి యు.ఎస్.ఎస్.ఆర్. ఏదైనా హామీ ఇచ్చిందా?

శ్రీ మహమ్మద్ షకీర్.—పమి లేదు.

శ్రీ ఎన్ ఇంద్రానీనారెడ్డి.—వారు పోయిందా? ఎంత ఎక్కు అయింది? దీనికి కెల్లా డీసెలు కావాలి అని వాస్తవమే? ముఖ్యమంత్రి గారు దీనికి ప్యాగంబోత్సవం చేస్తారని చెప్పిన తరువాత వారు చేయడం దీనిలో రోజు నుండి 150 పాపాలు వలనం ని రెండింటి మధ్య పోయి రావడానికి సాదా అంతి ఖర్చు కాదు మరి తరకంగా ఇది ఫీజు ర్ అని చెప్పి నిర్ణయించారు?

శ్రీ మహమ్మద్ షకీర్.—డైరెక్టరు పోవడానికే ఎక్కు రహస్య ప్రభుత్వం భరించింది. మన ప్రభుత్వం డీమి ఖర్చు కాదు. ఇది సామాన్య డీసెలు తోనే నడుస్తుంది. మొదట కష్టమైన రూపం పెడకుండా 50 రూపాయలు టికెట్ పెట్టవచ్చు అయినవారు అని కష్టమైన రూపం కట్టి వడ్డీ ఉబ్బు తెచ్చివదానివల్ల రెండు ఎక్కువ అవుతుంది 14-8-68కి రివల్యూట్ అయినట్లు వచ్చి దానిని కమిషన్ చేసి పోయినా వర్తకం అది ప్యాగంబం అవుతుంది.

శ్రీ కె. వి. రెడ్డయ్య (ఉమ్మడి):—నాగార్జున సాగునుంచి శ్రీకృతము వరకు 90 కి. మీ. పడికిలో మీటరు పోయిన సరువాత దాదాపు ప్రతి చోట 10 అడుగులు, 20 అడుగులు బోల్తానైన ఉన్నందువల్ల సంవత్సరంలో 11 నెలలు ఈ బోటు శ్రీకృతము వరకు వెళలేదు. మరి దీనిని ఎందుకు కొన్నారు? దీనికి పరిష్కారం ఎట్లా ఇచ్చారు? ప్రకాశం నుంచి దుర్గనియోగము అవుతుంది కాబట్టి దీనిని కేన్సిల్ చేసి అమ్మివేసి నష్టము లేకుండా మార్చారా?

శ్రీ మహమ్మద్ షకీర్.—పది అడుగులలోను వాటర్ కూడా నడవగలదు 8-50 a. m. పది అడుగుల లోతులో బోల్తానైన మాట వాస్తవమే. నాగార్జున సాగర్ నుండి శ్రీకృతం వరకు ఇంతవరకు ప్రయాణం జరగలేదు పాత ప్రభుత్వ కాలంలో ఇది ఒరిగింది ఎందుకు చేరారో నాం ఆరం కావడం లేదు ఇన్ వైట్ ఎలిఫెంట్ గా ఇది ప్రభుత్వానికి తయారైంది అమ్మాలని చెప్పాము. ఈ నెల రెండు తేదీన చీఫ్ కెక్స్ టురీ చేంబరులో మీటింగు జరిగింది. తొందరలో అమ్మడానికి వర్తికలో చేస్తాము.

శ్రీ వి. చంద్రశేఖర్ (మహబూబ్ నగర్):—ఈ దగ్గర విశాఖ పట్టణంలో పెద్ద పెద్ద పెడవలు తయారు చేయడం చూస్తున్నాము. రు. 32 లక్షలు పెట్టి కొన్న బోటుకు 24 లక్షలు కష్టమై, దానిపై లక్ష రూపాయలు ట్రాన్స్పోర్ట్ కింద, 20 లక్షలు నాగార్జున సాగర్ చేర్చడానికి ఖర్చు అయింది ఇంక ఖర్చు పెట్టి కొనవలెనని ఆ వాటి ప్రభుత్వానికి ఎవరు సలహా ఇచ్చారు? 50 వేలు మిక్కిలి అవుతున్నది. రెడ్డయ్య గారు చెప్పినట్లు శ్రీకృతం వరకు పెద్ద పెద్ద గుండ్లున్నాయని అన్నారు. అలాంటప్పుడు ఎలా కొన్నారు? దీని వెనుక ఎదో వుంది. ఇలాంటి సలహా ఎవరిచ్చారు? దీన్ని దర్యాప్తు చేసే అంశం మంత్రి గారికి వుందా?

శ్రీ మహమ్మద్ షకీర్ :—అవును, అరైంటు మెమో నెం. 1256/ఎ.1 టూరిజం/79-1, తేది 7-9-79న ఆర్డరు వెళుతుంది. ఎంకి కు చేకారో తెలియదు. వారన్నట్లు ఏమయినా వుంటే విచారణ చేయిస్తారు.

శ్రీ కె. నారాయణస్వామి (దర్శి):—ఈ బోటు ఇంతవరకు ఎన్నిసార్లు శ్రీకైలం నుండి నాగార్జునసాగర్ కు ప్రయాణం చేసింది? అమ్మడానికి తెండరు విలుదామని అంటున్నారు. త్రువ్వుట్టకుండా వున్నప్పుడే అమ్ముతారా? లేక తప్పు పట్టిని తరువాత అమ్ముతారా?

శ్రీ మహమ్మద్ షకీర్ :—నాగార్జున సాగర్ నుండి శ్రీకైలం వరకు ఇప్పటివరకు పోలేదు. తొందరలో అమ్మడానికి ప్రయత్నము చేస్తాము.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి (గద్వాల) :—మంత్రి గారి జవాబు ఎంత దురదృష్టకరంగా వుందంటే, ఆయన వివరాలు జాగ్రత్తగా చూచుకొని బోటును చూచి, పరిశీలించేసి, తరువాత సభకు చెబితే బాగుంటుంది. వారికి వాస్తవ పరిస్థితి తెలిసేట్లు లేదు. చెప్పవలసి వస్తున్నది కాబట్టి చెబుతున్నాను. వారు ఎంత కేపూ అమ్ముతాము, వైట్ ఎలిఫెంట్ లాగా తయారైంది అని చెబుతున్నారు. Sir, he is expressing his ignorance.

Mr. Speaker.—You are not accepting the answer.

Sri D. K. Samarasimha Reddy:—Sir, he is attributing the previous Government. Is it a fact that this Boat function on Hydro-coil system, which is the most modern technique in the world?

Mr. Speaker:—First let him completely reply please.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి:—శ్రీకైలం — నాగార్జున సాగర్ మధ్య ఆరు అంగుళాల వాటర్ లెవల్ లో కూడా నిలిచిపోవడానికి అవకాశముంది. కాబట్టే సైపలిస్ట్ ఈ బోటును రెకమెండ్ చేసిన మాట వాస్తవమా? మీకు కమిషన్ చేయటానికి శక్తి లేదు. అలాంటప్పుడు వైట్ ఎలిఫెంట్ అంటే అర్థమేమిటి?

శ్రీ మహమ్మద్ షకీర్ :—మూడు అంగుళాల వాటరులో ప్రయాణం చేయడం వాస్తవమే. కానీ ఒక గంట ప్రయాణం చేయటానికి 150 లీటర్లు డిజెల్ ఖర్చు అవుతుంది. శ్రీకైలం నుండి నాగార్జునసాగర్ రాను పోను ఒక మినీపిక్ కు. 200లు అవుతుంది. అంత ఖర్చుపెట్టి పోయేవారు చాలా తక్కువగా వుంటారు. అందువల్ల తొందరగా అమ్మవలెనని చూస్తున్నాము.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి:—మంత్రిగారు చెప్పిన దాన్ని బట్టి సపై మెంటరీలు వస్తున్నాయి. గంటకు 150 లీటర్లు డిజెల్ కన్సూమింగ్ అవుతుందని మంత్రిగారున్నారు. 150 లీటర్లు ప్రకారం అయితే, రెండు గంటలు లోపల నాగార్జునసాగర్ నుండి శ్రీకైలంకు వున్న డిస్టెన్స్ కు వర్క్ చేస్తున్న మాట వాస్తవమా? అంటే 300 లీటర్లు డిజెల్ వదులుతున్నమాట రెండుగంటలయితే, అప్పుడు వెయ్యి రూపాయలు డిజెల్ ఖర్చు అవుతుంది, 30 మంది ప్యాసింజర్స్ ని

అన్నారు. 65 నుండి అన్నప్పుడు, వర్ ప్యాసింగ్ రు. 200లు ఎలా అవుతుంది. వారు ఏ తెక్క ప్రకారం వేశారు? Let him not mislead the House by giving wrong information.

శ్రీ మొహమ్మద్ పకీర్ :— పోయి వచ్చేదానికి 2½ గంట వదులుంది. గంటకు 150 లీటర్లు డిజిల్ కన్సూమ్యం చేస్తుంది. దాని ప్రకారం 800-875 లీటర్లు కన్సూమ్యం చేస్తుంది.

శ్రీ ఎం వెంకయ్యనాయుడు :— మొదటి ప్రశ్నలో బోటు కొనుగోలు చేసిన మాట వాస్తవమేనా అంటే వాస్తవమని అన్నారు. ఈ బోటును ఏ పద్ధతిమీన అంటే గోబల్ రెండర్లను పిలిచి కొన్నారా? లేక కొలేషన్స్ కాలఫర్ చేసి కొన్నారా? కాలఫర్ చేసిన తరువాత ఏ అథారిటీ ఈ బోటును కొనాలని నిర్ణయించింది? ఇండాకా మంత్రిగారు ఓపెనింగ్ చేస్తున్నామని అన్నారు. ఇప్పుడేమో క్లోజింగ్ చేస్తున్నామని అంటున్నారు. దీనివల్ల బోటును నష్టము వస్తున్నదని మంత్రిగారు అంటున్నారు. సమరసింహారెడ్డి గారెమో మంత్రిగారి ప్లేటుమెంట్ ను సమర్థించడం లేదు. ఎక్స్ పర్ట్ కమిటీని కాన్స్టిట్యూట్ చేసి, వారు కూర్చోని ఈ బోటును కొనాలని నిర్ణయించారా? లేకపోతే ఒకే వ్యక్తి నిర్ణయించారా? ఆ సమయంలో ఇన్న మాన్వేజింగ్ డైరెక్టరు ఎవరు?

శ్రీ మొహమ్మద్ పకీర్ :— దీనికి రెకమెండ్ చేసింది, డైరెక్టర్ జనరల్ ఆఫ్ టెక్నికల్ డెవలప్ మెంట్, డైరెక్టర్ జనరల్ ఆఫ్ టూరిజమ్, చీఫ్ కంట్రోలర్ ఆఫ్ ఇంఫోర్మేషన్ ఎండ్ ఎక్స్ పోర్ట్స్, మరియు సెకటరీ ఆఫ్ సెంట్రల్ బోర్డ్ ఆఫ్ ఎక్స్ ట్రాక్ ఎండ్ కస్టమ్స్, వీరందరూ ఈ బోటు దిగుమతిని పరిశీలించేసి, 2-8-80న తేదీన ఇంఫోర్మ్ అర్డరును జారీ చేశారు.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— అర్డరు విశ్వంతా ఇచ్చారు సరే. Who has decided to purchase this Boat and what is the way of purchasing. Is it by calling for quotations or asking for tenders?

శ్రీ మొహమ్మద్ పకీర్ :— కొలేషన్ కాలఫర్ చేశారు అవుతున్న మినిష్టరు రోడామిస్ట్రీగారు కొన్నారు.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :— హౌస్ ను తవ్వదారిన పట్టిస్తున్నారు మంత్రిగారు.

(ఇంటరప్షన్స్ తెల్)

శ్రీ సి. జగన్నాథరావు (నగ్నాపూర్) :— ఆ సైపెల్ బోటు నిర్మాణం చేయడం భారతదేశములో వుందా? లేదు కనుకనే హైడ్రో ప్లయిట్ సిస్టమ్ ను వేలానే దృష్టిలో నిపుణులు భావించి, దీన్ని తెచ్చారు. కనీసము 10 అంగుళాల లోతులోనూ, 6 అంగుళాల లోతులోనూ ప్రయాణం చేయడానికి అవకాశం వుంది. కాని మొదట నడుపుతామని అన్నారు. తరువాత అమ్మేస్తామని అంటున్నారు. ఇదేమిటి?

శ్రీ మహమ్మద్ షకీర్ :—బోటు కొనేటప్పుడు దీని ఖరీదులో ఎక్స్‌యిజ్ డ్యూటీ పడదని, అప్పుడు డిజిల్ ఖరీదు కూడా రు. 2.40 లేనని అనుకొన్నారు. ఒకసారి పోయేదానికి రు. 50లు పడుతుందని ఎంచుకొన్నారు. కాని ఎక్స్‌యిజ్ డ్యూటీ 25 లక్షలు పడింది. డిజిల్ ఖరీదు రు. 8.75లు అయింది. ప్రస్తుతం ఒకసారి పోయేదానికి 200 పాడ్ రు. 200లు పడుతుంది. అందువల్ల ఇంత ఖర్చుచేసి పోయేనారెవరూ వుండరని ఎంచి, అమ్మడానికి నిర్ణయించాము... (ఇంటర్వ్యూ...బెల్)

Investment of amount on Poultry Complex Scheme at Pahadi Sharee in Malakpet Constituency by Wakf Board

264—

*396-Q.—Sri N. Indrasena Reddy :—Will the Minister for Tourism be pleased to state :

(a) the amount that the Wakf Boards has invested on the Poultry Complex Scheme at Pahadi Shareef in Malakpet Constituency; and

(b) the total loss incurred in this venture?

వక్ఫ్‌కామంత్రి (శ్రీ మహమ్మద్ షకీర్) :—(ఎ) పహాడి షరీఫ్ దగ్గరి కోళ్ళ పరిశ్రమ సముదాయ పథకానికి మౌలిక సౌకర్యాలు కల్పించటానికై ఇంత వరకు 85,908.86 రూపాయలను వక్ఫ్ బోర్డు చెల్పించింది.

(బి) ఇంతవరకు నష్టం సంభవించలేదు

9-00 a. m.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :—ఇప్పుడు మంత్రిగారి సమాధానంలో పహాడి షరీఫ్ దగ్గరి కోళ్ళ పరిశ్రమ సముదాయ పథకానికి మౌలిక సౌకర్యాలు కల్పించడానికై ఇంతవరకూ 85,908.86 రూపాయలు వక్ఫ్ బోర్డు చెల్లించింది అన్నారు. వక్ఫ్ బోర్డు నుంచి షూర్ పిపుల్ కొరకు బీద ముస్లింలకొరకు యీ డబ్బు యిచ్చారు. అక్కడ ముస్లింలు రాయి కొట్టుకుంటూ ఉంటారు కాబట్టి వారికి యీ లాండు యివ్వడం జరిగింది. అక్కడ సుమారు 86 వేలు ఖర్చుపెట్టి రెండు మూడు సంవత్సరాలు రిలైర్ వెటర్నరీ ఆఫీసర్లను, స్పెషల్ వెటర్నరీ ఆఫీసరును వేసి వారికి జీతాలు యిచ్చారు. కాని యీ 87 వేల రూపాయలు అక్కడ ఖర్చు చేసారు. దానికి ఫలితము ఏమైనా ఉందా?

శ్రీ మహమ్మద్ షకీర్ :—వారి జీతాలు దగ్గరనుంచి యిస్తున్నాము. జీతాలు యివ్వడానికి వక్ఫ్ బోర్డుకు సంబంధంలేదు. ఈ 87 వేల రూపాయలు సెల్ఫ్ ఎంప్లాయిమెంటు స్కీము క్రింద వచ్చింది. 87 వేల రూపాయలలో 25 వేలు ఎడ్వాన్సుగా వచ్చింది. తరువాత 85 వేల రూపాయలు సెల్ఫ్ ఎంప్లాయిమెంటు స్కీము క్రింద వచ్చింది. కాని వక్ఫ్ బోర్డునుంచి ఏమీ ఖర్చు కాలేదు.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:—అక్కడ పొల్లరి ఫారమ్ ఏమైన ఉందా ? కోడిపిల్లలు కాని, శిశువులు కాని ఏమైనా అక్కడ ఉన్నాయా ?

శ్రీ మహమ్మద్ షకీర్:—500 యూనిట్స్ కు అక్కడ తే ఆవుట్స్ పూర్తి అయింది. జెనిఫిషియరీస్ కు పాటులు ఎలాంటిమెంటు కొరకు దరఖాస్తులు కాలేఫర్ చేయడం జరిగింది. ఆ యూనిట్స్ పెట్టుకునేందుకు జెనిఫిషియరీస్ కు శిక్షణ యివ్వడం జరిగింది. 18,670 రూపాయల వ్యయంతో వర్క్ లాండులో పంపు సెట్స్ నిర్మించడం జరిగింది. 50,000 గాలనుల కెపాసిటీ వాటర్ రిజర్వాయర్ 18,170 రూపాయల వ్యయ తో నిర్మిస్తున్నాము. దానికి మాసనరీ వర్క్కు పూర్తి అయింది. డి. ఆర్. డి. ఏ. వారు 1.25 వేలు సబ్సిడీతో కానిని నిర్మించడం జరిగింది కమీషనర్ సెట్స్ ఎంప్లాయిమెంటు 85,000 రూపాయలనూ ప్రభుత్వం రివాల్వింగు ఫండ్ నుంచి ఒకలక్ష రూపాయలు కాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. కెనరా బ్యాంకువారు రూ. 29 లక్షల, 97 వేలు లోను కాంక్షన్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:—అక్కడ బావులు శ్రవేరు పంపు సెట్స్ పెట్టారు. టాంకు కట్టారు. పాటులు ఎలాంటిమెంటు చేసారు. సబ్సిడీ రూపంలో గవర్నమెంటునుంచి 2, 3 లక్షల రూపాయలు తెచ్చారు. కాని యింతవరకూ షెడ్ కొరకు ఒక రాయి కూడా వేయలేదు. కాని మంత్రిగారు ఏదో చేసామంటున్నారు. ఇది ప్లాట్టచేసి రెండు సంవత్సరాలు అయింది. వర్క్ బోర్డుకు స్టేము లేదంటున్నారు, కాని సెంట్రల్ వర్క్ బోర్డునుంచి తీసుకువచ్చే కొన్ని లక్షల రూపాయలు తీసుకొనివచ్చిన తరువాత పూర్ పీపుల్ కొరకు ఏమి చేస్తున్నారు? ఇప్పుడు అయినా రెండుమూడు నెలలలో అక్కడ పనులు పూర్తి చేస్తారా?

శ్రీ మహమ్మద్ షకీర్:—సెంట్రల్ వర్క్ బోర్డుతో సంబంధం లేదు. త్వరలోనే యీ పొల్లరి ఫారమ్స్ ఓపెన్ చేస్తాము.

Payment of Compensation to Contractors Of Pochampad Project due to Sky-Lab Scare

965—

*2401-Q.—Sarvasri C Vijayarama Raju (Bapatla) and M. Peera Reddy (Giddalur):—Will the Minister for Works be pleased to state;

(a) whether the Government have paid any compensation to the contractors of Pochampad Project On their claim that their labour fled due to the 'Sky-Lab' scare; and

(b) if so, the names of the contracting firms that were paid such compensation?

నిర్మాణాలకాని మంత్రి (శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి):—

(ఎ) ఆవునండి, మధ్యవర్తిత్వ తీర్పు ప్రకారం.

(బి) జి. శ్రీనివాసుల రెడ్డి అండ్ కంపెనీ.

శ్రీ ఎం. పేర రెడ్డి :—ఈ కాంపెన్ సేషన్ యివ్వడానికి ఎగ్రిమెంటులో ఏదైనా కాబూ ఉందా? ఏ బేసిస్ మీద యీ పోచంపాడు దగ్గర కాంట్రాక్టరుకు కాంపెన్ సేషన్ చెల్లించారు? మొత్తం ఎంత యీ కాంపెన్ సేషన్ క్రింద యిచ్చారు? ఇంకా ఎంత మొత్తం కాంపెన్ సేషన్ క్లయిముజేసినది యివ్వవలసి ఉంది?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—1981లో యీ వ్యవహారం అంకా జరిగింది. శ్రీ జి. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి అండ్ కో వారు స్కెలాచ్ వదుతుందనే భయంతో కూలీలు వెళ్ళిపోయారని, కాబట్టి 15,05,990 రూపాయలు నష్టపడ్డారు అంటే ఆర్కైవ్ చేసి 7 లక్షల రూపాయలు యిచ్చారు. రు. 48.18 లక్షలు క్లయిము అయితే ఎవార్లు రు. 25.02 లక్షలకు పాస్ చేసారు. ఇంకా 12 మందికి యీ స్కెలాచ్ క్రింద ఎవార్లు పాస్ చేయడం జరిగింది. కానీ ఈ జి. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి అండ్ కంపెనీవారికి మాత్రం విడిగా 7 లక్షల రూపాయలు 1981 సంవత్సరంలో యివ్వడం జరిగింది.

శ్రీ ఎమ్. కిషన్ రావు (సికిందరాబాదు) :—ఈ స్కెలాచ్ విషయం కొందరు కాంట్రాక్టర్లు కలిసి పేపర్లలో వేయించడం జరిగింది ఈనాడు స్కెలాచ్ అని ప్రచురించడం జరిగింది. కాంట్రాక్టర్లను దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రకటన చేసేందుకుగాను ఆ పేపరుమీద ప్రభుత్వం ఆనాడు ప్రయత్నం చేసినదా?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—పేపరుమీద ఏమీ యాక్షన్ తీసుకోలేము. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి అండ్ కంపెనీకి 7 లక్షల రూపాయలు పేమెంట్ జరిగింది. మిగతా కాంట్రాక్టర్లకు పేమెంటు అవమన్నాము. మిగతా కాంట్రాక్టర్లు విషయంలో కోర్టులో కాంటర్ వేయమని చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్ :—ఈ స్కెలాచ్ వదుతుండా, పడదా అనేది తెలియదు కానీ భయం వుట్టించారు. దీనివల్ల మన గవర్నమెంటుకు వచ్చిన నష్టానికి సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారికి వాగ్దానం సబ్సిడీ అడిగారా? లేకపోతే ఏమి చేపాడు?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఇందులో రీపింజర్స్ మెంటు చేయమనడం భావ్యం కాదు. అసలు యీ స్కెలాచ్ వ్యవహారంలో కాంపెన్ సేషన్ యివ్వడం అనేది వ్యక్తిగతంగా, మంత్రిగా కూడా న్యాయం కాదు అనిపిస్తున్నది. ఇది జరిగి రెండు సంవత్సరాలు అయింది. ఇది మంచి వద్దతి కాదు.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—ఇది పెద్ద ప్లాటు. అసలు స్కెలాచ్ వచ్చే దానికి వర్కర్లు పారిపోతే కాంట్రాక్టర్లుకు కాంపెన్ సేషన్ ఇవ్వడం అనేది ఎక్కడైనా ఉందా? ఎక్కడిమెంటులోగానీ, పెడూలులోగానీ టెండర్లు విలిచేటపుడుగానీ యిట్లా నష్టపరిహారం యివ్వడం జరుగుతుందని ఉందా? ఇప్పుడు 48 లక్షల రూపాయలు అడిగితే 20 లక్షల రూపాయలు చెల్లిస్తాము అంటున్నారు.

శ్రీ డి. నారాయణస్వామి (అనంతపుర్) :— అధ్యక్షా, పశ్చిమాంధ్ర సేవలుగా ఏ పార్టీ వారు ఉన్నా. వారి మాట చెల్లబడి ఉప్పును, అనుకోవడం వలన ఈ రకమైన అవినీతి పరిస్థితులు వస్తున్నాయి. దీనికి బద్ధులైన వారిని

విచారించి, ఆ మొత్తాన్ని రికవరీ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? ఆ రకంగా చేస్తే, ముందు ముందు ఇటువంటి అవినీతి పనులు చేయకూడదనే భయం ఉంటుంది. ఏం చేసినా చెల్లుబాటు అవుతుందనే మనస్తత్వం పోతుంది కనుక రికవరీకి చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:—రీ ఆర్పిఠ్రేషన్ ఆవార్డు ఒప్పుకోకుండానే కోర్టుకి పోయి ఉండవలసింది. వారు కోర్టుకిపోయి డిక్రీ తెచ్చేదాకా అయినా అగివుండాలి. ఆవార్డును ఒప్పుకుని గత ప్రభుత్వం ఇచ్చింది. లేబర్ డిపార్టుమెంటుకి రిఫర్ చేస్తే, టైమ్ అయిపోయిందని కోర్టుకు పోలేదు. కనీసం కన్డోన్ చేయమని చెప్పడానికి అయినా లేకుండా ఆనాటి ప్రభుత్వం చేసింది. ఈ పరిస్థితులలో డబ్బు తిరిగి రాబట్టడానికి ఎంతవరకూ అవకాశం ఉంటుందో చెప్పలేము.

శ్రీ ఎమ్. సంజీవరెడ్డి (నంద్యాల):—అధ్యక్షా, అర్పిఠ్రేషన్ ఆక్టులో పుకార్లు వస్తే, కంట్రాక్టర్లకు నష్టపరిహారం ఇచ్చే క్లాజ్ ఉన్నదా? లేకపోతే తిరిగి ఇచ్చిన మొత్తాన్ని వాషస్ చేయించడానికి అవకాశం ఉందా?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:—మనవారు కోర్టుకి పోలేదు. వారు కోర్టుకి పోకుండా డిక్రీ తెచ్చుకోకుండా ప్రభుత్వం ఆ ఆవార్డుకు ఒప్పుకుని డబ్బు ఇచ్చేవారు. ఈనాడు తిరిగి రాబట్టడానికి ఎంత వరకూ అవకాశం ఉంటుందో చెప్పలేము.

శ్రీ సత్యనారాయణ:—ఇది 1981లో జరిగింది. అప్పటి కాభామంత్రి ఎవరు?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:—జి.వి. సుధాకరరావు.

శ్రీ సిపావ్, జంగారెడ్డి (కొండ్లపేట):—ఏ రూల్స్ ప్రకారం ఇచ్చారు? కాద్యైతే నవారిమీద సి.ఎస్. ద్వారా విచారణ జరిపించి చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:—సి.ఎస్. ద్వారానే ఎంక్వయరీ చేయిస్తాను.

శ్రీ కె.పి. రెడ్డెయ్య:—కంట్రాక్టర్ ఇచ్చిన మూడు పేర్లమందే అర్పి ఠ్రేషన్ ఎంపిక జరిగిందన్నారు. అర్పిఠ్రేషన్ చట్టంలోనే కంట్రాక్టర్లు మూడు పేర్లు ఇవ్వాలని, ప్రభుత్వం కొన్ని పేర్లు సజెస్టు చేసి వాటిలో ప్రభుత్వం ఇష్టం వచ్చినట్లు చేసుకోవచ్చును. తప్పలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:—మీరు సమాధానం చెప్పడం ఏమిటి? అళ్లు అడగండి.

శ్రీ కె. పి. రెడ్డెయ్య:—రూ. 28 లక్షలు ఇచ్చారు. వారు తీసుకున్నారు. లేబర్ భయపడి వెళ్లిపోవడంవల్ల కాంపెన్ సేషన్ ఇచ్చారు. లేబర్ కు ఆ మొత్తం అందిందా? లేకపోతే ఇప్పుడైతే అందజేయడానికి చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:—కూలీల నుండి ఇటువంటి వర్తమానం గానీ ఆరోపణలు కానీ అర్జీలు కానీ రాలేదు.

శ్రీ బి. హెచ్. గూపతిరావు:—అధ్యక్షా, అనాడున్న మంత్రిగారు ఏమైనా లాల్పాచీ వడి ఈ నష్టపరిహారం చెల్లించారేమో తెలియదుకాని స్క్వెలాబ్ వడబోతొందనే వార్తకు ముందు, అనేక రకాలుగా ప్రతికలు రాష్ట్ర ప్రజలను భయకంపితులను చేశాయి. కొన్ని ప్రతికలు మెదక్లో పడుతుందనీ, నిజామా బాదులో పడుతుందని కూడా వ్యాఖ్యానాలు చేశాయి. తీవ్ర ప్రచారం చేసిన ప్రతికల మీద చర్య తీసుకుంటారా? స్క్వెలాబ్ ఎక్కడో ఉత్తర ఖండంలో వదిలి. బాధ్యుల మీద చర్య తీసుకుని, కంట్రాక్టర్లకు ఇచ్చిన సొమ్మును వెంటనే వాచస్ చేయించాలి.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:—పత్రికమీద చర్య తీసుకునే అవకాశం లేదు. నక్కులు అడిగి అడగకముందే విచారణగాను పి.ఎస్. ను నియమించగలమని చెప్పాను.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు (కొల్లాపూర్):—అర్బిట్రేషన్ వ్యవహారాలలో ప్రభుత్వం రూపొందించిన చట్టంలోనే మార్పు ఉందని నా అభిప్రాయము. కంట్రాక్టర్ల ఛాయిస్ ను అనుసరించి అర్బిట్రేటర్ల నియామకం జరగడం మంచి వద్దతి కాదు. దానినినవరించే అవకాశం ఉంటే చూడండి. ఏ ప్రభుత్వం చేందనేది ప్రశ్న కాదు. ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో కూడా ఇటువంటి పనులు జరిగే అవకాశం ఉంది కనుక చట్టంలోనే మార్పు తీసుకువచ్చే ప్రయత్నం చేయండి.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:—ప్రభుత్వానికి నష్టం జరగకుండా, ఏరకంగా అర్బిట్రేషన్ చట్టాన్ని సవరించాలి అనేది పరిశీలనలో ఉంది.

శ్రీ బి. నాగభూషణరావు (వరంగల్):—మంత్రి పేరు చెప్పారు తక్కిన అధికారుల పేర్లు కూడా చెబుతారా? వారందరిమీద చీఫ్ సెక్రటరీ చేత విచారణ చేయిస్తారా? 9-20 a. m.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:—అరోజున శ్రీరామ్ సాగర్ చీఫ్ ఇంజనీర్ శ్రీ డి.ఎల్.ఎస్. రాజు, డ్రిస్టివల్ సెక్రటరీ, ఇన్స్పెక్టర్ డిపార్టుమెంటు

శ్రీ బి. ఎస్. రామన్, మినిష్టర్ ఫర్ మేజర్ యిన్స్పెక్టర్ శ్రీ జి. వి. సుధాకరరావు.

Closing down of certain Circles of Nagarjunasagar Left Canal

266—

*838-Q.—Sarvasri M. Ram Kishan Rao (Khammam) and M. Omkar (Narasampet):—Will the Minister for Works be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the following circles in N.S. Left Canal (Nagarjunasagar Left Canal) are closed down from 1-4-1983;

1. Kallur Circle office.
2. Wyrā Circle office.
3. No. 3/Division/Nandigam.

- 4 No. 14/Division/Bonakal.
- 5 No. 16/Division/Tekulapalli.
- 6 No. 11/Division/Wyra.
- 7 No. 18/Division/Kallur.
- 8 No. 15/Division/Tairuvuru.
- 9 No. 21/Division/Gannavaram.

(b) if so, the reasons therefor; and

(c) the fate of the employees working in those circles ?

నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—(ఎ) అవునండీ. వాటిని 80-8-1988 తేదీ సాయంత్రం నుండి మూసివేశారు. 1-4-1988 తేదీన కాదు.

(బి) ప్రధాన కాలవ పనులు, పంపిణీ కాల్యాల పనులు పూర్తి కావస్తాయి.

(సి) మిగులు సిబ్బందిని క్రొత్తగా ప్రారంభించిన తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు లో చేర్చుకున్నారు. అందువల్ల మిగులు సిబ్బందిని తొలగించడం అంటూ లేదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—ప్రభుత్వోద్యోగులు, ఎస్.ఎం.ఆర్. కంటిన్ టెన్సింగ్ మెట్రో ము ఎంతమంది ఉన్నారు. వీరందరినీ తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టులో పెట్టుకొన్నారా? లేక ఎక్కడెక్కడ అభిజార్చ్ చేశారు?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—అందరినీ తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టులో పెట్టుకొనడం జరిగింది. టెక్నికల్ స్టాఫ్ నాన్ గెజిటెడ్ డ్రాఫ్ట్ మన్ 78 మంది, నాన్ టెక్నికల్ స్టాఫ్ అటెండర్స్, జూనియర్ అసిస్టెంట్స్ 386, ఎస్.ఇ.లు 2, ఇ.ఇ.లు 10, డిప్యూటీ ఇ.ఇ.లు 34, ఇ.ఇ.లు, సూపర్ వైజర్స్ 122 మంది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—ఈ విధంగా తెలుగుగంగకు మార్చినపుడు వారి కెర్రిస్ కండిషన్స్ లో ఏ విధమైన నష్టము జరగకుండా కంటిన్యూయిటీ వుంటుందా?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—తప్పకుండా వుంటుంది.

CONSTRUCTION OF BRIDGE ACROSS GUNDLAKAMMA RIVER NEAR VINUKONDA

367--

*421-(T)-Q—Sarvasri G. Venkateswra Rao (Vinukonda) Md. Rajab Ali (Shujata Nagar) B.Bhupathi Rao, G.Mallesha (Asifabad) and A. Abbaiah (Burgam pahad) :— Will the Minister for Works be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the construction of bridge across Gundlakamma river near Vinukonda has been started ten years ago ;

(b) whether it is a fact that by this bridge alone 40 villages of Vinukonda taluk and 100 villages of neighbouring Districts and Adilanki taluks should have transport facility?

(c) whether it is a fact that construction of this bridge will reduce the distance from Ongole to Hyderabad 40 miles distance.

(d) the reasons for not completing the said bridge till now; and

(e) the steps taken for the speedy completion of the bridge?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసురెడ్డి :—(ఎ) లేదండీ. వంతెన పనులు పని పూర్తవగా 1978. నవంబరులో అంటే 4½ సంవత్సరాల క్రితం ప్రారంభమైంది.

(బి) వినుకొండ తాలూకాలోని మూడు 50 గ్రామాలు, ప్రక్కన గల దర్శి తాలూకాలోని 50 గ్రామాలు ఈ వంతెన వల్ల లాభం పొందుతాయి.

(సి) కాదండీ. ఈ వంతెనవల్ల రి. కి. మీ. ల దూరం ముత్రమే తగ్గుతుంది.

(డి) 18.5—1979 న అంతకుముందు ఎప్పుడు లేనటువంటి తుఫాను వరద రావటం వల్ల నమూనాలు మార్పుచేయడం, ఒప్పందం బాధ్యతలు పరిష్కరించడం అవసరమైంది. దానివల్ల ఆలస్యం జరిగింది, వంతెన భానాల సంఖ్యను రి. నుండి 8 కి పెంచి చడం, వంతెన మైకప్పుస్థాయి 8. 10 మీ. లు పెంచటం అవసరమైంది.

(ఇ) ఈ 8 భానాలలో, ముప్పరాజువారి పాలెం వైపున రెండు భానాలు పై నాబు చేయడం ఇదివరకే పూర్తయింది. మూడవ భానా కాంక్రిట్ గు జరుగుతున్నది. 1983 జూలై నాటికి మరి ఎండు భానాలకు స్లాబు వెయ్యాలని నిర్ణయించారు మిగిలిన రెండు భానాలకు 1983, జూన్ నాటికి (రానున్న వేసవి కాలంలో) స్లాబు చేయాలని నిర్ణయించారు. పని త్వరగా పూర్తి చేయటానికి సాధ్యమైన చర్యలన్నీ తీసుకుంటున్నారు.

శ్రీ జి. వెంకటేశ్వరరావు :— వినుకొండనుంచి దర్శికిపోయే రోడ్ 10 సంవత్సరాలుగా బాగా లేదు. ఈ వంతెన పూర్తి అయినా రోడ్ బాగా లేకపోవడంవల్ల పునయోగం వుండదు కనుక ఈ రోడ్ కార్యక్రమాన్ని కూడా చేపట్టారా?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసురెడ్డి :— చేపట్టారు.

Non-issue of Tokens for Scooters and Motor Cycles by
Regional Transport Authority

268 —

*2192-Q —Sarvasri J. Satyanarayana Raju (Gajapathinagaram), B. Rajaiah (Salur), T. Jayaprakash (Therlam), and M. Venkatarama Naidu (Chandragiri) :—Will the Minister for Transport be pleased to state :

(a) whether it is a fact that tokens for scooters and motor cycles are not being issued by the Regional Transport Authority now;

(b) whether it is a fact that scooter and motor-cycle drivers are asked to keep the 'C' book in the vehicle itself and that in case the 'C' book is lost it is very difficult to get the 'C' book prepared again; and

(c) the steps taken by the Government to restore to the old method of issuing tokens?

వాహనాల మంత్రి (శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణ) :—(ఎ) అవునండీ.

(బి) తన అధికార కోరినప్పుడు మోటారు వాహనాల చట్టంలోని రివిజన్ విభాగం (2) ఎ ట్రిబ్యూనల్ ప్రకారం మోటారు వాహనం యజమాని రిజిస్ట్రేషన్ డ్రైవర్ లైసెన్స్ చూపాలి. ఇంకా సమయంలో (సి) పుస్తకాన్ని అంగజేయని యెడల రవాణాదర వాహనం, స్కూటరు మోటారు సైకిళ్లు మొదలగునవి యాజమాని టెలిఫోన్ లోపం ఏ పోలీసు స్టేషనులోనైనా చాఖలు పరచగలమని హామీ ఇవ్వాలి. (సి) పుస్తకం అందు ప్రతి పోయినట్లయితే దాని మారు ప్రతిని పొందడం కష్టంమేమీ కాదు.

(సి) రవాణాదర వాహనాలకు పన్ను టోకెన్లను జారీచేసే పద్ధతిని పునరుద్ధరించే నివయం పరిశీలనలో ఉన్నది.

శ్రీ ఎస్. జగదీశ్ రెడ్డి :—మా మూలుగా రికార్డు మెయింటెనెన్స్ చేసుకోవడానికి, బండి ఎక్కడైనా పోతే ఈ సెలెబరు బండి నాది అని చెప్పకొనడానికి, టోకెన్లకు సి బుక్ లో వుంటాయి. బండిని ఎవరైనా దొంగిలిస్తే సి బుక్ కూడ పోతుంది. బండి ట్రేస్ బిట్ కావడానికి వీలులేని పరిస్థితి వుంటుంది. ఇంకా ముందు టోకెన్ చూపిస్తే సరిపోయేది. టాక్స్ కట్టినప్పుడు టోకెన్ ఇవ్వాలి. ఇదివరకు రి సెలెబరు యిచ్చేవారు. డబ్బు మిగల్పాలని ప్రజలకు ఇచ్చింది చెట్టడం మంచిది కాదు. డ్రైవింగ్ లైసెన్స్ వెంట చెట్టు కోవాలని చెబుతున్నారు. డ్రైవింగ్ లైసెన్స్ తెరాక్స్ కాపీని వుంచుకొనే విధంగా ఉండాలా?

శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణ :—పరిశీలనలో వున్నది చెప్పాను కదా.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యచాయుడు :—తెరాక్స్ కాపీని చెట్టుకొనేదానికి అన్నింతరం పుండవలసిన అవసరం లేదు. ఒంకా ఇన్ సైట్ చేయవలసివుంటే అగ్నిగుడు తీసుకువచ్చి చూపి చమని చెట్టండి. కూడా చెట్టుకొంటే పోయే ప్రమాదు వుంది. ఒకసారి పొయిందంటే ఆ బుక్ తెచ్చుకోవాలంటే ఎంతో కష్టమవుతుంది. కనుక తెరాక్స్ కాపీని చెట్టుకొనేదానికి అనుమతిస్తారా?

శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణ :—రూల్స్ ప్రకారం ఇచ్చింది లేకపోతే అభ్యంతరం లేదు.

(శ్రీ) కె. లక్ష్మారెడ్డి (కేవెళ్ళ) :—సి బుక్, రిజిస్ట్రేషన్ బుక్ లారీలకు, హాక్సిలకు వర్తింపజేసి, ప్రైవేటు ఓనర్స్ కి అనుగుణం లేకుండా చేస్తారా ?

(శ్రీ) ఎస్. సత్యనారాయణ :—ఈ విషయాలన్ని పరిశీలనలో వున్నాయి.

Declaration of certain Villages in Kanchikacherla etc.,

Tqs. in Krishna District as Problematic Villages

269—

*410 (F)Q—Sri Vasantha Nageswara Rao (Nandigama) :—Will the Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government had identified certain villages in the dry taluqs of Kanchikacherla, Nandigama, Mylavaram, Thiruvur, Vissannapet, Nuzvid and Jaggayyapet, in Krishna District as “Problematic Villages”, on account of the drinking water scarcity in those areas ; and

(b) if so, the steps proposed to be taken to meet the imminent acute scarcity of drinking water during the coming summer months, of March, April and May, 1983 ?

పంచాయతీ రాజ్ శాఖ మంత్రి (శ్రీ పి. రామచంద్రారావు) :— (ఎ) అవునండీ, 145 గ్రామాలను గుర్తించడం జరిగింది

(బి) 95 గ్రామాలకు ఇప్పటికే మంచినీటి సౌకర్యం కలుగజేయడం జరిగింది. మిగిలిన 50 గ్రామాలకు ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలోనే మంచినీటి సౌకర్యాలు కలుగజేస్తారు.

(శ్రీ) వసంత నాగేశ్వరరావు :—కృష్ణా జిల్లాలో కంచీకెర్ల, నందిగామ, మెలవరం, తిరువూరు, విశ్వన్నపేట, నూజివీడు, జగ్గయ్యపేట మొట్టె తాలూకా లలోని ప్రాబ్లమ్ విలేజెస్ లిస్టు 1, 2 గా గుర్తించారు. త్రాగడానికి నీరు వుండదు. నాన్ ప్రాబ్లమ్ విలేజెస్ లో కూడా మంచినీరు లేదు. నీరు వున్నా ఉప్పు నీరు వుంది. రక్షిత మంచినీటి సీ ములను వేయాలంటే ప్రాబ్లమ్ విలే జెస్ లో కాదు అంటారు. ప్రాబ్లమ్ విలేజెస్ కాని గ్రామాల పరిస్థితి ఏమిటి ? సమగ్రమైన దర్శాపు జరిపించి కేంద్రప్రభుత్వ-చేత అప్రూవ్ చేయించి మంచినీటి అవకాశమును కలుగజేస్తారా ? ఈ 5 తాలూకాలో 180 గ్రామాలను సమస్యా గ్రామాలుగా పరిగణిస్తే మిగతా గ్రామాలలోని మంచినీటి కొరతను తీర్చడానికి ఏమి ప్రయత్నం చేస్తారు ?

(శ్రీ) కె. రామచంద్రారావు :—లిస్టు 1, 2 లో 145 గ్రామాలను గుర్తించారు కానిలో 95 గ్రామాలు కనెక్ట్ చేయబడినాయి. 124 గ్రామాలను 9వ లిస్టులో ఇన్ క్లూడ్ చేయడం జరిగింది. వాటిని పూర్తి చేయడానికి ఈ సంవత్సరం ప్లాన్ ఫండ్స్ నుంచి 85 అక్షలు కృష్ణా జిల్లాకు లుచ్చారు. 27.5 అక్షలు డ్రాట్ ఫండ్స్

మంచి గుచ్చాము. 104.3 అడుగు మంచి నీటి సమన్యా వాహనానికి యిస్తున్నాము. కొత్తగా చేసే 1-1 గ్రామాలలో వని పూర్తిచేయటానికి కృషి చేయబడుతుంది.

9-30 a. m. శ్రీ వంశ నాగేశ్వరరావు :— పార్లమెంట్ విలేజెస్ కాని విలేజెస్ లో ప్లాన్ ఫండ్ నుండి ఖర్చు పెడతారా? పోర్టువైడ్ వాటర్ సప్లయ స్కీమ్ క్రింద పోర్ట్ వెల్స్ వేయటానికి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటురా?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :— ఇప్పటికి ప్రాజెక్ట్ విలేజెస్ లో 227 బోర్ వెల్స్, 28 పోర్టువైడ్ వాటర్ సప్లయ స్కీమ్స్, 15 మిని పోర్టువైడ్ వాటర్ సప్లయ స్కీమ్ చేపట్టి పూర్తిచేయడం జరిగింది. ప్లాన్ ఫండ్స్ నుండి అవసరమైతే 25 వర్షం టు డై వర్ట్ చేసి లిస్టులో లేని గ్రామాలలో కూడా ఖర్చు పెట్టబడుతుంది. డ్రాట్ ఫండ్స్ ఇవ్వబడుతున్నాయి. పార్లమెంట్ విలేజెస్ కానిచోట మంచినీటి సౌకర్యం కోసం పరియత్నాలు జరుగుతున్నాయి.

శ్రీ బి. సమయ్య (రకాల్) :— పార్లమెంట్ విలేజెస్ అని రాష్ట్రం అంకా అన్ని జిల్లాలలో మీరు లిస్టు ఇయారు చేశారు కాని సరైన సమాచారం లేక పోవడం వల్ల ఇప్పటికి కొన్ని ప్రాజెక్ట్ విలేజెస్ గా వున్నాయి. మొదటి రెండు లిస్టులలో అవి చేర్చబడలేదు. మేము ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసువచ్చినప్పుడు ఇంజనీరింగ్ డివిజన్ అండ్ సెలెక్షన్ లిస్టు పార్లమెంట్ విలేజెస్ గా వున్నవాటికి తప్పకుండా మంచినీటి సదుపాయం కలుగజేపామన్నారు. కనుక తిరిగి సర్వే చేయించి రాష్ట్రం మొత్తం మీద ఎన్ని పార్లమెంట్ విలేజెస్ వున్నాయో అక్కడ అన్ని చోట్లా చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :— షష్ట, సెకండ్ లిస్టు అని కాకుండా మిగిలిన గ్రామాలను గుర్తించటానికి తర్డ్ లిస్టు తయారుచేయాలని చెప్పాము. కొన్ని జిల్లాల నుండి కలెక్టర్లు పంపించారు. ఇంకా కొన్ని జిల్లాలో తయారవుతున్నది. మొదటి రెండు లిస్టులు అయితే గాని మూడవ లిస్టు తీసుకోవడం అనేది కాదు. అక్కడ వున్న అత్యవసర వర్గీకరించబడి డ్రాట్ ఫండ్స్ కాని, ప్లాన్ ఫండ్స్ నుండి కాని 25 వర్షం టు డై వర్ట్ చేసే గొట్టపు బావులు చేయటానికి ఇదివరకే ఆదేశాలు జారీ చేయబడ్డాయి. అక్కడ కార్యక్రమం జరుగుతున్నది.

శ్రీ వంశ నాగేశ్వరరావు :— మూడవ లిస్టు కేంద్రప్రభుత్వానికి పంపించారా? పంపిస్తే ఎప్పుడు కేంద్రం నుండి మ జారు కాబడుతుంది.

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :— మూడవ లిస్టు కొందరు కలెక్టర్స్ పంపారు. ఇంకా కొందరు పంపవలసివంది, ఈ నెలఖర్చులోపు మొత్తం లిస్టు ఫైనలైజ్ చేసి పంపాలనుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. పాచ్. జంగారెడ్డి :— ప్రాజెక్ట్ విలేజెస్ కు నీటి సౌకర్యం కలుగ చేపామన్నారు. ఇప్పటికి బోర్ వెల్స్ ద్వారా సప్లయ చేసిన గ్రామాలు ఎన్ని? పోర్టువైడ్ వాటర్ సప్లయ స్కీమ్ క్రింద ఎన్ని గ్రామాలకు ఇచ్చారు?

శ్రీ కె. రామచంద్రారావు :— ఇప్పటికి 145 గ్రామాలలో 90 పూర్తి చేశామని, అక్కడ 227 బోర్ వెల్స్, 23 ప్రొటెక్టెడ్ వాటర్ సప్లయ స్కీమ్స్, 15 మిని ప్రొటెక్టెడ్ వాటర్ సప్లయ స్కీమ్స్ పూర్తి చేశాము. మిగిలిన 50 గ్రామాలలో పూర్తి చేయటానికి ప్రణాళిక చేశాము. ఆ గ్రామాలలో 9 ఓపెన్ డ్ వెల్స్, 110 బోర్ వెల్స్ వేయానికి ప్రణాళిక చేశాము. ఏ గ్రామంలో ఎన్ని వేయి లనే వివరాలు కూడా నా వద్ద ఉన్నాయి.

Th of Material Intended for Protected water Supply to Bhuvanagiri
270—

*2002-Q.—Sri K. Narasimha Reddy (Bhongiri) :—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that material worth nearly 75 thousand rupees (material brought and stored for the protected water supply to Bhuvanagiri) was stolen from the godowns of the Public Health Department at Bhuvanagiri during 1978-79;

(b) whether it is also a fact that some of the culprits were caught;

(c) if so, the action taken against them;

(d) whether it is a fact that some employees are involved in this; and

(e) if so, the action taken against them?

స్వామయ, మునిసిపాలిటీల కార్యాలయం (శ్రీ కె. రామకృష్ణారావు) :—

(ఎ) 1978-79 సంవత్సరంలో భువనగిరి పబ్లిక్ హెల్త్ డివిజన్ దొంగతనం జరిగిన మాట నిజమేనండి. దీనిలో రూ. 11,198-04 వైనల విలువగల సామాగ్రి పోయింది.

(బి) భువనగిరి పోలీసు సర్కిలు ఇన్ స్పెక్టరు, జుడిషియలు ఫస్ట్ క్లాసు మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో ముగ్గురు నిందితుల వైన చేరారోపణ వ్రతం చాఖలు చేశారు.

(సి) మేజిస్ట్రేటు నిందితులను నిర్దోషులుగా వదిలిపెట్టారు.

(డి) కాదండి.

(ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ కె. నరసింహారెడ్డి :—భువనగిరి మునిసిపాలిటీ వారు ఎల్. ఐ. సి. యుండి లోన్ తీసుకుని పబ్లిక్ హెల్త్ వారికి ఈ స్కీము కోసం ఇచ్చారు. అక్కడ దొంగతనం జరిగింది. మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నట్లు 11 వేల రూపాయలు కాక ఇంకా ఎక్కువే జరిగింది. ఇరవై లక్షలు లోన్ తెచ్చి ఇచ్చినప్పుడు ఎంత ఖర్చు

అయినాని అడిగితే ఆ వివరాలు చెప్పడం లేదు. అందులో ఎంత ఖర్చు అయింది. మిగిలించి ఎప్పుడు ఖర్చు పెడతారు? ఇంకా డబ్బు మిగిలితే మిగిలిన స్లమ్ ఏరియాలో ఖర్చు పెడతారా?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు:—వారిప్పుడు అడిగిన ప్రశ్నకు మొదటి ప్రశ్నకు సంబంధం లేదు. దొంగతనానికి సంబంధించినంతవరకూ ఇందులో ముగ్గురు వ్యక్తులు ఇన్ చార్జ్ అవుతున్నారు.

శ్రీ చి. నరసింహారెడ్డి:—దొంగతనాన్ని సాకుగా పెట్టుకొని పబ్లిక్ పార్ట్ వారు ఎక్స్ ట్రాక్స్ చెప్పడం లేదు. ఎంత మిగిలివుంది. ఎంత ఖర్చు పెట్టారు?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు:—సభ్యులు వివరాలు ఇస్తే ఎగ్జామిన్ చేయిస్తాను.

L. A. Q. Postponed from 8-9-1983

61—

*1561-Q.—Sarvasri G. Muddu Krishnama Naidu (Puttur) and K. Ramachandra Reddy (Nallamada):—Will the Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Jeeps which are in use in all the Samithies are purchased in the year 1959;

(b) whether it is also a fact that each Samithi is spending Rs. 15,000 to Rs. 20,000 for repairs and maintainance of jeeps every year; and

(c) whether there is any proposal with the Government to auction the said jeeps and purchase new ones to save repairing charges and minimise oil consumption?

శ్రీ కె. రామచంద్రారావు:—(ఎ) లేదండి. పంచాయతీ సమితులు ఈ క్రింది విధంగా జీపులను కొనుగోలు చేశాయి:

1951-1959	148 పంచాయతీ సమితులు
1960-1969	117 పంచాయతీ సమితులు
1970-1979	12 పంచాయతీ సమితులు
1980-1982	7 పంచాయతీ సమితులు

(బి) 1951-59 మధ్యకాలంలో పంచాయతీ సమితులు కొనుగోలు చేసిన వాహనాల మొత్తం, నిర్వహణ ఖర్చులు రూ. 20,000/- లకు మించకుండా వుంది. అయితే ఆ పై సంవత్సరాలలో కొనుగోలు చేసిన వాహనాల మొత్తం, నిర్వహణ ఖర్చులు తక్కువగావున్నాయి.

(సి) లేదండి.

శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమనాయకుడు :—1951 లో వంశ జీవులకు కొన్నాళ్లు వాటి మరమత్తుకు ర్ లిఖతులు ఖర్చు పెడుతూ వచ్చారు. వాటిని కేలం వేసే లక్ష పాయలకు డిజిల్ తో నడిపే జీవు వస్తుంది. పెట్రోలు పై పెట్టే ఖర్చు కూడా తగ్గుతుంది, కనుక వాటిని అమ్మి కొత్తవి కొంటారా?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :—సామూహికంగా అమ్మి ప్రతిపాదన లేదు. సరికొరకుండా వున్నవాటిని పరిశీలించటానికి రి-రి-రిగిన ఒక కమిటీ వేయబడింది. అదే రోజు జీవు ఇన్స్టా చేయడం కూడా జరిగింది. ఆ కమిటీకి రిఫర్ చేసి ఆ కమిటీ కంఠం అంటే కొత్తవి కొంటానికి ప్రయత్నిస్తాము.

శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమనాయకుడు :—గార్వేటి సమితిలో ఒక్కొక్క జీవుపై 80 వేలు ఖర్చు పెట్టారు. వాటిని డిజిల్ గా మారిస్తే తక్కువ ఖర్చు అవుతుంది. మెల్లనే ఎక్కువ ఇస్తుంది. సంవత్సరానికి కోటి రూపాయలైతే మొత్తం జీవులన్నీ డిజిల్ వి మూడు సంవత్సరాలలో కొనవచ్చు కనుక ఆ విధంగా కొనటానికి వూసుకుంటారా?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :—పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ కె. రామచంద్రారెడ్డి :—అనంతవరం జిల్లాలో 15 సమితులు వున్నాయి. అక్కడ జీవులు పాతవి అయిపోయాయి. వాటి స్థానంలో కొనవి కొనటానికాని, లేదా వాటినే రిపేరు చేయించటానికి కాని ప్రయత్నిస్తారా? డీప్స్ అధికారులు తమ స్వంత వసులకు కూడా నాడుకుంటున్నారు. సబ్సిడైజ్డ్ టీ.డి.ఎస్.లు తమ స్వంతానికి వాడుకుంటున్నారు. దానిని ఆపు చేయిస్తారా? ఎం.ఎల్.ఎలకు వెలకు ఒక వారం రోజులు తమ నియోజకవర్గంలో తిరగటానికి ఇవ్వటానికి తగిన ఆదేశాలు ఇస్తారా?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :—గర్సవల్ యూజ్ చేసుకున్న వుదంతాలు ఏదైనా వుంటే ప్రభుత్వ కృష్టికి తెస్తే వాచ మీద చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. 9-40 a. m. పోతే యం.ఎల్.ఎ. లకు యివ్వడమనేది పాలసీ డిసీసను, అది పరిశీలనలో వుంది, తరువాత గాని చెప్పడానికి లేదు.

శ్రీ జి. ఎరునాయకుడు (చోడవరం) :—కంఠం అయిపోయిన వాటి విషయము మా కమిటీకి చెబితే మేము చేసామని మంత్రిగారు చెప్పారు. మన రాష్ట్రములో అన్ని సమితుల్లో వన్నవి అన్ని కూడా కంఠం అయిపోయినవి కొత్త జీవుని కొనుక్కోడానికి పరిష్కషను యివ్వనందున వాటి రిపేర్సుకు కొన్ని వేల రూపాయలు ఖర్చు చేస్తున్నారు. కనీసం రెండు సంవత్సరాలకు అయ్యే రిపేర్సు ఖర్చుతో కొత్త జీవు వస్తుంది. అటువంటి ఒక ప్రతిపాదన పెట్టి జనరల్ ఫండునుండి అయినా సమితి కొనుక్కోడానికి అధికారం యీ ప్రభుత్వం యిస్తుందా?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :—సమితి స్వంత ఫండునుండి కొనుక్కుందామంటే ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుంది, అది యివ్వడానికి అభ్యంతరం లేదు, ఇవ్వాలనే ఆలోచన వుంది. మొత్తంగా కొనడానికి మాత్రం యివ్వడం పరిశీలన పీఠీ లేదు. సభ్యుల సూచనలను పరిశీలించి ఏదైనా అవకాశం వుంటే ఆ విధంగా చేస్తాము.

శ్రీ ఎ.కె.వి.వి. మహేశ్వరరావు (అల్లవం) :— అధ్యక్షా, మితి జీవులకు పెట్రోలు వల ఎకువ ఖర్చు అవుతున్నది. వాటిని డీజిల్ యింజన్లు వేస్తే బాగుంటుంది. దాని గురించి పరిశోధనలు చేసిన చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. రామచంద్రారావు :— ఆలోచిస్తాము

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— ఎంకెం జీప్సు టోపోజల్సు పరివీక్షే ఆలోచిస్తామని మంత్రిగారు చెప్పారు. మా పక్కాల సమితి నుండి సంవత్సరం నుండి పెట్రోల గారికి నాలుగుసార్లు చెప్పాము. వారు ఏమంటారంటే, ఫైనాన్స్ పార్టుమెంటు ఒప్పుకోవడం లేదు, మీ జనరల్ ఫండ్ నుండి కూడ వుపయోగించడం కి మీలు లేదు, మా సభ్యులందరి ఒప్పుకోవడం లేదు, మీరు కొనుక్కోవడానికి ఆనుమతి ఇవ్వమని ఆని డే హాప్ రిజిస్ట్రేడ్ ఫ్రేమ్. కాబట్టి పరిశోధనం పరిశీలించి వెంటనే ఆనుమతి ఇవ్వడానికి ఉత్తర్వులు జారీ చేస్తారా?

శ్రీ కె. రామచంద్రారావు :— రి-రి-రి నాడు ఒక కమిటీని వేయడం జరిగింది. ఒక జి.జి. యిన్స్టా చేయడం జరిగింది. అటువంటి సెసిఫిక్ కేసులు వుంటే తప్పకండా పరిశీలించి తగిన చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ బి. సమ్యక్ :— పంచాయతీ సమితులలో జీవులు లేకపోతే గ్రామా లలో అభివృద్ధి ఏ విధంగా జరుగుతున్నదో చూడడం కష్టం. చాలా ముఖ్యమై వటువంటిది, గత పరిభ్రమలో 300 డీజిలు జీవులు కొనడం నిక పరిభ్రమ నిస్సయం తీసుకున్న విషయం వాస్తవమా? సమితులు జనరల్ ఫండ్ నుండి కొనుక్కోవడానికి మీకు అభ్యంతరం లేదంటున్నారు, కాని అక్కడ జీవులు రండెం అలా వుంటే, జనరల్ ఫండ్ లో బేలెస్ వుండదు, యీ పరిస్థితులు ఇప్పుడున్నాయి. కాబట్టి మీరు ఒక యూనిఫాన్సిటీ పెట్టుకొని 10, 20 సంవత్సరాల పైన బడి వున్న జీవులకు కండెం చేస్తూ ప్రభుత్వమే ఒక నిర్ణయం తీసుకొని వాటికి నిధులు సమ కూర్చి కొత్తవి కొనడానికి నిర్మిషను యిస్తారా?

శ్రీ కె. రామచంద్రారావు :— జీవులకు అయ్యే కాస్ట్ లో 50 50 వర్సంటు బేసిస్ మీ మొత్తం 300 సమితులకు సెక్రెట్ గవర్నమెంటు 50 వర్సంటు, స్టేటు గవర్నమెంటు 50 వర్సంటు భరించి కొనాలనే వుద్దేశముతో ఒక ప్రతిపాదన వుండినది. కాని పిదప కరస్పాండెన్సులో సెంట్రల్ గవర్నమెంటు డబ్బు ఇవ్వడానికే ఒప్పుకోలేదు. కాబట్టి ఆ ప్రతిపాదన ప్రస్తుతానికి లేదు. ఇకపోతే జనరల్ ఫండ్ నుండి అంటే గౌరవసభ్యులు చేసిన సూచన ప్రకారం కండెం అయిన జీవులు వుంటే ఒక పాలసీ ప్రకారము 10, 15 సంవత్సరాల పైన వున్నవాటిని చేయవలసిందేనని పరిశీలించి తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ కె. హనుమ తారావు (నూజివీడు) :— అధ్యక్షా, జీవులకు పెట్రోలు ఎక్కువ కంజష్ట్ అవుతుందని మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. వాటిని డీజిల్ యింజన్ లో మార్చాలని సభ్యులందరూ ఆశ్చర్య వ్యక్తం చేశారు. 1959 ప్రాంత ముఖ్యమంత్రి జీవుల అయి ఫండడం వల్ల, అనాడు 17 వేలు ఖర్చు పెడితే యీనాడు

20 వేల వరకు రిపేర్సు మీద ఖర్చు అవుతున్నది. వి.డి.ఓ.లకు మెకానిక్స్ కు మధ్యన జరుగుతున్నటువంటి విషయం. అది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? పొదుపు చేస్తామన్నప్పుడు, యీ ప్రభుత్వం రెండు సవనరాలలో మొత్తం కొత్త జీపులను తీసుకువచ్చి పరిశోధించిన అవకాశం వుంది. మొత్తం డిజిల్ జీపులను కొనే ప్రతిపాదన వుందా? పొదుపు దృష్ట్యా రిపేర్సులో జరిగే అక్రమాలు అరికట్టడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :— రిపేర్సులో జరుగుతున్న అక్రమాల గురించి సైనిఫిక్ గా సూచనలు వస్తే తప్పకుండా ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుంది.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు :— జనరల్ ఫండు నుండి కొనే పరిస్థితి రాష్ట్రములో ఏ వంచాయతీ సమితికి లేదు. ఇప్పుడు అవి అధ్యాపక పరిస్థితిలో వుండి రిపేర్సు కొరకు కూడ అదే జనరల్ ఫండు మీద చార్జీ చేయిస్తున్నారు. ప్రతి సంవత్సరము చాచాపు 20, 30 వేల వరకు ఖర్చు అవుతున్నది. ఈ దశలో ప్రభుత్వం కమిటీ చేసి జాప్యం చేస్తూ వుంటే సమాధాన ఎక్కువ జరుగబోతుందనేది అర్థం చేసుకొని ప్రభుత్వ స్థాయిలో విధాన నిర్ణయం చేసి వున్న జీపులను వాడకుండా కండ్లెం చేయించండి. లేకపోతే కొత్త జీపు వచ్చేట్ చేయండి. నిధుల కొరత వుంటే ప్రభుత్వ గ్యారంటీ మీద బ్యాంకల నుండి లోన్సు యిప్పించే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :— గౌరవసభ్యుల సూచన పరిశీలించి త్వరగా చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ కె. పి. రెడ్డయ్య :— 20 వేల వరకు రిపేర్సు మీద ఖర్చు అవుతుందని వారు సభాముఖంగా ఒప్పుకున్నారు, అందరు ఏకగ్రీవంగా ఒప్పుకున్నారు. నాదొక చిన్న సూచన. మీకు పైనాన్సియల్ బర్డన్ లేదు, కొన్ని కంపెనీలు వున్నవి, యిన్ స్టాల్ మెంట్ లేస్ మీద జీపులు అమ్మే కార్యక్రమం పెట్టుకున్నవి. ఇప్పుడు ప్లాన్ నెస్ వుంది ఒక అడ్డగు ద్వారా Let the government stand guarantee for all the Panchayat Samithis. అక్ష రూపాయలకు ఒకటి చొప్పున 300 జీపులు కొనండి. వీటిని ఏటిలో పడవేయండి. 20 వేల చొప్పున 5 సంవత్సరాలకు అయ్యే రిపేరు ఖర్చు దానికి పెడితే తీరిపోతుంది. మీకు పైనాన్సియల్ బర్డన్ లేదు. ఈ చక్కని సూచనను సహృదయతతో ఆంగీకరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :— గౌరవసభ్యులు చేసిన సూచన చాలా బాగా వుంది. ఇటువైపు చర్య తీసుకోడానికి ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ యం. నారాయణరావు :— కమిటీ దృష్టికి ఏదైనా వస్తే చేస్తామంటున్నారు. అందరు ఒప్పుకున్న విషయం గాబట్టి కనీసం ఫేజ్ బ్రోగ్రాం ప్రకారం 20 సంవత్సరాలకు పైన వున్న వాటి విషయం చేస్తాము, కమిటీ దృష్టికి వెస్తాము అంటే అందులో ఫ్యాడ్ జరుగడానికి స్కోప్ వుంది

శ్రీ కె. రామచంద్రారావు :— కమిటీని 83 లో త్వరితగతినీ చేయాలనే వుద్దేశముతో చేయడం జరిగింది. దానిలో జాప్యం జరుగుతుందనే గౌరవనభ్యుల ఆందోళనను గమనించి ఇంకేదైనా వద్దట అవలంబించి తొందరగా చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ బి. హెచ్. భూపతిరావు :— నెలకు 220 లీటర్లు కంటే ఎక్కువ వుపయోగించకూడదనే పగతు పెట్టాడు. 9, 10 వెనుకబడిన జిల్లాలు వున్నవి, ఒక్కొక్క జిల్లాలో 8, 10 సమితులు వున్నప్పటికీ సమితి పెరిగిపోయింది, ఇ.ట.లు వారి విధులు నిర్వహించాలంటే జాయిలు సరిపోవడం లేదు. అంతకంటే ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టడానికి లేదని స్థానిక ఆర్. డి. ఓ. లు అభ్యంతరాలు చెబుతున్నారు. అందువల్ల పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థలో ఇ.ట.లు తమ విధులను నిర్వహించాలంటే యీ బడ్జెటును మరింత పెంచడానికి పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటుకు అవకాశం కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రామచంద్రారావు :— కల్పించే ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— అదృష్టా, మా నందిగామ పంచాయతీ సమితిలో ఒక జీపు వుండేది. 1974 లో దానిని తగలబెట్టడం జరిగింది. అది ఎక్కడ పోయిందో, దాని యింజను పార్టుస్ ఎక్కడ వున్నవో యితవరకు అంతు దొరకలేదు. నేను సమితి అధ్యక్షుడిగా వుండి వుత్తరం చాళీశాను, యం.ఎల్.ఎ. అయిన తరువాత వుత్తరం చాళీశాను, దానిని ఎవరు అమ్మారు, ఏమిటి? ఆ జీపు ఎక్కడ వుంది? దాని పార్టుస్ ఎక్కడ వున్నవి? దాని గురించి దర్యాప్తు జరిపిస్తారా? మాకు కొత్త జీపు కొనుక్కోడానికి ఏలు లేదని యిబ్బంది చెబుతున్నారు. ఇప్పుడు జీపు లేకండా అక్కడ యిబ్బంది వుంది గాబట్టి ఒనరల్ ఫండు నుండి కొనుక్కోడానికి పర్మిషను యిస్తారా? పాత జీపు గురించి దర్యాప్తు జరిపించి రెప్పాన్నిబుడిటి ఫిక్స్ చేస్తారా?

శ్రీ కె. రామచంద్రారావు :— దాని మీద దర్యాప్తు జరుపుతాము. కొత్త ప్రతిపాదన వస్తే పర్మిషను యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

L.A.Q. Postpond from 5-9-1983

Opening of Ashram Schools for Benefit of Fishermen

179—

*1072 Q—Sri Mandali Venkata Krishna Rao (Avanigadda):— Will the Minister for Education be pleased to state:

(a) the places where the Ashram Schools (Gurukula Pathasala) have been opened so far for the benefit of fishermen;

(b) whether the construction of pucca buildings for these schools has been taken up;

(c) the names of the places where they have been constructed so far; and

(d) when they will be constructed in the remaining places?

సాంఘిక సంక్షేమశాఖ మంత్రి (శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి) :—

(ఎ) బెన్లవారి పిల్లల కోసం 22 ఆశ్రమ పాఠశాలల హాస్టల్స్ ప్రారంభించడం జరిగింది.

(బి) ఆశ్రమ పాఠశాలల హాస్టల్స్ భవనాలు నిర్మాణం చేపట్టడం జరిగింది.

(సి) (1) శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని జేరు వాడలోను, (2) నెల్లూరు జిల్లాలోని మైపాడులోను ఆశ్రమ పాఠశాలల హాస్టల్స్ భవనాలు పూర్తి చేయడం జరిగింది.

(డి) నిధుల లభ్యతను బట్టి మిగిలిన చోట్ల కూడా నిర్మాణాల పని దశల వారీగా చేపట్టడం జరుగుతుంది.

శ్రీ టి. శీతారాం (అముదాలవలస) :— మొత్తం రాష్ట్రంలో ఎన్ని 9-50 a. m. ఉన్నాయి? అందులో శ్రీకాకుళం జిల్లాకు ఇచ్చినటువంటి దానికి పని ఏమైనా ప్రారంభించబడింది?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :— రాష్ట్ర మొత్తం మీద 22 ఆశ్రమ పాఠశాలలు ఉన్నాయి. వీటికి ఎటాచ్డ్ హాస్టల్స్ కూడా ఉన్నాయి. ఈ హాస్టల్స్ కన్స్ట్రక్షన్స్ పూర్తి అయింది. అయితే నిధుల కొరత వల్ల పూర్తి కాలేదు. మేము దీనిని ఎస్సీమెంట్ చేసినప్పుడు రూ. 30 లక్షలు కమిట్ మెంట్ ఉంటుంది అని చెప్పి చెప్పడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం కేటాయించినటువంటి బడ్జెట్ లో బ్యాంక్ వద్ద వెళ్ళేరు హాస్టల్స్ బిల్డింగు కన్స్ట్రక్షన్ కోసము ఏదైతే ఎటాచ్డ్ శీతారాం దానితో సూచి 35 లక్షల రూపాయలను ఈ ఆశ్రమ పాఠశాల బిల్డింగు నిర్మాణానికి కాన్ ట్రాన్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ టి. శీతారాం :— ఇప్పుడు హాస్టల్స్ మెయిన్ టెయిన్ చేస్తున్నారు కొన్ని అదై భవనాలలో ఉంటున్నటువంటి వాటికి రెండు సరిగా ఇవ్వడం లేదు. ఒకచేళ గవర్న మెంట్ ఇచ్చినా ఆ వార్డెనులు అది వారికి అందజేయడంలేదేమో. అటువంటి వార్డెనులు ఉంటే ఏమైనా చర్య తీసుకుంటారా? అముదాలవలసలో ఉన్న హాస్టల్స్ రెండు గురించి మంత్రిగారికి రిప్రజెంటేషను కూడా అందజేశాము. ఆ రెండు వారికి చెల్లించే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :— రెంట్ చెల్లించవలసిన హాస్టల్స్ ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. దానిమీద ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఇంకా ఏమైనా వాద్యునికి తీసుకువచ్చినట్లయితే తక్షణ చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :— ఈ ఫిమర్ మెన్ గురుకుల పాఠశాలకు మేనేజిమెంట్ రెండు డిపార్టుమెంటులకు ఉన్నది. అట్లా కాకుండా ఒకే డిపార్టుమెంట్ క్రిందికి తీసుకు రావడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి:— ఈ విషయాన్ని ఇంతవరకు ఎవరు సూచన చేయలేదు. దీనిని ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటులో చర్చించి పరిశీలిస్తాను.

శ్రీమతి జి. సుమన (పాయకరావు పేట):— ఆశ్రమ పాఠశాల స్థానిక టీచర్లు దానికి వార్డెన్ గా వ్యవహరించాలని కాకుండా ప్రత్యేకముగా వార్డెన్ పోస్టు అక్కడ పెట్టే ప్రతిపాదన ఏమైనా ఉందా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి:— అటువంటి ప్రతిపాదన ఏమీ లేదు.

శ్రీ బి. సమ్యయ్య:— ఈ సంవత్సరం మీరు క్రొత్తగా ఆశ్రమపాఠశాలలు ఏమైనా పెట్టారా? ఈ ఆశ్రమ స్కూల్స్ కి అన్నింటికీ దళల వారిగా కాకుండా 1,2 సంవత్సరాలలోనే బిల్డింగులు నిర్మాణం చేయడానికి ఏమైనా చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి:— మొత్తం 22 ఆశ్రమ పాఠశాలలు ఉన్నాయి. ఈ సంవత్సరం అధికంగా 8 స్కూల్స్ ని మంజూరు చేయడం జరిగింది. స్కూల్స్ నిర్మాణం మాత్రం ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంట్ చేస్తూ ఉంది. హాస్టలు భవనాలు మాత్రం సోసల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటు టేకప్ చేస్తూ ఉంది. తరువాత పాడే మాస్టరు వార్డెన్ గా వ్యవహరిస్తారు. దానికి అధికంగా 50 రూపాయలు డిపార్టుమెంటు ద్వారా ఇవ్వడం జరుగుతూ ఉంది. ఈ ఫిషర్ మెన్ కమ్యూనిటీ సంబంధించిన స్కూల్స్ కి హాస్టల్ బిల్డింగుస్ అన్నీ కూడా పూర్తి చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎం. టంకార్:— ఆశ్రమ స్కూల్స్ లో ఒకటవ తరగతి నుంచి ఏల్లెలను చేర్చుకోవాలని నిబంధనలు ఉన్నప్పటికీ చేర్చుకోవడంలేదు. వివిధ జిల్లాల్లో వివిధ తాలూకాల్లో ఇది ఒక్కొక్క రకంగా చేస్తున్నారు. 1వ తరగతి నుంచి అన్ని స్కూల్స్ లోనూ చేర్చుకోవాలని ఆదర్శ జారీ చేస్తారా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి:— అటువంటిది ప్రభుత్వ దృష్టికి రాలేదు. సవ్యకుండా చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అయితే ఈ ఆశ్రమ పాఠశాలలు ఫిషర్ మెన్ కి సంబంధించినవి, ట్రయిబల్ వెల్ ఫేర్ కి సంబంధించినవి కావు. బ్యాక్ వర్డు వెళ్తున్న సంబంధించినవి.

శ్రీ కె. ఎర్రం నాయుడు:— నా నియోజకవర్గంలో ఆగ్రహారంలో ఒక హాస్టలు ప్రయివేటు బిల్డింగులో ఉంది. దానికి రెండు కట్టడంలేదు. దానిని ప్రభుత్వ భవనంలోనికి మారుస్తారా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి:— తప్పకుండా పరిశీలిస్తాము. నేను ఇంతకు ముందే మొత్తం ఎన్టీ మేటు చేస్తే 30 లక్షలు అయిందని ఈ సంవత్సరం 35 లక్షలు మంజూరు చేయడం జరిగిందని చెప్పాను. అన్ని బిల్డింగుస్ కంప్లీట్ చేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను.

కుమారి టి. వెంకటరత్నం (చీపురుపల్లి):— ఫిషర్ మెన్ కమ్యూనిటీ స్కూల్స్ విషయం వస్తే అది అంతా విద్యార్థులు ముగ్ధులుగా ఉన్నారని తెలుస్తోంది.

పద్యాకావి మంత్రిగారు ఆది అంశా సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటుది అని అంటారు. హోల్ నిర్మించడం మా డిపార్టుమెంటుది కాదు అని వారంటున్నారు. ఈ అశ్రమ స్కూల్లో వార్డెన్ ని పెట్టకపోతే ఎవరు మేనేజ్ చేస్తారు?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి:— ఫిషర్ మెన్ కమ్యూనిటీ వారి పిల్లలకు చదువు చెప్పించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానిది. వారు అస్తమాను సముద్రంపైన ఉంటారు. స్కూల్స్ ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటు ప్లాట్ చేస్తుంది. హాస్టలు విషయం మాత్రం సోషల్ వెల్ఫేరుకి సంబంధించినది. ఆ స్కూలు పాఠ్యమార్గం ఎవరైతే ఉంటారో వారే వార్డెన్ గా వ్యవహరిస్తారు. దానికొరకు వారికి అవసరంగా 50 రూపాయలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది.

శ్రీ ఎమ్. మాలకొండయ్య (కొండెప) :— కుప్పం తాలూకాలో ఎస్ సి బాలికల హాస్టలు కట్టి రెండు సంవత్సరాలు అయింది కాని ఆ భవనంలోకి ఇంతవరకు ప్రవేశించలేదు. ది ఆసాకర్యమైనటువంటి స్థలంలో నిర్మించారని అందువల్ల ప్రవేశించలేని అంటున్నారు. అందుచేత దానికి ఔను సమీపంలో ఒక బిల్డింగు కట్టడాని ప్రయత్నం చేస్తారా? 10-00 a.m.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :— ఈ విషయం తప్పకుండా పరిశీలిస్తాము. పేను అంతకుముందే ఆఫీసర్లకు ఇన్స్పెక్షన్ ఇవ్వడం జరిగింది. బాయిస్ హాస్టల్స్ ఎలాగున్నా గరల్స్ హాస్టల్స్ ఊరికి మధ్యలో కనస్ట్రక్ట్ చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. అదేవిధంగా రెంటుకు తీసుకున్నా ఊరికి మధ్యలో తీసుకోవాలని చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ ఎమ్. మాలకొండయ్య :— ప్రకాశం జిల్లాలో సముద్ర తీర ప్రాంతాల్లో ఉన్న పల్లె కారులకు ఆశ్రమ స్కూల్స్ పెట్టాలని మంత్రిగారిని కొరకాము. అదేవిధంగా డెంట్ క్లర్ ఆఫ్ సోషల్ వెల్ఫేరుకు ప్రకాశం. ఆశ్రమ స్కూల్స్ హాస్టల్స్ పెడుతున్నామని అన్నారు కాని ఇంతవరకు ప్రకాశం జిల్లాలో పెట్టినట్లు లేదు. అక్కడ ఇటీవల పైక్లొన్ వచ్చిన తరువాత - 1979 తరువాత సముద్ర తీర ప్రాంతాలలోని అన్ని గ్రామాలతో పెల్లర్ హామలని గవర్నమెంటు కట్టినవి ఉన్నాయి. ఇప్పుడు అవి భాగీగా ఉన్నాయి. దాదాపు 200 మంది విద్యార్థులు ఉండడానికి అవకాశం ఉంది. అవి వారు ఉండడానికి నివాస యోగ్యమైనవిగా ఉన్నాయి. కనుక అక్కడ ఆశ్రమ స్కూల్స్ పెట్టి హాస్టల్స్ పెడితే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. అందుచేత ప్రకాశం జిల్లాలో ఇప్పుడు ఆ బిల్డింగును స్వాధీనం చేసుకొని ఆశ్రమ స్కూల్స్ పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? ప్రకాశం జిల్లాలో ఇప్పుడు ఎన్ని ఆశ్రమ స్కూల్స్ పెట్టడానికి ప్లాన్ చేస్తారు?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :— ఈ విషయం పరిశీలిస్తాము. ఒక్క ప్రకాశం జిల్లాకే కాదు. రాష్ట్ర మొత్తంమీద ఇటువంటిది రె వెలకొల్పాలనే ఉద్దేశంతో ఉన్నామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. శీతారాం :— అద్దె భవనాలలో ఈ హాస్టల్సును నడిపిస్తున్నచోట వాటికి అద్దె చెల్లించమని వాడుకుంచి కంప్లయిట్సు చేసిన తరువాత — ఉత్తరస్థలు వారి చేసిన కరువాత అద్దె పే చేయకుండా సెగ్లెట్టు చేస్తున్నారు. లేపోతే మేము అద్దె ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదని అక్కడున్నటువంటి వార్డెన్సు బిపేప్ చెప్తున్నారు. మన రాష్ట్ర మొత్తంగా సువిశాలమైన తీర ప్రాంతం ఉంది. అక్కడ మల్స్యూకాసుల జనాభా ఉంది. ఆ జనాభా రేపియో ప్రకారం చూస్తే ఈ 25 హాస్టల్సు చాలవు. అందుచేత వాటిని పెంచే ఆలోచన ఉందా ?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :—ఈ రెంటు సోషల్ వెల్ఫేరునుంచి డెవ్లప్మెంట్ డెరెక్టురు లేకపోతే ఆ జిల్లాలో ఉన్న డెవ్లప్మెంట్ డెరెక్టురు పే చేయాలి ; వార్డెన్సు కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంతనగుట 22 ఆశ్రమ పాఠశాలలు ఉన్నాయి. ఇంకా 8 పాఠశాలలు ఈ సంవత్సరం కట్టాలని ప్రభుత్వానికి ఉందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్ నారాయణశాస్త్రి :— ఫిషర్ టెన్కు సంబంధించినంతవరకు ఆ గ్రామాలలో సైక్లోన్ పెట్టర్లు ఉన్నాయి. ఆ పాఠశాలలను ఆ సైక్లోన్ పెట్టర్లులో పెట్టి హాస్టల్సు పెట్టె ప్రతిపాదన ఏమైనా మీరు పరిశీలిస్తారా ?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :— పరిశీలిస్తాను.

సహారీ టి. వెంకటరత్నం :— ఈ ఆశ్రమ స్కూల్సుకు పాడేమ్మార్డు కేంద్రాలుగా ఉంటారు ; వారికి అదనంగా కొంత ఇస్తామని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. ఫస్టు ఫారంకు కాని, సెకండు ఫారంకు కాని ప్రత్యేకంగా వార్డెన్సు ఉన్నారు. 8 వ తరగతి నుంచి 8 వ తరగతి వరకు చదివేవారు చిన్న పిల్లలు. అందుచేత ఇంకా ప్రత్యేకమైన శిక్ష ఉండాలి. కనీస వారికి ప్రత్యేకంగా వార్డెన్సును నియమించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :— పరిశీలిస్తాను.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

270-A

REMODELLING OF NIZAMSAGAR CANAL

S. N. Q. No. 2586-Z - Sarvasri M. M. J. Thoms Chowdary, P. Gangaiah (Kamareddy), D. Sambasivarao Chowdary (Bodhan). D. Satyanarayana (Nizamabad), and A. J. V. B. Maheswara Rao :— Will the Minister for Works be pleased to state :

(a) whether the Nizamsagar canals need remodelling to take the designed capacity of water to serve the tail-end lands ;

(b) if so, whether there is any proposal to remodel them ; and

(c) if so, when ?

(శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసురెడ్డి) :— (ఎ) అవ్వండి.

బి) (సి) నిజాంపాగరు పాతెగురు రిమోడలు చేసి, మెగుగులగే వనిలో నాగండ్ నిజాంపాగరు రిమోడలింగు కంపెనీ వద్దం జరిగింది 1976 మార్చి నుండి ముగిసినట్లుగా చెబుతున్నారు. పాడవర్క్స్ అవుట్రింగ్ వగైరా కార్యక్రమాలు పూర్తి అయ్యాయి. అల్లులు, ఇంజనీర్స్ నిజాంపాగరు పాతెగురు పాతెగురు సాగునీటిని వచ్చే సంవత్సరం పూర్తి కాగలవు.

(శ్రీ ఎమ్. ఎమ్. జె. ధామన్ నాదర్) :—అదృష్టా, నిజాంపాగర్ అయకట్టు క్రింద భూములు ఉన్నవానికి యిది ఉపన్యాయం వస్తున్నట్లుగా ఉంది. ఎందులో ఉన్న రైతులు తమకు విలుగా భూములు తీసుకోవడంపై పరిగెన నీరు అందడం లేదు. వానికి అనుకూలంగా కాలువలు మార్చుకున్నారు. అందుచేత చివర ఉన్న భూములకు నీరు అందడం లేదు. ఉన్న రైతులు అమ్మకాని నాటు చేసిన తరువాత, ఎరువులు వేసిన తరువాత అందులో ఇంకా పండుకుంటుంటే తేనోనని భయపడు తున్నారు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంవారు 70లో నిజాంపాగర్ లో స్టల్స్ తీస్తుందని చెప్పారు కాని తీయలేదు. అక్కడున్న రైతులకు ఈ ప్రభుత్వం ఏమీ ఇచ్చింది. ఆ కాలువలకు రిమోడలింగు ఎప్పుడూ చేస్తారు? మోడర్నైజేషన్ ఆఫ్ నిజాంపాగరు కెనాల్స్ అని ఒక స్కీము గవర్నమెంటుకు పంపించారు. దాని ప్రకారం ధనశేఖరం దగ్గర ఉన్న ఆ రిమోడలింగు వాని నిజాంపాగర్ పిట్ చేయమని అంటే వారు పిట్ చేయకుండా చీఫ్ ఇంజనీరు కన్వీనియన్స్ కోసం అక్కడ ఆపారని అంటున్నారు. దీనిని గురించి మంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఈ సంవత్సరం ఈ కాలువలకు బడ్జెటు ఎంత కేటాయించారు? వాన్ ఫాన్ క్రింద ఎంత కేటాయించారు? ఏ విధంగా అక్కడి రైతులను ప్రభుత్వం ఆదుకొంటుందో చెప్పాలికోరుతున్నాను.

(శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసురెడ్డి) :—ఈ రిమోడలింగు పనిపై సంవత్సరానికి పూర్తి అవుతుందని అనుకొంటున్నాము. ఈ సంవత్సరం 80 లక్షలు కేటాయించడం జరిగింది. ఇప్పుడు రిమోడలింగు మొత్తం ఎస్టిమేటు 1476 లక్షలు. రివెన్యూ ఎస్టిమేటు ప్రెజెంటు రేట్లతో 1588 లక్షలు. 1286.74 లక్షలు మొన్న మార్చి ఖర్చు అయింది. ఈ సంవత్సరం 80 లక్షలు ఇచ్చాము. వచ్చే సంవత్సరానికి మిగిలిన డబ్బు ఖర్చు పెట్టి రిమోడలింగు పని పూర్తి చేయాలనే కోరిక ఉంది. స్టల్లింగు జరుగుతున్నది. రిజర్వాయరు లెన్ కెపాంటి 25 80 టి ఎమ్ సి. అయితే ఇది 11 80 టి ఎమ్ సి. కి దిగజారి పోయింది. తరువాత ఫుల్ రిజర్వాయరు లెవెల్ పెంచడం జరిగింది. 4 అడుగుల రి అంగుళాలు పెంచడం జరిగింది. కనస్ట్రక్షన్ ఆఫ్ అడిషనల్ రెగ్యులేటరు వగైరా పనులు, స్పిల్ వే గేట్లు వగైరా రెయిజుచేసి 15 టి.ఎమ్.సి. కెపాంటి పెంచడం జరిగింది. దీనికి సి.గూరు పోలికెట్టునుంచి వాటర్ సప్లై మెంటు చేయడం జరుగుతుంది. టైల్ ఎండు అయిపోయిన స్పర్ అవుతుందని తెలిసి అయకట్టు స్కీము 25 టి.ఎమ్.సి. పెంచడం జరిగింది అందులో 11 పూరి అయినాయి మిగిలిన వాటిలో కొన్ని పూర్తి అయ్యే స్థితిలో ఉన్నాయి. ట్రోచ్ టాంకు వర్కింగు

టాంక్సు కూడా కమాండు ఏరియాలో రెస్టోర్ చేయడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. రీమోడలింగు ఆఫ్ డిస్ట్రిబ్యూటరీస్ వసుల కూడా జరుగుతున్నాయి. ఇంఫ్రాస్ట్రక్చర్ మెంటు ఆఫ్ హౌస్ బ్యాంకు అండ్ లైనింగు ఇన్ డీప్ కట్ కూడా జరుగుతున్నాయి. అన్ని చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకుంటుంది, తొందరగా ఈ రీమోడలింగు పని పూర్తి చేస్తుంది మనగ చేస్తున్నాను.

10-10 a.m.

శ్రీ ఎం.ఎం.కె. థామస్ చౌరి:—ఇక్కడ రీమోడలింగు క్రింద రూ. 50 కోట్లు ఖర్చుతో ప్రాజెక్టు ఒకటి తయారుచేసి మోడర్నైజేషన్ ఆఫ్ నిజాంసాగర్ కెనాల్స్ కు సంబంధించిన ప్రతిపాదన ఏ స్టేజ్ లో వుంది. ప్రతిచోట పొలాలకు నీరు అందక కనీసం రూ. 10,000, రూ. 20,000 వలె ఖర్చు పెట్టి బోరింగ్ చేసుకొని ఆ పొలాలు మండించుకుంటున్నారు. కావాలంటే ప్రజలను చిడబ్బు వసూలు చేసి, తగిన చర్యలు తీసుకొని ప్రతి పొలానికి నీరు అందేవిధంగా చేయండి.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—ఆ మోడర్నైజేషన్ ప్రతిపాదనలేదు. రీమోడలింగ్ జరుగుతూ ఉంది. తొందరగా పూర్తి అవుతుంది. సింగూర్ ప్రాజెక్టు నుంచి ఎన్టీమేట్ చేయడం జరుగుతుంది. తొందరలోనే యిబ్బడి లేని స్థితి వస్తుందనే నమ్మకం వుంది.

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ :—సింగూర్ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం దీనిని గురించి జరుగుతుంది అన్నారు. సంతోషమే. కాని రీమోడలింగ్ గురించి చెబుతున్నాము. అనేక సంవత్సరములనుంచి కాల్యలు రివైర్ కాకుండా వుండి సుమారు 20 ఏళ్లు వాటర్ వృధా అవుతోంది. దీనివల్ల ట్రైలెండ్ అయిన నిజామాబాదు తాలూకాకు, అర్నూర్ తాలూకాకు ప్రకృతంగా నీరు అందడం లేదు. వరి పాలుపోసుకొనే ట్రైలెండ్ దానికి నీరు అందక విత్తు గట్టపడిపోతోంది. వంట నష్టం అవుతూ వుంది. సింగూరు ప్రాజెక్టు నిర్మాణం అన్నది నిజాంసాగర్ కు ప్లోరేజ్ వాటర్ యెత్పడు అవసరమో అప్పుడు యిస్తే కాదు. ఈ కాల్యలు కొంత రైతులు, కొంత కావాలని అధికారులు పాడుచేసినారు. కనుక అన్ని కాల్యలు రీమోడలింగుకు రూ. 60 కోట్లు సరిపోదు. మంత్రిగారు రూ. 15 కోట్లు ఒప్పుకున్నారు. కనుక యీ రీమోడలింగ్ కు వసత్యపూరిక కనీసం రూ. 5 కోట్లు రిలీజ్ చేసి కార్యక్రమం చేపట్టాలి.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— రీమోడలింగ్ డిస్ట్రిబ్యూటరీస్ డివిజన్ లో పనులన్నీ జరుగుతున్నాయి. అనకట్టు స్కీము జరుగుతున్నాయి. బ్రిడ్జుటాంక్స్, వర్కింగ్ టాంక్స్ రెస్టోర్ చేసే ప్రయత్నాలు జరిగి పనులన్నీ బాగా జరుగుతున్నాయి. లైనింగ్ యిన్ డీప్ కట్స్ కాని యింఫ్రాస్ట్రక్చర్ మెంట్ ఆఫ్ కెనాల్ బాంక్స్ యివన్నీ జరుగుతున్నాయి. ఏ వర్సిటీలో కూడా యీ రీమోడలింగ్ సంవత్సరం లోపల పూర్తి చేసి రైతులకు ఉపయోగంగా చేస్తాము.

శ్రీ టి. కిషన్ రెడ్డి (బాన్స్ వాడ):—నిజాంసాగర్ కెనాల్ 1981లో 26 టి.ఎం.సి. నీరు కెనాల్ పీ పెట్టారు. అలాడు 2,31,000 అయకట్టు మాస్ట్రమ ఉంటే మన మంత్రిగారు చెప్పినట్లు 11 టి.ఎం.సి నీరు ఉంటుంది. ఇది అయిన

తర్వాత, 4 + దుగులు పంచితే యానాడు పదిహేడున్నే టి.ఎం.సి దీక్షితు నిల్వ ఉంటుంది. కాని ఆ రోజున కాల్యాలలో 2,31,000 ఎకరములకు 3,500 క్యూబిక్ ఫీట్ల నీరు వచ్చే కావ్య కెపాసిటీ ఉంటే యానాడు 22,8800 మా నె క్యూల నీరు వదిలితే కాల్యాలలో పోయి పోయి పంపువడే రోజు ఉంది. చిన్న కావ్యలు చెడిపోయినాయి. ఆ రోజు 100 80 సి.ఎం.సి నీరు పంపు కాల్యలు ఉంటే యానాడు 50 సి.ఎం.సి నీరు ఆ కాల్యాలలో నీ పట్టకలేదు. ఈనాడు 2,76,000 అయకట్టు పెరిగింది. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని యా కెనాల్ రీమోడలింగ్ అవుతున్నారు. ఏదో రివిట్ మెంట్ కడుతున్నారు. కూలిపోతున్నాయి. కానీ ఖర్చులో చిదా లు అరిగినాయి. ఇంకావకు చర్య సినుకోలేదు. దీని ద్వారా 20 పద్నాలు నీరు పృథాగా సముద్ర లోకి పోకుండా లైనింగ్ కు యంతకుముందు రూ. 15 కోట్లు అని చెప్పినారు. ఆ విధంగా వీరు కొని యిప్పుడు కొత్త ప్రాజెక్టు కట్టి ఒక్కొక్క ఎకరానికి రూ. 10,000 వొప్పున ఖర్చు అవుతుంది, యిది అనుకట్టు డెవలప్ అవుతుంది ఎంతో ఆయకట్టు రెండవ పంట కీసకొనే పరిస్థితి లేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వం యా లైనింగ్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. ఈ విధంగా రూ. 50 కోట్లు, 60 కోట్లు అయితే ప్రతి సంవత్సరం దీనిలో తూచి తీయడానికి సరిపోతుంది. ఇది యెక్కువ మొత్తం యివ్వడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—టీ.ఎం.సి, లైనింగ్ తీసుకోవడం జరుగుతోంది. ఈ రీమోడలింగ్ పని చురుకుగా జరిగితే కొంతవరకు ఉపకమనం కలుగుతుంది, యిది కాక సి.బి.ఆర్ ప్రాజెక్టు సక్సి మెంట్ చేయనిదే యీ ఇబ్బంది తొలగదు.

శ్రీ టి. కిషన్ సింగ్ :—సి.బి.ఆర్ ప్రాజెక్టు కట్టిన తర్వాత దీనికి అంత ప్రయోజనం ఉండదు. కాల్యలు అధ్వాన్న పరిస్థితిలో ఉన్నాయి. ఆ ఆయకట్టుకు నీరు అందడం లేదు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—కాల్యాల పని చేస్తున్నాము. రీమోడలింగ్ పని అదొక భాగంగా జరుగుతోంది.

శ్రీ ఎస్. సంతోష్ రెడ్డి (అర్బన్) :—నిజాంపాగర్ ప్రాజెక్టు లేకపోతే నిజాంపాగరు లేదు. యీ నిజాంపాగర్ ప్రాజెక్టులో సుమారు 5 తాలూకాల ఆయకట్టు దాగు లాభ పడుతున్నారు. కనుక మంత్రులు చెప్పినట్లు 26 టి.ఎం.సి నీరు నిల్వ కలిగినటువంటిది యానాడు 11 టి.ఎం.సిని ఇడిపోయింది. దీనిని రీమోడలింగ్ ద్వారా 1976 నుంచి మొదలు 14.4 టి.ఎం.సిలకు యింక్రాప్ చేసినారు. సక్సి మెంట్ గా సింగూరు ప్రాజెక్టు కడ గామం అవుతున్నాడు నిజామాబాద్ అక్కడ సీజనల్ కలడిషన్స్ యేమిటంటే ప్రతిసారి అగస్టులో తొలకరి మొదలయి మొట్టమొదట పడిన పర్వాల సింగూరు ప్రాజెక్టులోనే అగిపోతే యీ నిజాంపాగరు ప్రాజెక్టుకు వచ్చే అవకాశం లేదు. పూర్వపు పరిస్థితి యింకా రాలేదు. ఏ జోన్, బి. జోన్ రైతులు అందోళన పడుతున్నారు. దీ మీద ఎస్.ఎస్.క్యూ. ద్వారా పరిష్కారం చేసుకోలేము. కనుక తమరు దీనిని చర్చించడానికి ఒక గంట అవకాశం యివ్వాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇప్పటికే చాలా కమిటీ అయింది ఉన్నాయి. మైము లేదు.

శ్రీ ఎం. సంజీవ్ రెడ్డి :—అక్కడ రైతులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. ఈ రోజు కాకపోయినా రేపు సాయంకాలానికి అవకాశం యివ్వాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—బి.పి.సిలో కూర్చున్నప్పుడు దీని విషయం డిస్కస్ చేద్దాము.

శ్రీ ఎస్. సంజీవ్ రెడ్డి :—తమరు దీనిని ఆలోచించాలి. మరియు యీ ప్రాజెక్టువల్ల యేవిధమైన ఉపయోగం ఉంటుంది వారి సమాచారంలో ఒక సమగ్రమైన ప్రకటన చేస్తే రైతులలో అపోహ యేమీ లేకుండా పోతుంది.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు :—తమ చాంబర్స్ లో జిల్లా రెజిస్ట్రార్స్ ను సమావేశపరచి ఇంజనీర్స్ సమక్షంలో యీ శేష ప్రాజెక్టులు యేమైనా ఉంటే వీటిని అక్కడనే పరిష్కరించుకుంటే బాగుంటుందని అనుకుంటాను. ఈ డిస్కషన్ వల్ల తేలికేమీ ఉండదు.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—దానికేమీ ఉంది. అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ హెచ్. లక్ష్మణ్ జీ (ఆందోల్) :—ఇంతకుముందు నిజామ్ సాగర్, సింగూర్ ప్రాజెక్టు గురించి మాట్లాడినారు. నా తాలూకాలో సింగూరు ప్రాజెక్టు ఉంది. సింగూరునుంచి కాల్వచేసి నీరు అందరికీ సప్లయ చేస్తారా?

ان لوگوں کو ہرگز نہیں خریدنے کے لئے اورنگ آباد کے لئے اس پراجیکٹ سے کوئی تعلق ہے۔ آپ ان لوگوں کے تعلق سے کیا کیا اب تک - ہاں نہیں ہے۔
- صاحب پراجیکٹ سے

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—నాక అర్థం కాలేదు. మీకు (స్పీకరును ఉద్దేశించి) అర్థము అయిదా?

10-20 a.m. మిస్టర్ స్పీకర్ :—నాకు అర్థం కాలేదు.

శ్రీ కె. లక్ష్మారెడ్డి :—సింగూరు రైతుల నుండి వారి తాలూకాలో ప్రాజెక్టు కొరకు కొన్ని భూములను తీసుకొన్నారు. భూములిచ్చిన వారికి డబ్బులు ఇంతవరకు చెల్లించలేదు. వారికి వేరే హాస్ పైట్లు కూడా యివ్వలేదు అని అంటున్నారు. చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—కాంపెన్ పేషన్ ట్రైబ్యూల్ పెట్టుకొని చెల్లించడానికి ప్రయత్నిస్తాను.

శ్రీ ఎ. తె.వి.బి. మహేశ్వర రావు :—నిజాం ప్రాజెక్టు నుండి రాబడి ఎంత? ఖర్చు ఎంత?

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—రాబడి, ఖర్చు, దీనిలో లేదు. అయితే మాత్రం 2.75 లక్షల ఎకరాలు.

శ్రీ డి. సాంబశివరావు చౌదరి (బోధన్) :—హింసాగర్ క్రింద వసులు 1980లో ప్రారంభించారు. సంతోషమే. అక్కడ సాగుబడికిగాను 40 టి.ఎం.సి.నీరు కావలెను. ఇప్పుడు 15 టి.ఎం.సి.లు మాత్రమే ఇస్తున్నారు. పంటలు ఎండిపోతున్నాయి. నిజాం సుగర్ ఫ్యాక్టరీ యూనిట్స్ రెండు వుంటే, ఒకటి తీసివేయడం జరిగింది. రెండవ ఫ్యాక్టరీని తీసివేసే దానికి అవకాశముంది. పంటలు ఎండిపోకుండా నీరు 4రవకా చేస్తారా? రిమాడలింగ్ చేస్తే ఇంకా 2-3 టి.ఎం.సి. నీరు అదనంగా దొరుకుతుంది. 80 పంపులు వాటూ వేస్తే అవుతున్నది తక్షణమే దక్కరలో వున్న మంజీరా లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ పథకం అమలు చేస్తే జిల్లాలోని నీటి కొరత పోతుంది. పంట ఎండిపోకుండా నీరు సప్లయ చేస్తామని హామీ ఇస్తారా?

శ్రీ వల్లభరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—రిమాడలింగ్ పని కాస్త అలస్యం అవుతుంది. కారణం ఏమిటంటే దీని క్రింద చెరకు వేస్తున్నారు. అది 11 నెలల పంట. రద్దు చేయటానికి గడువు దొరకడం లేదు. ఎంతో శ్రమపడి, కార్యక్రమం పూర్తి చేయటానికి ప్రయత్నము చేస్తాము. రిమాడలింగ్ సంవత్సరము లోపల పూర్తి అవుతుంది.

Implementation Of Assurances given To "Eetla Community"

270-B—

S.N.Q. No. 2586-(J)-Sri A. Janardhana Rao (Tekkali) :—Will the Minister for Social welfare be pleased to state :

(a) how for the assurance given by the Minister for Social welfare in the conference of 'Eetla Community' held in Tekkali to consider their representation has been implemented;

(b) by what time the Government will solve their problem; and

(c) the time required for including the 'Pondari' community whose livelihood is selling vegetables, in the B.C. list for which the Legislator from Tekkali personally submitted their representations?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :—(ఎ) ఈ విషయం ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది.

(బి) నిర్దిష్టమైన సమస్య ఏదైనా దృష్టికి తెచ్చినట్లయితే, దానిని తక్షణం పరిష్కరించడం జరుగుతుంది.

(సి) వెనుకబడిన తరగతులవానికి సుబంధించి మురళీధరరావు సంఘం సమర్పించిన వివేదికపై నిర్ణయం తీసుకొనే సమయంలో ఈ విషయం పరిశీలించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎ. జనార్ధనరావు :—అక్కడ 'ఈట్ల' కులం వారు రిజాలు లాగడం పనిపాటలకు పోవడం చేసుకుంటూ వుంటారు. వారు అధికంగాను, విద్యా రంగములోను రాజకీయంగానూ చాలా వెనుకబడిన కులం. జంతువుల చర్మంతో

వ్యాపారం చేయడంవల్ల కొద్ది మంది జీవితాన్ని గడపుతున్నారు. శ్రీకాకుళం జిల్లా ప్రత్యేకంగా టెక్స్టైల్ ట్యాంక్ కారో ఈ జాతి కులస్తులు చాలా మంది వున్నారు. వాళ్లను ఎస్.టిలో చేర్చాలి. ముత్రిణిగాని స్వయంగా వచ్చి, వీరి అవగాహనను చూచినారు. తప్పులందా ఎస్.టిలో చేర్చించడానికి ఆదేశాలిస్తారా? ఎస్తారని అర్థమవుతున్నది.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :—తప్పుకుడా పరిశీలన చేయిస్తాను.

(2) ఎ. ఎన్. రత్నారావు :—“పండ్ల” కులం వారికి సంబంధించిన విషయం మరొకటి ఉంది. వీరిని ఎస్.టిలో చేర్చించాలి. రాష్ట్రము మొత్తం మీద 30 వేల జనాభా ఉంది. వీరు కాయ రలు అమ్ముకుంటారు. ఒరియా మాట్లాడుతారు. ఒరిస్సాలో వీరికి సంబంధ బాంధవ్యాలున్నాయి. వీళ్లను ఎస్.టిలో చేర్పించి, వారికి ఉపాధి కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :—పరిశీలన చేస్తాను.

(3) కె. ఎర్రం నాయుడు (హరిశ్చంద్రపురం) :—‘సి’ వళ్లకు సమాధానమిస్తూ, ‘పండ్ల’ జాతి కులం వారి విషయం పరిశీలనలో వుందని మంత్రిగారన్నారు. ఈ చాలా కాలమునుండి పరిశీలనలోనే వుంటూ వస్తున్నది. మా నియోజకవర్గంలో చాలా మంది వున్నారు. కాయకష్టము చేసి, చాలా హీనాతి పొసమైన స్థితిలో వున్నారు. గత ప్రభుత్వము చేస్తామని అన్నారు. రాజకీయంగా, అర్థికంగా, సాంఘికంగా వెకబడిన కులం ఇది. వీరిలో ఈ సంవత్సరమే చేర్పించి, వీరు రాయితీలు పొందేలా చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :—‘వెంటనే’ అనేది కాదు. ఇంకా ముందే తెలియజేశాను. వీరిని ‘పండ్ల’ కులం సంబంధించిన రెవెన్యూ టెబుల్ మురళీధర కమిషన్ వారికి యివ్వడం, వారు 91-92 వ రిపోర్టు యివ్వడం జరిగింది. అది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుంది.

శ్రీ కె. ఎర్రం నాయుడు :—పరిశీలనలో అంటే సరిపోదు. ఈ పండ్ల జాతి కులం అనేది శ్రీకాకుళం జిల్లాకు సంబంధించింది. మన అందరికీ తెలుసు. తొందరలో చర్య తీసుకోవలెనని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. శీతారాం :—ఈ ‘పండ్ల’ జాతి శ్రీకాకుళం జిల్లాలోనే కాదు, ఒరిస్సాలో కూడా వున్నారు అక్కడ ఆ కూలానికి ఒరిస్సా ప్రభుత్వము దాన్ని గుర్తు పొందేవిధంగా చేస్తున్నారు మన రాష్ట్రములో ఈ జాతి విషయములో మురళీధర కమిషన్ ఏమి పరిశీలన చేశారు? మంత్రిగారు మా జిల్లా వచ్చినపుడు ఆ సంఘము అధ్యక్షులు, క్రీటరీలు వచ్చి ఎరి ఆవేదనను వ్యక్తము చేశారు. అప్పుడు మంత్రిగారు హామీ కూడా యిచ్చారు. వారి పరిస్థితి దయనీయమైనది. చాలా హీనంగా బ్రతుకుతున్నారు. అనేక మందిని వెకబడిన కులాల జాబితాలో చేర్చుతున్నారు. రాయితీలు పొందుతున్నారు. వీరిలో నిరక్షరాస్యత పెరిగిపోయేటట్లుంది. తక్షణమే చర్య తీసుకోవలెననే ప్రమాదం వుంది. వెంటనే ఆదేశాలిస్తారా?

శ్రీ కె. ప్రతిభా భారతి :—నేను చేస్తానని అవశేషం. పరిశీలన చేస్తానని అన్నాను. ఎందుకంటే, వారు చేసిన దానిలో మురళీధర కమిషన్ రికమెండేషన్స్ ఉన్నాయి. అవి ఆనెట్లో పెట్టకముందే బయట పెట్టడం మంచిది కాదు.

శ్రీ టి. సతారాం :—మురళీధర కమిషన్ వారు రిపోర్టు ఇచ్చినా ఎందుకు నెగ్ లెట్ చేస్తున్నారు? అప్పటి ప్రభుత్వము చేసినట్లు ప్రకటించింది. మరల దానిని ఆపారు. మన ప్రభుత్వము కూడా వెనక్కి వెడతారా? ఈ నెలలో ఉత్తరువులు ఇవ్వాలి. ఓర్వక్కరే కాదు. రాష్ట్రము మొత్తము మీద 'కొంగర్లు' జంత వ్యాలు ఇంకా చాలా కలలున్నాయి. ఇప్పటివరకు వారి విషయంలో ఏమీ చేయలేదు. అందువల్లనే మా ఆవేదనను వ్యక్తం చేస్తున్నాను.

(ఇంటర్వ్యూ)

శ్రీ పి. జగదీశ్రావు :—ఈ పొందర కులం విషయంలో గత 30 సంవత్సరాల నుంచి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఏమీ చర్య తీసుకోలేదు. ఈ విషయంలో నేను 30-3-1983 తేదీన సోషల్ వెల్ ఫేర్ మినిష్టరుగారికి రి.ప్రజెంటేషన్ ఇస్తే దానిని 9-8-1983 మురళీధరరావు వన్ మేన్ కమిషన్ కు ఆ రిప్రజెంటేషన్ సందించామని దానిని అప్పకుండా బి. సి. లిస్టులో ఇంక్లూడ్ చేస్తామని యీ సభాముఖంగా తెలియపరచలేదు కాని నాకు పార్టీని ఉత్తరంలో ఆ విధంగా వాగ్దానం పంపారు. మినిష్టరుగారు సరైన చర్య తీసుకుంటారని సంతోషంగా ఉన్న సమయంలో యిక్కడ మంత్రిగారు పరిశీలిస్తామంటున్నారు. ఈ వన్ మేన్ కమిషన్ వారు ఎంతలోగా వారి పరిశీలన పూర్తి చేస్తారు? ఈ పోండిరి కాసును కూడా బి. సి. లిస్టు చేర్చబడుతుందని మంత్రిగారు సభాముఖంగా హామీ ఇస్తారు?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :—ఈ కాస్టు బి. సి. లిస్టులో ఇంక్లూడ్ చేయడం అనేది ఎవరికీ సంబంధించింది కాదు. మొత్తం రాష్ట్రానికి సంబంధించినది. దాని విషయంలో పరిశీలించి నిర్ణయం తీసుకోవలసిన బాధ్యత పూర్తిగా ఏ ప్రభుత్వం మీద అయినా ఉంటుంది. దీనిమీద ఎవరు అయితే రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చారో దానిని మురళీధరరావు కమిషన్ కు అందజేయడం జరిగింది. వారు రిపోర్టు కూడా ఇచ్చారు. ఆ కమిషన్ లో డిమాండ్స్ ఎక్కువగా ఉండడం చేత అన్ని డిమాండ్లను పరిశీలించి చేయాలి. ఆ రిపోర్టును పరిశీలించి దానిమీద ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం తీసుకొని తరువాత సభలో ప్రవేశపెట్టబడుతుంది. అలా సభలో రిపోర్టు ప్రవేశపెట్టబడతే అందులోని విషయాలను బయటపెట్టడం సబబుగా ఉండదని గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. సతారాం :—ఈ పొందర జాతిని బి.సి. లిస్టులో తీసుకుంటారా లేదా అనే హామీ కావాలి. ఇతరముందే ఇదే జాతినుంచి మాలీ కింగ్ ఉన్న వారిని ఎన్ టి.ఐ కింగ్ తీసుకున్న ఉదంతాలు ఉన్నాయి. వాటిని జేన్ చేసుకొని

అయినా, మురళీధరరావు కమిషన్ రిపోర్టును జేస్ చేసుకొని అయినా ఎంత తైములో యీ పొందర జాతిని బి. సి. లిస్టులో చేర్చుస్తామని మంత్రిగారు హామీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను

మిష్టర్ స్పీకర్ :— సభ్యులు మంత్రిగారిని ఏ విధంగా డిమాండు చేయాలరు ?

శ్రీ మతి కె. ప్రతిభాభారతి :— ఈ విషయంలో పరిశీలన చేసి సాధ్యమైనంత త్వరలో ఒకే నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుందని గౌరవసభ్యులకు చెబుతున్నాను.

శ్రీ టి. సీతారాం :— మేము వ్యక్తిగతంగా అడిగడంలేదు. జాతి మొత్తం, రాష్ట్రం మొత్తంగా నివసిస్తున్న దైనందిన జీవితాలు గడుపుతున్న జాతిని బి. సి. ల క్రింద తీసుకోవడానికి మంత్రిగారు ఎందుకు అభ్యంతరం చెబుతున్నారో నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఈ ఎకడమిక్ యియర్ లోనే దీనిమీద నిర్ణయం తీసుకోవాలి. ఈ రోజు పందర జాతి జీవితం చాలా దయనీయమైన పరిస్థితిలో ఉంది కాబట్టి వెంటనే మంత్రిగారు హామీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. నిర్ణీతకాలంలో ఆ జాతిని బి. సి. లిస్టులో చేర్చుస్తామని మంత్రిగారిని చెప్పనుండి.

మిష్టర్ స్పీకర్ :—సభ్యులు హామీ కావాలంటారు. మంత్రిగారు పరిశీలన చేస్తామంటున్నారు. ఏమి చేయాలి ?

శ్రీ బి. సమ్యయ్య :—గత ప్రభుత్వం యీ మురళీధరరావు కమిషన్ పెసి యీ రాష్ట్రంలో ఉన్న వెనుకబడిన తరగతులలో ఏమైనా తిరిగి కొత్తగా చేర్చుకోవడానికి యీ కమిషను చేయడం జరిగింది. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో యీ పొందిరి కులంవారు కూరగాయలు అమ్ముకుంటూ జీవిస్తున్నారు. ఇంకా ఎన్నోజాతులు యిట్లాగ ఉన్నాయి. వాటన్నింటినీ పరిశీలనచేసి ఒక రికమెండేషన్ చేయడానికి మురళీధర్ కమిషన్ ను చేయడం జరిగింది. కాని ఆ కమిషన్ రిపోర్టు బయటికు రాలేదు. ఆ మురళీధర్ కమిషన్ రిపోర్టు బయటకు రాలేదు కాబట్టి యిప్పుడు యీ పొందిరి కులం వెనుకబడిన కులంలో చేర్చడం విషయం హామీ ఇవ్వలేక పోయినా మినిస్టరుగారు తప్పకుండా ఆ రిపోర్టును పరిశీలించి యీ సభలో హామీ ఇవ్వవచ్చును కదా ?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు (సత్తుపల్లి) :—ఇంకా రాష్ట్రంలో ఎకనామి కల్ గా బాక్ వర్కు క్లాసులు ఉన్నాయి. కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారితో సంప్రదించి యీ రిపోర్టుమీద త్వరలో నిర్ణయం తీసుకుంటారా ?

శ్రీ మతి కె. ప్రతిభాభారతి :—తప్పకుండా పరిశీలించి నిర్ణయం తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎం. నారాయణరావు :—ఈ పొందిరి కులం గురించి మిత్రులు మాట్లాడారు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో సామంత కులం వారు యిచ్చిన రిప్రజెంటేషన్ కూడా ఒకటి ఉంది. వారు యీ మురళీధర్ కమిషన్ వారికి, మంత్రి గారికి కూడా విన్నవం చేసుకోవడం జరిగింది అక్కడ మంత్రిగారేమో చేస్తామని

re : Brutal Murder of Sri N. Reddappa

Reddy in Madanapally Town,

Chittoor District.

పోమి యిచ్చారు. కాని యిక్కడ సభలో పెరిసిన చేసామంటున్నారు. ఈ మురళీధర్ కమిషన్ రిపోర్టులో 44 అంశాలు ఉన్నట్లు ప్రెస్ వా, కూడా దానిని అయట పెట్టారు. బయట అన్ని విషయాలు తెలిసివున్న యిక్కడ సభలో ఆ రిపోర్టు పెట్టడంతో ఎందుకు అనన్యం జరుగుతోంది? మురళీధర్ కమిషన్ రిపోర్టు యీ సభలో పెడతారా? పెట్టరా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :—ఆ మురళీధర్ కమిషన్ రిపోర్టులోని రికమం డేషన్స్ అన్నీ పరిశీలించవలసిన ధాత్యత ప్రభుత్వానికి ఉంది. నేను సందిరి కులం విషయంలో బి.సి లలో ఇంక్లుడ్ చేయడానికి చూస్తానని చెప్పాను. కాని చేస్తానని అనలేదు.

శ్రీ ఎం. నారాయణరావు :—ఈ ఎనంబ్లీ సెషన్ పూరి అయ్యేలోపల అయినా ఆ మురళీధర్ కమిషన్ రిపోర్టు సభలో పెడతారా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :—ఈ సెషన్ లో పెడతానని చెప్పలేను కాని సాధ్యమైనంత స్థగలో ఆ రిపోర్టు సభలో ఉంచుతాను.

శ్రీ బి.పాన్. భూపతి రావు :—మురళీధర్ కమిషను రిపోర్టు మీద మంత్రివర్గం నిర్ణయం చేయలేదు. రెడవడి ఏమిటంటే అసలు యీ ప్రభుత్వానికి ఒక నిర్ణయం చేయాలనే అబిలాష ఉందా? మొన్న 4 రోజుల క్రితం ముఖ్యమంత్రి గారికి రజులు ఒక మెమోరాలండ్ యిస్తే దాని మీద ముఖ్యమంత్రి గారు పారిసి ఎస్.సి.లలో కలపడానికి వాగ్దానం చేశారు. ఈ రోజు సభలో పోషల్ వెల్ షేర్ మిస్టరు గారిని ఒక వాగ్దానం చేయమంటున్నారు. మంత్రి వర్గంలో అసలు యీ విషయాలన్నింటిపైన చర్చ జరిపారా? లేక మంత్రులు ఏకమై యిష్టమ వచ్చినట్లు వారు ప్రకటనలుచేస్తున్నారా?

(ఇవాలులేదు)

MATTERS UNDER RULE 329

re : Brutal Murder of Sri N. Reddappa Reddy on 10-9-1983 in Madanapally Town, Chittoor District.

శ్రీ టి. ఎన్. శ్రీనివాసరెడ్డి (తంజిళ్ళపల్లి) :—అధ్యక్షా, 10-9-83 10-40 a.m.
వినియోచనలి నాడు మదనపల్లి పట్టణంలో తంజిళ్ళపల్లిలో నడిరోడ్డులో ఎన్. రెడ్డపరెడ్డిని నలుగురు వ్యక్తులు మారణాయుధాలతో, చేతిబాంబులతో హత్య చేశారు. ఈ కారణంగా మదనపల్లి ప్రజలలో, తంజిళ్ళపల్లి ప్రజలలో ఘయాందోళనలు ఏర్పడినాయి. ఇటువంటి తహ్యలు ఆ పార్లమెంటులో ఎప్పుడూ జరగలేదు. ఈ రెడ్డపరెడ్డి అనే వ్యక్తి చిన్న రైతు కుటుంబానికి చెందినవాడు. చానై తే సహాయం చేసే స్వభావం గలవాడే కానీ దుర్మార్గపు చర్యలు చేసే వాడు కాదు. అతడి మంచితనానికి నిదర్శనం ఏమిటంటే, అతడి దహన

re : Brd ' Mrd ' of Sri N. Reddappa
 Joddy in Madanahalli Town,
 Cantoor District.

క్రియకు వచ్చి ప్రిజెం. తంజన పల్లిలో గ్రామ ముఖ్యునిగా ఉండే వారు. ఎటువంటి రాగ ద్వేషాలు అక్కడ లేక. అమంచి సేపిన్ని ఇవారంగా తీసుకని, గత కొన్ని మార్గాల గా జు | హం కాలలో అరివాద కార్యకలాపాలు జరుగుతున్నాయి. బొయిన సంస్కృతం నింబరులో రైతు కూలీ సమావేశం జరగవలసి వుండగా, అక్కడున్న ఎ.ఎస్.పి. తంజనపల్లి వెళ్ళి రెడ్డవరెడ్డిని, మిగిలిన గ్రామస్తులను పిలిచి, ఆ సమావేశాన్ని ఏ రకంగా నైనా ఆసమని కోరితే, పోలీసు వారికి, పోలీసులైన సహకారం చేయాలనే ఉద్దేశంతో ఆ సమావేశం జరకుండా వారు చేశారు. ఇదే అతని హత్యకు కారణం అని చెప్పబడుతోంది. మరొక విషయం ఏమిటంటే, ఆరు నెలల క్రితం చౌడ సముద్రం దగ్గర ఒక పెళ్ళి బస్సు వెడుతుంటే, దానిపై దాడి జరిగి స్త్రీల మెడలలో ఉన్న మంగళహారాలను, వాటివద్ద ఉన్న గాజులను, మొదలైన నగలనూ, దబ్బునూ దోచుకున్నారు. ఇక ముందైనా ఎటువంటి హింసాత్మక సంఘటనలు జరగకుండా చూడాలని, అక్కడి పోలీసులైన కలిగించడానికి గాను, అక్కడ ఆర్.ఎస్. పోలీస్ సెల్ ను ఏర్పాటు చేయాలని, ఈ హత్య కేసును సి. బి. సి. ఐ. డి. కి అప్పజెప్పి, గర్హిస్తు చేయించాలని ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

సమాచార కాళి మంత్రి (శ్రీ సి.పాచ్. వి. రామజోగయ్య) :— అధ్యక్షా, 80-9-82 న తంజనపల్లిలో రాడికల్ యూత్ లీగ్ నాయకులు ఒక ఊరేగింపు తీయవ్రయంచారు. కానీ కక్షక కార్మిక సంఘ అధ్యక్షుడు, శ్రీ ఎన్. రెడ్డవరెడ్డిగారి నాయకత్వంలో, అక్కడి భూస్వాములైన రైతులు ఆ ఊరేగింపు జరిగకుండా ఆడ్డుడి, ఆ గాడికల్ యూత్ నాయకుడిని కొట్టారు. తక్షణంగా ఎ.వి. రమణారెడ్డి, అంజనేయులు గోవిందప్ప, యి.కో.యిద్దరు ఆర్.వై.ఎల్. నాయకులకు గాయాలు తగిలాయి. రమణారెడ్డి ఫిర్యాదును సమర్పించి, స్థానిక పోలీసులచే గ్రామస్తులపై ఐ.పి.సి. 147, 828, 879 సెక్షన్ల క్రింద 41/82 నెంబరు నేరంగా కేసు రిజిస్టరు కాబడింది. తంజనపల్లికి చెందిన ఆర్.వై.ఎల్. నాయకుడు కాళిం గుడిసెను కూడా రైతులు పాపచేశారు. కాళిం ఫిర్యాదు చేయగా, రైతుల మీద ఐ.పి.సి. 147, 828, 879, 427, 448 సెక్షన్ల క్రింద 42/82 నెంబరు నేరంగా కేసు రిజిస్టర్ చేయబడింది. వై.రెండు సంఘటనలకు ప్రతికారంగా, 28-10-82 నాడు రాడికల్ యూత్ లీగ్ కు చెందిన వారు బొడుగు గ్రామానికి చెందిన కర్షక కార్మిక సంఘ నాయ. డి. ఆర్. వై. ఎల్. నాయకుడు మల్లారెడ్డి అనే వ్యక్తి అధ్వర్యంలో కొట్టారు. అదేరాత్రి బొడుగు గ్రామంలో ఆర్.వై.ఎల్. నాయకుడు మల్లారెడ్డిని యిశ్వరులను నెత్తురు గాయాలు అయెట్లుగా కొట్టారు. రాడికల్ యూత్ లీగ్ వారు, రెడ్డవరెడ్డి అధ్వర్యంలో రైతులు ఒకరిని ఒకరు కొట్టుకు టున్నాం వలన మరల పోలీసులు 107 సెక్షన్ క్రింద చర్యను ప్రారంభించారు. 10-9-82 ని రెడ్డవరెడ్డి వదనపల్లిలోని పౌర సరఫరా సెక్షన్ డెప్యూటీ అహనిల్దారును కలిసి వస్తూండగా, రాడికల్

re: Brutal Murder of Sri N. Reddappa

Reddy in Madanapally Town,

Chittoor District.

యూజిల్స్ వారు పనకనుండి బాకులతో, కొడవకలో అకలిని కొట్టారు. అందువల్లే రెడ్డపరెడ్డి మరణించాడు. నింతులు అనిని పొడిచేసెందు నాను బాంబులను వేల్చారు. ప్రజలు పూర్ణాల గట్టు కి. 5 నెలన క్రింద, ఐ.పి.సి. 302, 379 సెక్షన్ల క్రింద 129/03 నేరం ముద్రపలతో కేసు రిజిస్టర్ అయింది నింతులు పట్టుకోవడానికి కృషి జరుగుతోంది.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ఎందుకు రాలేదు ?

శ్రీ సి.హెచ్. వి. రామజోగయ్య:—వారికి అనారోగ్యం వున్న ప్రయత్నం చేసినప్పటికీ రాలేకపోయాడు. అందువలనే 329 కు నేను సమాధానం చెప్పవలసి వచ్చింది. తరువాత కార్యక్రమాలకు గావడానికి చర్యలు చేపట్టన్నారు.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— సరే, డి.ఎల్.ఎల్. నడిరోడ్డు మీద రెడ్డపరెడ్డి గారిని హత్య చేయడం జరిగినదానికీ, ఆ ప్రాంతంలోనూ, చుట్టుప్రక్కలా కూడా భయానక పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఈ విషయం స్థానిక పోలీసులు చెప్పారు. వార్తలు కూడా వచ్చాయి. ఈ వంటి సంఘటనలు పునరావృతం కాకుండా అరికట్టడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకోవాలి? స్థానికంగా ఉన్న పోలీసులకన్నా, క్రైమి ప్రాంచి వారికి కేసు అప్పచెబితే బాగుంటుంది. ఈ రకంగా చేయడానికి, నిందితులను పట్టుకోవడానికి ఏ రకమైన చర్యలను ప్రభుత్వం తీసుకుంటుంది ?

శ్రీ సి.హెచ్. వి. రామజోగయ్య :— అధ్యక్షా, ఈ సంఘటనలు జరగగానే, ఎస్.ఐ.కు తెలిపాన్ మెసేజ్ వెళ్ళింది వెంటనే వారు సిబ్బందితో వెళ్ళి కేసు రిజిస్టరు చేశారు. విచారణ పూర్తయిందన్నారు. ఆ దగ్గరలో ఉన్న పంట పొలాల్లోనూ, ఫారెస్ట్ ఏరియాల్లోనూ తనిఖీ జరిగింది. అయినా నిందితులు ఎవరూ దొరకలేదు. నిందితులను పట్టుకోవడానికి ప్రయత్నం జరుగుతోంది. కర్నూలు నుంచి, మద్రాసు నుంచి కుక్కలను తెచ్చారు. మద్రాసు నుంచి వచ్చిన కుక్క దగ్గరలో ఉన్న పంట పొలాల్లో వెళ్ళి అగిపోయింది. అక్కడ నిందితులు హతమై తాలూకు బాక్స్ ను ఒకటై పడేశారు. ఈ రకంగా స్థానిక పోలీసులు ఎంత ప్రయత్నం చేసినా, రాడికల్ యూత్ కు సంబంధించిన చర్య కావడంవలన జనం కూడా బెదిరిపోయి సరైన సత్కం ఇవ్వలే పోతున్నారు. అయినా రమణారెడ్డి, అంజనేయులు, గోవిందప్ప, మల్లారెడ్డి మీద బా.మైన అనుమానం ఉండి, పట్టుకోవడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి వారు దొరకలేదు. సభ్యులు కోరినట్లుగా, లోకల్ పోలీసులకు కాకుండా, సి.ఐ.సి.ఐ.డి. వారి ద్వారా ఎంకవ్యూరి చేయించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—చనిపోయిన రెడ్డపరెడ్డి, చనిపోక ముందే, తన ప్రాచానిరి ముఖ్య ఉందినే ఎందుతో, పోలీసులకు ఏమైనా ఏర్పాదు చేశారా? దాని మీద ఏమి చర్య తీసుకున్నారు?

శ్రీ సిహెచ్. వి. రామణి, యల్మ :—వాలు పోలీసులకు ఎటువంటి ఏర్పాదు ఇచ్చి నట్లు సమాచారం లేదు. అయినా 1962 నుంచి, అక్కడ కర్షక సమాజానికి, రాడికల్ యూత్ కు తవు ఉన్నాయి. నెటన్ 107 క్రింద సబ్ కలెక్టరు కేసు ప్రారంభించారు. సవత్తం గర్వాత అది జరిగింది. రెడ్డపరెడ్డి ఎటువంటి యర్ధరయినా ఇచ్చినట్లు సమాచారం మాకు లేదు. అయినా వెంటనే సి.బి.సి.ఐ.డి. ద్వారా ఎన్వయిర్ చేయిస్తాము.

శ్రీ ఎం. పి. రెడ్డయ్య :—ఇది చాలా దారుణమైన సంఘటన. కుక్కలను తీసుకవచ్చాం అని దో కళ్ళనీళ్ళు తుడవడానికి అంటే కాదు. అసలు ఈ సంఘటనకు కారణం ఏమిటి? ఏదో ఒక చిట్ట అంటే సర్దుకుంటాము కానీ ప్రతి చోట పరిస్థితి ఇదేరకంగా ఉంది గత వారం రోజుల నుండి జరుగుతున్నా, అక్కడి కలెక్టరు కానీ, ఎస్.పి. కానీ ఆ రాడికల్ యూత్ వారిని కూర్చోబెట్టి, వారి సమస్యను కనుక్కు, ఏ రకంగా తీర్చవచ్చునో అలోచించి ఉండవలసింది. కానీ ఆ రకంగా జరగలేదు. అటువంటి దాడుల సంఘటనలు రాష్ట్రం అంతటా వ్యాపించి ఉన్నాయి. కృష్ణా జిల్లా, ఉయ్యూరు తాలూకా, గుంటూరు లోలాండ్స్ ఉన్నాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు వేరే విషయానికి వెళ్ళడం భావ్యం కాదు.

శ్రీ ఎం. పి. రెడ్డయ్య :—పరిస్థితి ప్రమాదకరంగా ఉంది. ఎస్. పి. కానీ, ఆర్.డి.వో. కానీ కాంప్ మేజుకు వెళ్ళడం, భోజనం చేయడం రావడం జరుగుతుందే కాని అసలు చేయవలసింది ఏమీ చేయరు. ఈ ప్రభుత్వానికి ఏదైనా పాలసీ అంటూ ఉందా? ఆ రాడికల్ యూత్ లిక్ వారి నిర్దిష్టమైన కోరికలను గుర్తించి, వాటిని తీర్చి ప్రయత్నం జరిగించా? అసలు వారి కోరికలవంటే, విచ్చలవిడిగా ఉన్న లంకగండితనం, భూస్వాములు గర్వంగా చేస్తున్న అక్రమాలు, దురుగతాలు మొదలైనవి వారిని ఎంతో ఆదోళన పరుస్తున్నాయి. వారు ఏమీ చేయలేక నిస్సహాయులై, ఈ ఉద్యమానికి తయారయినారు. రాడికల్ సంఘాను విలీచి, వారి కోరికలను పరిష్కరించే ప్రయత్నం చేయాలి. అధికారులను, ఎస్.పి.లను, పోలీసు డిపార్టుమెంటు వారికి, రెవిన్యూ డిపార్టు మెంటు వారికి, ఆ రాడికల్ యూత్ వారిని అనవసరంగా రెచ్చగొట్టకుండా ఉండడానికి క్లియర్ ఇన్స్ట్రక్షన్స్ జారీ చేయాలి. ఎందుకంటే వారు రాష్ట్ర మంతటా ఉన్న భూస్వాములను గమూలంగా మట్టుపెట్టాలని పూనుకున్నారు. ఇంటర్నేషనల్ ప్రోఫెసర్లతో కూడిన ఒక కమిటీనివేసి, తగిన చర్యలు తీసుకొని, సవివరమైన మార్గాలను సూచించి, వారి సమస్యలు పరిష్కరిస్తే తాగుంటుందని మరచి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. వి. రామకృష్ణయ్య :— అధ్యక్షా, ఈ రాజకీయ యూత్స్ అనేవి ఎట్లా ఉద్భవించాయి? భూస్వాముల దురాగతాలవల్లా, లేక ప్రభుత్వం పాలింట్లు నచ్చక అన్న ప్రశ్న వేస్తే, ఈ ఆరు నెలల కాలంలో ప్రభుత్వ పాలింట్ల వై ఫల్యం వలన వచ్చాయి అన్న మాత్రం నేను అంగీకరించలేక పోతున్నాను. గత 35 సంవత్సరాలనుండి రాష్ట్రంలోని పరిపాలనలో లోపాల వల్ల ఉండవచ్చును. ఏమైనా ఈ సభలోని అందరికీ కూడా దీనిని గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరం, అంతా కలసి ఆలోచించి ఏదైనా చర్య తీసుకోవలసిన అవసరం ఉందని నేను భావిస్తున్నాను. ఏరకంగా ఈ ఉద్యమాలను అణచాలి, ఎటువంటి సమాధానం వారికి ఉపాధి అనేది మనముందరం కలసి ఆలోచించాలి. ఇందుకు గాను సభలోని అందరూ ఇచ్చే ఆలోచనలను స్వీకరించి, ఇకముందు ఇటువంటి ఉద్యమాలను అణచివేయడానికి సమర్థులచేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

re : Murder of Three Persons in Srikakulam District.

కుమారి టి. వెంకట రత్నం :— అధ్యక్షా, శ్రీ కాకుళం జిల్లాలో 7, 9, 11 ఏప్రిల్ లో 60 సంవత్సరాల వృద్ధుని, 40 సంవత్సరాల మధ్య వయస్కుని, 18 సంవత్సరాల యువతిని చంపిన ఉదంతాలు ఇంత సక్కువ వ్యవధిలో ఎదురు జరిగాయి? పేరర్లలో ఈ వార్త చదివి, ఆందోళన చెందాము. అక్కడి ప్రజలు దయతాపాలను ఉన్నారు. వీటి వెనుక ఏమైనా రాజకీయ కక్షలా? లేక కుటుంబ కలహాలా? కుటుంబ కలహాలయితే, లంకకు మందు పోలీసు స్టేషనులో ఈ తగాదాల ఫిర్యాదులు వచ్చినా పట్టించుకోకపోవడం వల్ల ఈ హత్యలు జరిగాయి?

శ్రీ ఎం నారాయణరావు :— అధ్యక్షా, ఈ హత్యలు ఏ పరిస్థితులలో జరిగాయి? వెనకాల ఉన్న కారణాలేమిటి? శ్రీ కాకుళంలోనే కాకుండా సోంపేట తాలూకాలో కూడా హత్యలు అందోళనకరంగా ఉంది. ఈ పరిస్థితి ఇప్పటికీ కాదు, నేను ఎన్నటినుంచో ఉన్న తాదికర్ల తో చెబుతూనే ఉన్నాను. పోలీసు వారు సరైన చర్య తీసుకోకపోవడం వల్ల, పరిస్థితిని సరిగ్గా అవగాహన చేసుకోకపోవడం వల్ల, సభ్యుడు చెప్పిన దానిని అంగీకరించకపోవడం వల్ల, విచారణ చేయకపోవడం వల్ల, ఏర్పడిన పరిస్థితి ఇది. తీవ్రమైన ఆందోళనగా ఉంది. అరిక్ సిండికేట్ వారూ, తీవ్రవాదులు చేస్తున్న అక్రమాల ఫలితంగా ఇటువంటి అక్రమాలు, హత్యలు జరుగుతున్నాయి ఏదో సిద్ధాంతరీత్యా తీవ్రవాదాలంటే అర్థం ఉంది కానీ రాజకీయ కక్షల కోసం, హత్యలు జరుగుతుంటే. వాటి లోపపాపులు ఆలోచించకుండా, బాధితులు ఇచ్చిన స్టేట్ మెంట్స్ గుర్తించకుండా, అనుమానితులను విడిచిపెట్టడం వల్ల కూడా ఈ పరిస్థితి ఏర్పడింది. 22-8-83 రాత్రి 12 గంటలకు సోంపేట తాలూకాకు చెందిన ఎక్సెస్ ఎస్.ఐ. అరాక్ సిండికేటు గుండాలు కానీ ఎవరైనా సరే మొత్తం 200, 300 మంది చక్కర్ల వేరుతో గాగ్రమాల మీద పడడం వల్ల వచ్చిన

ఇబ్బందులు ఇవి. ఇవి కొంతగా వచ్చినవి కావు. ఒక వ్యక్తిని వివరీతంగా కొట్టగా, కొద్ది నుండి వెయిల రైల్వేకు, అనదు పోలీసు స్టేషనులో ఫిర్యాదు చేశాడు. అమానుషంగా చిత్రవధ చేశారు. వంటి మీద ఎన్నో దెబ్బలు ఉన్నాయి. సరైన చర్య తీసుకోవడం వల్ల అతడు మరణించాడు. 302 సెక్షన్ క్రింద కేసు రిజిస్టరుచునా, ముద్దాయిలను ఎందుకు అరెస్టు చేయలేదనే ప్రశ్న ఎన్ఫోర్స్ మెంట్ ఏం ఐ లగాక్ సిండికేటు అంటిసిపెటరీ బెయిల్ కోసం జిల్లా కోర్టుకు వెడితే, అక్కడ ఉరిస్కరించితే హైకోర్టుకు వెళ్లారు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత, ఎన్ఫోర్స్ వారు చేస్తున్న అక్రమాలకు మద్దతు ఇస్తుందనే అపోహ ప్రజలలో ఉంది అది వాస్తవం కూడా. ఇంత వరకూ ఆ చరిత్రోయిన వ్యక్తి తాలుకు ముద్దాయిలను అరెస్టు చేయలేదు. ఈ ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తున్నట్లు?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు ఉపన్యాసం చెప్పకూడదు. మాటర్ రైజ్ చేయాలి.

శ్రీ ఎం. నారాయణరావు :—అదృష్టా, నఫ్లి మెంటరీల పేరుతో కొందరు ఉపన్యాసాలే ఇస్తుంటారు. పరిస్థితి ఆందోళనకరంగా ఉంటే, నన్ను చెప్పనివ్వకుండా చేయడం మంచిది కాదు. మనుషుల ప్రాణాలే లేక్కలేకుండా ఉన్నాయి. హత్యలు జరిగినా నేరస్తుల అజా తెలియకుండా పోతోంది. చర్య తీసుకోవడం లేదు.

11-00 a.m.

శ్రీ ఎమ్. నారాయణరావు :— ఏప్రిల్ నెలఖగలో పోలీసులలో కామేజ్వరిరావు అనే వ్యక్తిని యారకో సిండికేట్ కు సంబంధించిన వ్యక్తి శీతరాజు హత్య చేశాడని, అతని భార్య, ఇంట్లో పనిచారు కూడా చెప్పితే అతని ఇంత వరకూ అరెస్టు చేయలేదు. అతని దగ్గర లై సెన్స్ లేని పిస్తోలు వుంది. నిన్న జరిగిన సంఘటనకు సంబంధించి వెనుక చాలా విషయాలు వున్నాయి. అందులో సోంపేటలో జరిగిన హత్య కూడా వుంది. అది సోంపేట పోలీసు స్టేషన్ పరిధిలో జరిగింది. నేను 8 హత్యల గురించి మనవిచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అన్నిటి గురించి ఎందుకు ? ఇందులో ఇచ్చిన వాటిని చెప్పండి.

శ్రీ ఎమ్. నారాయణరావు :— నా నోటీసులో అన్నిటి గురించి ప్రస్తావించాను. There are several instances in Sompet taluk wherein unidentified dead bodies are recovered and similarly several other cases are pending investigation.

(interruptions)

ఒక్క తాలూకాలో ఎనిమిది అన్ అయిడెండ్లైడ్ డెడ్ బాడీస్ రికవర్ అయితే ఇంతవరకూ చర్య తీసుకోలేదు. ఇది సీరియస్ విషయం కాదంటారా ? సోంపేటలో మంచినీటి కావిలో డెడ్ బాడీస్ కనిపించాయి.

I brought it to the notice of the Government for immediate action.

(Interruptions)

Mr. Speaker :— You confine yourself to three murders

శ్రీ ఎమ్. నారాయణరావు :— ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోవాలనే అన్నిటి విషయ ప్రభుత్వం పట్టికి తీసుకురాదని మాకు అక్కడ శాంతిభద్రతలు ఎలా ఉన్నాయో చెబుతున్నారు. మాకు చెప్పకూడే హక్కు లేదా? నేను చెప్ప వలసినదన్నీ చెప్పటం నాకు అవకాశం ఉన్నది. కామేశ్వరరావును నక్క లైన్స్ సంపాదని వజ్రలు అనుచుంటున్నారు ఆ విషయాలు నేను చెప్పాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పిన అరువత్ క్లారిఫికేషన్స్ అదే గం ముందు మంత్రిగారి సమాధానం వినింది.

శ్రీ సి.ఎ.ఎ. రామజోగయ్య :— నారాయణరావుగారు పోస్ట్మార్టం విషయం చూస్తే మాకు వచ్చిన నోటీసు ప్రకారం శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఐంటిమెల్ సాపాడు రాజాం పోలీసు స్టేషన్ పరిధిలో సెప్టెంబరు 7, 8, 11 తేదీలలో ముగ్గురు పృథ్విలయ దాసుల హత్య చేశారు హతల కవరాలు ఈ విధంగా ఉన్నాయి పాతల అమ్మయ్య, పియస్సు 60 సంవత్సరాలు, హీరామణి 18 సంవత్సరాల, అమ్మయ్య 50 సంవత్సరాలు. కమ్మరికి సంబంధించిన వివరాలు మాత్రం ఉన్నాయి. మిగిలి విషయాలు.....

శ్రీ ఎమ్. నారాయణరావు :— పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్. నాకు కమ్యూనికేట్ చేసిన నోటీసులో regarding several instances in Sompeta taluk wherein unidentified dead bodies are recovered and similarly several other cases are still undetected and pending investigation అని ఉంది. మంత్రిగారు మిగిలినవాటికి ఇన్వెస్టిగేషన్ లేదంటే ఎలా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ముందు మంత్రిగారిని సమాధానం చెప్పి నివ్వండి.

శ్రీ సి.ఎ.ఎ. రామజోగయ్య :— తన మామగారైన ముద్దాడ జోగివలస గ్రామానికి చెందిన పాయిల అమ్మనాయుడు, 7-9-1983 తేదీన గాయాలతో పొలాల్లో వుండగా కనుగొన్నామని, 8-9-83 వ తేదీ వేకున జామన అ గాయాల మూలంగా తన ఇంటిలో మరణించాడని శ్రీ బారాడ సరసింహులు 8-9-83 తేదీన రాజాం పోలీసు స్టేషన్లో రిపోర్టు ఇచ్చాడు. ముందు క్రిమినలు ప్రొసీయర్ కోడులోని 174 సెక్షన్ క్రింద 84/83 నెంబరు నేరంగా ఒక కేసు రిజిస్టరు చేసి అది హత్య నే బావాన్ని కలిగించే గాయాలు ఆయన శరీరంపై ఉండడం వల్ల అటు తరువాత అదే రోజున ఆ కేసును ఐ.పి.సి. 302 సెక్షన్ క్రిందకి మార్పు చేయడం జరిగింది. 7-9-83 వ తేదీన హతుడు కాలకృత్యాలు తీర్చుకోటానికి పొలాల్లోకి వెళ్ళినప్పుడు హతుని మనుమడు బారాడ అప్పల నాయుడు ఉదయం సుమారు ఎడుగంటల సమయంలో అతనిని కత్తితో కొట్టి గొంతు నులిమి చంపి వేరే దివి దర్భాపులో వెల్లడయింది. నిందితుని తండ్రి అయిన బారాడ సరసింహులు 7-9-83 వ తేదీ సాయంత్రం సుమారు నాలుగు గంటల సమయంలో మృతదేహాన్ని తన ఇంటికి తెచ్చి నేంబరు తన స్వంత

కుమారుడు అయినందువల్ల అతనిని రిమోవ్ చేయడానికిగాను హామీలు 8-9-82 వ తేదీన మరణించినట్లు తప్పుడు వాంగ్మూలం ఇచ్చాడు. అప్పటి నాయుడ్ని 10-9-82 తేదీన, నరసింహయ్య నాయుడ్ని 14-9-82 వ తేదీన అరెస్టు చేశారు. కటుంబ సభ్యుల మృత్యు భూమి పంపిణీకి సరిబరించిన వివాదమే ఈ హత్యకు కారణం అని చెబుతున్నారు. తన కుమార్తె గాన్త్య హిరామణిని తన అల్లుడు 8-9-82 వ తేదీన చంపివేసాడని ఆరోపిస్తూ నారాయణపురానికి చెందిన పాడియ స్ట్రక్టి అనే మహిళ 9-9-82 వ తేదీ ఉదయం వది గంటల సమయంలో సోంపేట పోలీసు స్టేషనులో నిర్భయంగా ఇచ్చింది. సోంపేట పోలీసు స్టేషనులో ఐ.పి.సి. 302 సెక్షన్ క్రింద 90/82 నెంబరు నేరంగా ఒక కేసును రిజిస్టరు చేశారు. నిందితుడైన గాన్త్య పాండవ తన భార్య అయిన హిరామణిని పొలాల్లో తీసుకుని వెళ్ళి ఆమె గొంతును నులిమి చంపివేసి మృతదేహాన్ని పొలాల్లో పడలివేసి పోయినట్లు దర్యాప్తులో వెల్లడయింది. హామీలు నిందితుని రెండవ భార్య, కటుంబ కలహాలతోడు హిరామణి శిలాన్ని అనుమానిస్తూ నిందితుడు ఆమెను చంపివేశాడు. నిందితుడ్ని అరెస్టు చేశారు. ఉయనను రిమోవ్ చేసి పంపించి జరుగుతున్నది. 11-9-82 వ తేదీ వది గంటల సమయం కొమరాలతలకు చెందిన మందల లక్ష్మయ్య, అతని కుమారుడైన ఎం. రెడ్డి పాతతో అతని రొమ్ము మీద కొట్టినందువల్ల ఆయన ఆ రెడ్డిలకు అక్కడికిక్కడే మరణించాడు. హామీ భార్య మందల నీలమ్మ ఇచ్చిన రిపోర్టుపై ఐ.పి.సి. 302 సెక్షన్ క్రింద 50/82 నెంబరు నేరంగా పాపాడ పోలీసు స్టేషనులో ఒక కేసును ఉద్దేశ్యం చేయడం జరిగింది. కటుంబ కలహాల కారణంగా నిందితుడు తన తండ్రిని చంపినట్లు దర్యాప్తులో వెల్లడయింది. నిందితుడు హామీ రెండవ భార్య కుమారుడు, నిందితుడు పరాకీలో వున్నాడు. అతనిని పట్టుకోవటానికి కృషి జరుగుతున్నది. ఈ మూడు హత్యలకు కారణం కటుంబ తగాదాలే.

BUSINESS OF THE HOUSE

Sri A. Madan Mohan (Siddipet):—Yesterday an unfortunate incident has taken place in this House which really has slipped through, but on a subsequent recall of the whole proceedings that have taken place I really feel and I am sure even the language that was employed by my friend probably was not meant. I have discussed with him. Yesterday some disparaging and denigrating remarks out of emotion have slipped through in respect of Rashtrapathi. That is not going to add to the image and in addition to that there is an immunity to President, Vice President and the Prime Minister. These things have to be strictly observed and I request you to expunge those remarks and I would request my friend to tell if he has anything to say.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు :—నిన్న చర్చజరిగిన సందర్భంలో జాతీయ ప్రతిపక్షనాయకులందరూ వచ్చి ఎన్.టి. రామారావుగారి కాళ్ళ మీద ఎదుగుస్తూనే పదజాలం పళ్ళులు ఉపయోగించారు. దానికి నేను అభ్యంతర పెట్టి ఎవరు ఎవరి కాళ్ళు వట్టుకుంటున్నారో అందరకూ తెలుసు.

కాళ్ళు పట్టుకున్న వారిని ఎవరు హత్యపరిచి చేశారో తెలుసు అని అన్నాను. వారి వారి రిమార్క్స్ విత్ డ్రా చేసుకుంటే నేను వారి రిమార్క్స్ విత్ డ్రా చేసుకోవడానికి అశ్యంతరం లేదు. I have not made any remark.

Sri A. Madan Mohan :—Both the things can be expunged.

Mr. Speaker :—I expunge both.

శ్రీ ఎమ్. నారాయణ రావు :—అధ్యక్షా, అక్కడ కాయగల వావావరణం వుండి.....

మిస్టర్ స్పీకర్ :—సోంపేట విషయం గురించి చెప్పండి.

శ్రీ ఎమ్. నారాయణ రావు :—అది కూడా వుందండి....

శ్రీ సి. హెచ్. వి. రామజోగయ్య :—అధ్యక్షా, వారిని ఎవ్వరోగా ఒక రిప్రజెంటేషన్ ఇవ్వమనండి. దానిని పరిశీలించి తప్ప చర్య తీసుకుంటాము.

Sri M. Narayana Rao :—This is communicated to me. On 16-9-83 it is posted.

శ్రీ సి. హెచ్. వి. రామజోగయ్య :—వారు details ఇస్తే తప్పకుండా 11-10 a.m చర్య తీసుకుంటాము.

Sri M. Narayana Rao :—General situation that is prevailing. Let your district Administration probe into it.

Mr. Speaker :—You instruct the concerned police officers to check it up.

శ్రీ ఎమ్. నారాయణరావు :—కైలు గోడలు కూడ తప్పించుకొని కైడిలు పోలీసు వున్నదానికి కూడ వేరే యిన్స్ట్రక్షన్స్ ఇవ్వాలా? అది కూడ పేపర్లో రిపోర్టు అయింది. సోంపేట కైలులో జరిగింది. అటువంటివి అన్ని సోంపేటలో ఒకటే గుతున్నాయి. కాబట్టి ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధ వహించుమని చెప్పమనండి. అది చెప్పడానికి అశ్యంతరమా? Shall I take it that the Government is deliberately doing this.

శ్రీ టి. సీతారాం :—అధ్యక్షా, 929 నోటీసు క్రింద శ్రీకాకుళం జిల్లాలో 7, 9, 11 తేదీలలో జరిగినటువంటి హత్య కేసులకు సంబంధించి మాత్రం యివ్వడం జరిగింది. గౌరవనీయులు నారాయణరావుగారు గతములో జరిగినటువంటి యిన్స్ట్రక్షన్స్ ను తీసుకోవాలనే ఆలోచన వున్నప్పుడు సెవరేటు నోటీసును యివ్వమనం, అదగమనండి, అంతేగాని యీ సబ్జెక్టును అందులో ముడిపెట్టి యీ సమస్యను ప్రక్క తోచివ పట్టించడం అంత మంచిది కానేమోననిపిస్తుంది.

Sri M. Narayana Rao :—Why the Government is hesitating in this?

re : Social Boycott of Harijans in Durki
Village, Banswada Taluk, Nizamabad
District by the Village Elders.

శ్రీ శాన్. రామకృష్ణ :—పార్లమెంట్ కేయడమనేది లేదు. సోంపేట వరియూలో జొనటువంటి అవి కేసులో ఉన్నవిగా వేసు యాదకు తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri A. Madan Mohan :—During the budget I never wanted to intervene. It is about the absence of the Chief Minister I wanted to tell. The Minister deputising the Chief Minister is not a good convention.

Mr. Speaker :—Because the Chief Minister could not well he took my permission and he is asked to reply on his behalf. It is not a convention.

Sri A. Madan Mohan :—Circumstances should be such where it is not physically possible for the Chief Minister to give answer he can deputise somebody on his behalf, any other colleague to give answer. It is not a good convention to simple depute.

Mr. Speaker :—Chief Minister is not feeling well.

శ్రీ వి. నమ్మయ్య :—అదృష్ట, మొన్న ట్రాన్స్‌పోర్టు మినిస్టరుగారి మీద మెడికల్ మినిస్టరుగారి మీద సభా సభాన్ని వేయడం జరిగింది. అది మీ డిస్క్రిషన్ కు వదిలి పెట్టడం జరిగింది.

మిస్టరు స్పీకరు :—వేయలేదు, వేయమన్నారు.

శ్రీ వి. నమ్మయ్య :—నన్ను అడగనీయండి. వేయడం జరిగింది. దానికి సంబంధించిటువంటి సభ్యులను ఎప్పటివరకు ప్రకటించాడు ? ఇంకొకటి, 50 వర్సంటు గురించి కూడ ఎప్పుడు చేస్తారు ?

మిస్టరు స్పీకరు :—వేయలేదు, వారు అన్నారు.

శ్రీ వి. నమ్మయ్య :—ఈ సభా సంఘం రిపోర్టును ఎప్పటివరకు సబ్మిట్ చేస్తారనేటువంటిది దయచేసి ప్రకటించాలి.

మిస్టరు స్పీకరు :—వేయలేదు. వారు ఏదో చెప్పారు, మీరు ఏదో కండిషను చెప్పారు. అవి అన్ని — I am thinking over the matter.

శ్రీ వి. నమ్మయ్య :—ఈ సభ అయిపోయే లోపల మీరు వెలుతారా ?

Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance

re : Social Boycott of Harijans in Durki village, Banswada Taluk, Nizamabad district by the village elders.

శ్రీమతి కె ప్రతిభా భారతి :—అదృష్ట, నిజామాబాదు జిల్లా, కాన్పవాడ తాలూకా దుర్కి గ్రామంలోని సభ్య హిందువులు హరిజనులకు

16: Social Boycott of Harijans in Dukki Village, Bansavada Taluk, Nizamabad District by the Village Elders.

సాంఘిక బహిష్కరణ చేయడం గురించి బోధన్ రెవిన్యూ డివిజనులు అధికారి విచారణ జరిపారు. 2. వారి నుంచి, మవర్ల హిందువుల మధ్య చాలా కాలం వివాదం జరుగుతూ వుంది.

1982, ఆగస్టులో హరిజనులు దేవాలయంలో ప్రవేశించినప్పటి నుండి ఈ వివాదం ప్రారంభమైంది. ఈ కారణంగా హరిజనుల దేవాలయ ప్రవేశం చేయడం వంటి మవర్ల హిందువులు తీవ్ర వ్యతిరేకతతో వారిని వనిలోకి తీసుకోకుండా సాంఘిక బహిష్కరణ చేశారు. దీని ఫలితంగా 8-9-82 ఒక ఫిర్యాదు అందగా 1955, పేరమాక్కుల రక్షణ చట్ట లోని 4 (II) 7 (ఎ) విభాగం క్రింద 118/82 నెం. నేరంగా బన్స్వాడ పోలీసు స్టేషనులో ఒక కేసును నమోదు చేసి దర్యాప్తు జరిపారు. వెంటనే నిందితులందరినీ అరెస్టు చేసి జైల్లో కస్టడీకి వంపారు. బోధన్ జైల్లో వస్తు క్లాస్ మెజిస్ట్రేట్ కోర్టులో 19-11-82న నేరారోపణ పత్రం దాఖలు చేశారు. 443/82 నేరం నెం.లో విచారణ జరుగవలసి ఉంది. ప్రస్తుతం కేసును సాక్ష్యంతో సం 17-9-88కి పోస్టు చేశారు.

3. దిరిమిల 1988 మే లో మవర్ల హిందువుల ఇంట్లో పెండ్లికి దుర్గ గ్రామం హరిజనుల బ్యాండు బృందాన్ని పిలుచుకుంటూ పక్కా నిష్క్రమణం నుండి హరిజన బ్యాండు బృందాన్ని పిలిచారు. రెండు బ్యాండు బృందాల మధ్యన వాగ్వివాదం జరిగింది. నిష్క్రమణ బృందం వారి వాయిద్యాలను బలవంతంగా తీసుకువెళ్ళిన హరిజనుల మీద పోలీసులు కేసు పెట్టారు. ఈ కేసు కూడా కోర్టులో ఉంది. ఆ సమయంలో నిజామాబాదు జాయింట్ కలెక్టరు, బోధన్ రెవెన్యూ డివిజనులు అధికారి, పోలీసు డెప్యూటీ సూపర్ టెంటు గారు ఈ రెండు వర్గాల మధ్యన రాజీ కుదిర్చే ప్రయత్నంగా బన్స్వాడలో మకాం చేశారు. మధ్య చర్చల అనంతరం ఒక శాంతినిద మూల పత్రాన్ని రూపొందించారు. రెండు వర్గాల ప్రతినిధులు దానిపై సంతకాలు చేశారు. తాత్కాలికంగా శాంతి నెలకొని అటువంటి సమస్య లేవీ జరుగలేదు.

దాదాపు ఒక నెలనంతరం, జూన్ నెలలో గ్రామంలో అగ్ని ప్రమాదాలు జరిగి హరిజనులు, హరిజనతరులు—ఇరు పక్షాల ఇంట్లు కాళిపోయాయి. ఈ అగ్ని ప్రమాదాలలో ఎదుటివారి ప్రవేయం వున్నట్లు ఇరు పక్షాలు ఒకరినొకరు నిందించుకున్నాయి. కొంత మంది హరిజనతరుల మీద పోలీసులు కేసులు పెట్టారు. మరో సారి బోధన్ రెవిన్యూ డివిజనులు అధికారి, పోలీసు డెప్యూటీ సూపర్ టెంటు, బన్స్వాడ తహసీల్దార్లు ఉమ్మడి కృషి చేసి గ్రామంలోని ఇరువర్గాల మధ్యన శాంతి నెలకొల్పారు. అప్పటి నుండి ఈ గొడవలు జరిగి తలెత్తినట్లు నివేదిక లేవీ అందలేదు.

re : Social Boycott of Harijans in Dukki
Village, Banswada Taluk, Nizamabad
District by the Village Elders.

శ్రీ యం. వెంకయ్య నాయుడు :—అధ్యక్షా, ఇది చాలా సున్నితమైన సమస్య. మరి నిచాలకరమైనటువంటి విషయం—ఈ విధంగా ద్వివ శతాబ్దముతో కూడా యింకా దేవాలయాల్లోకి హరిజనులు ప్రవేశిస్తే దాని మీద అభ్యంతరం పెట్టడం, తరువాత గొడవలు, కొట్లాటలు జరగడం అంటే—ఇప్పుడు పరిస్థితి బాగానే వుందని మంత్రులు చెబుతున్నారు. కాని అపార్థాలు కొనసాగు తున్నాయి. కేసులు కొనసాగుతున్నాయి. ఈ నాడు మంత్రులారికి వున్నటువంటి యిన్ఫర్మేషన్ ప్రకారం హరిజనులను గ్రామస్థులు పనిలోకి తీసుకుంటున్నారా? ఇవాళ ఆ గ్రామములో వున్నటువంటి పరిస్థితులలో హరిజనులు దేవాలయాలకు వెళ్లే పరిస్థితి వుందా? దేవాలయాలకు హరిజనులు వెళ్ళిన తరువాత ఆ దేవాలయమును తిగి శుద్ధి చేయడానికి కొంత మంది చాందస్సులు ప్రయత్నం చేసిన మాట వాస్తవమా? అదే వాస్తవం అయితే దానిమీద ఏమి చర్య తీసుకున్నారు?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :—ఆ యిన్ఫర్మేషను వా వద్ద లేదు.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :—నాట్ వారి వద్ద సమాచారం లేదంటే ఎంత వరకు సమంజసము.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :—వారిని పనిలోకి తీసుకుంటున్నారు.. అటువంటి ఇన్ఫర్మేషను నా వద్ద లేదు. అయితే కాంతియుతంగా మాత్రం పున్నారని రిపోర్టు వచ్చిందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

Sri D. Munuswamy (Kodumur) :—I am very sorry to hear the mere statement of the Minister. The Minister is purposefully omitting one important incident in this affair, i.e., one young harijan who has been recruited by the public Service Commission as a clerk was posted in the seventh battalion special police at Hyderabad and that boy has been dismissed now, on the report of the caste hindus of this village. He being an educated person, he is a good advisor to local harijans. These caste hindus have reported to the police saying that he should be dismissed. Let the Minister give an assurance on the floor of this House stating that that boy should again be admitted into service. This boy by name Bangaru Sailoo is a young man of 20, 22 years old. He is not able to go to that village today because of caste hindus who are against him. They want to finish him. On these two aspects let the minister give an assurance on the floor of this House. Even today the harijans as coolies they are not permitted under landlords of that village. Such things are going on. We say that we are removing untouchability and we are giving so many things. It is bunkum and nonsense. Let the Minister go to the village and see the position of harijans and take action. This is my request.

re : Social Boycott of Harijans in Dukki
Village, Bansawada Taluk, Nizama-
bad District by the Village Elders.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :—అధ్యక్షా, ఇది నా దృష్టికి రాలేదు, తప్పకుండా పరిశీలించి తగిన చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. సేవను అయిన తరువాత నేను పరస్పరంగా వెళ్లి పరిశీలించి వస్తానని తమద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

Sri D. Munuswamy :—The Minister should not say, నా దృష్టికి రాలేదని. సేవ చెబితే కూడ నా దృష్టికి రాలేదంటే యింకా మంత్రి పని చేసేది ఎందుకు? ఈ విషయాన్ని గురించి ఎన్నోసార్లు కాలిఫర్నీస్ యిస్తే, యంత వరకు మీకు ఇన్ఫర్మేషన్ రాలేదా? అక్కడ వున్న విషయాలు తెలుసుకోవలసిన భాద్యత మీది. ఇట్ ఈజ్ వాట్ కరెక్ట్ సర్, కాలిఫర్నీస్ హౌస్ లో అడ్మిట్ అయిన వెంటనే మినిస్టరు గారికి కమ్యూనికేట్ చేస్తారు. మినిస్టరు, డిప్యూటీ కలెక్టరు, ఎస్.పి.సి కమ్యూనికేట్ చేస్తారు. ఇన్ఫర్మేషన్ తెప్పించుకోవాలి. నా దృష్టికి రాలేదు, నా వద్ద ఇన్ఫర్మేషన్ లేదు, తరువాత చెబుతాను అంటే ఇట్ This is not a healthy practice in the House. I request the Speaker to maintain healthy practice hereafter.

Mr. Speaker :—The very fact is not brought to the notice of the Minister so far.

శ్రీ డి. మునుస్వామి :—కాలింగు అటెన్షన్ ను ఎప్పుడైతే అడ్మిట్ చేస్తారో అప్పుడు దానికి సంబంధించిన విషయమంతా ఉండాలి. లేదని అంటే అర్థం ఏమిటి?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :—కాలింగు అటెన్షన్ లో ఇచ్చిన పరిక్రమలన్నీ ఏవైతే ఉన్నాయో అవన్నీ కలెక్టరుకు పంపించి ఇన్ఫర్మేషన్ పంపించాలని అడగడం జరిగింది. గౌరవసభ్యులు చెప్పారు కనుక పరిశీలించి యాదను తీసుకుంటామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ అలీ :—హరిజనులు అంటే గ్రామాలకు చాలా దూరంగా ఉంటారు. గ్రామ పెద్దలు కొన్ని అంశాలు విధించి సాంఘిక బహిష్కరణ చేయడం జరిగింది. సాంఘికంగా వారిని వెలివేసిన తరువాత వారికి తినడానికి వస్తువులేమీ ఉండవు. ఒక పూటకు ఉంటే రెండవ పూటకు తినడానికి సామగ్రి ఉండదు. బహిష్కరించిన తరువాత వారికి జరుగుతున్న అన్యాయం ఏమిటో, వారిని ఏ రకంగా హింసిస్తున్నారో మనం చూడాలి. వారు ఎప్పుడూ గ్రామంలోకి రావలసి ఉంటుంది. వారికి కావలసిన నిత్యజీవితావసర వస్తువులు కొనుగోలు చేసుకోవాలి. వారిని బహిష్కరించిన తరువాత ఈ కష్టాలను విచారించడానికి ఏమైనా స్టేట్ మెంటు వస్తుందని చూసాను. అటువంటిదేమీ ఈ స్టేట్ మెంటులో రాలేదు. గ్రామ పెద్దలచేత బహిష్కరించిన తరువాత ఇప్పుడైతే వారి ఘోష చెప్పడానికి లేదు. వారికి పరిష్కారం దొరకదు. దాని పరిష్కారం కోసం ఒక మంచి సౌల్యార్థమను చూడాలి. వారిని కడగండ్లపాలు చేయకూడదు. ఇప్పుడైతే వారికి రక్షణ కల్పించి ఆ బహిష్కరణ పూర్తిగా ఎత్తివేయడానికి

re : Social Boycott of Harijans in Dukki
Village, Bansawada Taluk, Nizama-
bad District by the Village Elders.

ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలి. దీనికి పాల్పడినవారిని శిక్షించడానికి ప్రయత్నం చేయాలని మంచిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు:— మంత్రిగారు రాజీ అయిందని పరిస్థితి ప్రకాశం అయింది. ఉండని అన్నారు. ఈ గ్రామంలో జరిగిన వాస్తవ పరిస్థితి చెబుతాను. పోయిన సంవత్సరం సెప్టెంబరు 9వ తేదీన శ్రీ సంకీర్తనరెడ్డిగారు, అనాడున్నటువంటి ఎమ్.ఎల్.ఎ. శ్రీ శ్రీనివాసరావుగారు, సమితి అధ్యక్షులు శ్రీ గంగారాంగారు, అక్కనున్నటువంటి విజ్ఞానాధిపతి వారి వద్దకు వెళ్ళి అంతా కలిసి అక్కడ స్థానికంగా ఉన్న హరిజనులను తీసుకొని వెళ్ళి దేవాలయ ప్రవేశం చేసి సమాధి భోజన పంక్తి చేశారు. ఆ రోజున గ్రామ సర్పంచి, గ్రామ పట్టాధిపతి, ఆ పూజారి అందులో పాల్గొనలేకపోయింది. అది జరిగిన తరువాత ఈ గొడవలు జరిగాయి. అప్పటినుంచి వారిని ఊరులోకి రానియకుండా చేయడం, ఆ తరువాత అక్కడినుంచి అనవసరంగా తగవులు, తరువాత తెలియని పరిస్థితులలో కొన్ని ఇల్లు తగలబడడం హరిజనులు తగల పెట్టారని వీరు, వీరు తగల పెట్టారని హరిజనులు అనుకున్నదం, స్థానికంగా ఉన్న హరిజనులను భాజా బజంట్రిలు వాయింపడానికి రాకుండా చేయడం, ప్రక్క గ్రామంలోనివారు వస్తూ ఉంటే ఈ గ్రామంలోని హరిజనులు వారిని రానియకుండా చేయడం జరిగింది ఈ విధంగా సోషల్ సెన్సెస్ రోజురోజుకు పెరిగి గొడవలు పెరిగే పరిస్థితి అక్కడ ఏర్పడు తున్నది. మీరు ఈవేళ కేసులు పెట్టారు కనుక తాత్కాలికంగా ఆ పరిస్థితి తగ్గింది. కాని పూర్తిగా తగ్గింది అనుకుంటే మాత్రం చాలా పొరపాటు. దీనిని మనం విస్తృత స్థాయిలో చర్యలు జరపవలసిన అవసరం ఉంది. శాసనసభ్యులను, కలెక్టరుగారిని పరిగణనలోకి తీసుకొని చేయాలి. శాసనసభా మాజీలు అయిన తరువాత స్వయంగా అక్కడికి వెళ్ళానని మంత్రిగారు చెప్పారు, మంచిదే. వెళ్ళవలసిన అవసరం ఉంది. చుట్టుప్రక్కల ఉన్న శాసనసభ్యులను తీసుకొని వెళ్ళి గ్రామంలోని వాస్తవ పరిస్థితులను తెలుసుకోండి. అదేవిధంగా హరిజనవాదకు వెళ్ళి వారిని కూడా విచారించండి. ఇటువంటి సంఘటనలు పునరావృతం అయితే అక్కడ గ్రామాధికారులపైన, స్థానిక అధికారులపైన చర్యలు తీసుకోబడుతుందని గట్టిగా హెచ్చరించాలి. ఇది మన సభ్యతా మానవ ప్రవణతానికి అవమానకరం. భవిష్యత్తులో ఇటువంటివి జరిగితే ప్రభుత్వం కఠినంగా వ్యవహరిస్తుందనే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలి. శాసనసభ్యులు, సమితి అధ్యక్షులు అక్కడికి వెళ్ళే గ్రామంలోని పెద్దలు కావాలని అక్కడికి రాలేదు అంటే ఏమి అనుకోవాలి. వారి మనసులోని భావాలను తొలగించడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. అక్కడ వారితో సమావేశం జరిపి కఠినమైన చర్యలు తీసుకొనడానికి ప్రయత్నం చేయాలని మంచిచేస్తున్నాను.

శ్రీమతి కె. పద్మిని భారతి:— గౌరవసభ్యులు చేసిన సూచనను తప్పకుండా పాటిస్తామని మంచిచేస్తున్నాను.

POINT OF CLARIFICATION

Re: Constitution of a House Committee.

Sri A. Madan Mohan:— Regarding the Constitution of the House Committee I have given sufficient thought to it. To my knowledge nowhere and at no time as far as this House is concerned a House Committee was constituted. There was certain incident which has taken place outside. In order to make a probe into the allegations and find out the veracity of truth a House Committee is always constituted and it is constituted unanimously. It is for the first time that we have come across 2 or 3 House Committees are constituted, is a precedent by itself. I do not know to what extent the rules position will support. But to my knowledge even the rules are silent unless it is supported by the present rules which are in existence. It becomes increasingly difficult for you as a presiding officer to constitute a House Committee. It will place the entire House into an embarrassing situation. It is increasingly difficult to find a way out. I would suggest that the Speaker may bestow his attention on this and come to the conclusion that the present rules do not allow him to constitute a House Committee without the unanimous approval of the House. The best alternative that we have suggested was to make a probe, a judicial probe, by a judge not less than the rank of a Supreme Court judge or if it is difficult for the Government to get the services of Supreme Court judge it should be done by not less than a High Court judge. I would like to go on record.

Mr. Speaker :—I have already announced.

Sri A. Madan Mohan :—You might have announced without looking into the rules position. Tomorrow if it is established that the Committee constituted by the Speaker does not have the sanctity of the House, we will get into trouble.

Mr. Speaker :—I will reconsider.

Sri A. Madan Mohan :—Because of the multiple point tax system which was levied through an Ordinance by the Government of Andhra Pradesh the rerolling mills is facing innumerable hardships. To my knowledge a memorandum was already submitted on 22nd of last month to the Chief Minister to reconsider the whole thing. Yesterday they have gone on a token strike. This would put the industrialists into a difficult position. They have also found various laudable reasons to justify their demand for a single point tax system in as much as Tamilnad Government levies single point tax system.

The three neighbouring states are imposing single point tax system and if this Government launches a multiple tax system, the industrialists face lot of hardships. Even the State Government would not be able to really collect the tax. When it becomes uneconomical, when the unit becomes not viable they have no alternative than to close the unit. I would like to bring to the notice of the Finance Minister and the Chief Minister through you.

Mr. Speaker:— I will convey your sentiments.

11-30 a.m. శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు:—ఇప్పుడు ఆ రీపోలింగు మిల్లు విషయంలో అది ముఖ్యమైన సమస్య. అది చర్చించవలసిందే. మనం హౌసులో నోటీసు తీసుకొని హౌసులో డిస్కస్ చేయాలి కాని As far as the other issues regarding the House Committee mentioned by the Leader of the Opposition, I have got one thing to clarify. The Leader of the Opposition has just now said that there is no precedent in this regard. I may recall, in the last Assembly, when a serious charge was levelled against Shri Pilli Appa Rao one of the Members of this House, by Mr. Jaipal Reddy and another Member of the Opposition, at that time, the then Government and the House had constituted a House Committee to go into the affairs of that particular Committee and to decide about the responsibility of Sri Pilli Appa Rao as President of that Society at that time. The House Committee was constituted and we were also members in that House Committee. Meanwhile, the elections came and I do not know as to what happened finally to the Committee's Report. That is the position and I just wanted to clarify the same position and as far as the commitment and judicial enquiry is concerned. I have already gone on record. Even on earlier occasion on Mangampeta Mines. A. P. Carbides and yesterday's graft charges levelled by Sri Rajasekhara Reddy, we demanded a judicial enquiry on the first instance itself and requested the Chief Minister to accept for judicial enquiry. But the Government for the reasons best known to them, they have decided to constitute a House Committee. And they have left it to the Hon'ble Speaker. I do not know whether the Rules permit actually to the Hon'ble Speaker to constitute a House Committee. As per my knowledge goes, the Leader of the House or somebody in the House must move a motion to constitute a House Committee and normally, the Hon'ble Speaker, in consultation with all the Party Members in the House, nominates the Members of the Committee. But the position, whether to appoint a House Committee or a judicial Committee and leaving this matter to the Hon'ble Speaker I think to my mind, it is not a correct position, putting the Presiding Officer in an embarrassing position. The Presiding Officer may be honest, may be impartial or may take

decision also impartially - but it is unnecessary burden. I can say it is unnecessarily thrown on the Speaker, who is the Presiding Officer. It is always advisable for the Government or the House to decide the course and act upon it. Sir, that is what I wanted to say.

Mr. Speaker:—I have already said that I will reconsider this issue also.

Sri A. Madan Mohan:—Sir, two wrongs cannot make one right". There is a proverb in Urdu. سب کی گزشتی نظر نہ ہو سکتی

What I am saying is supposing during the previous Government a House Committee was constituted against its own member - one thing he agrees that it was, even assuming that— well. the Rules had allowed and the Rules continue to allow now. The second ingredient is not satisfied in this particular case. There, the whole House and the Members have agreed for it. Now in order to avoid any embarrassment or inconvenience to the Hon'ble Speaker I am prepared to accept to move a Motion and any other procedure that you would like us to do it, in order to see that you are not put in embarrassing position.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు:—తప్పు జరిగింది కాబట్టి తప్పు చేయమని నేను చెప్పలేదు. నన్ను సరిగా అర్థం చేసుకోవాలి. పోసిడెంటు లేదు ప్రెసిడెంటు అవుతుంది అని లీడర్ అఫ్ ది అప్రోజిమస్ అంటే లేదు ఒక సంఘం ఉంది అని అన్నాను గాని ఆ రోజు జరిగింది కరెక్టు అట్లాగే జరగాలి అనేది నా ఉద్దేశం కాదు.

Mr. Speaker:—Yes, regarding the other matters i.e., Calling Attentions, I am passing over, because the Minister concerned is busy in the Council. He will come only after half an hour.

Now presentation of the Report of the Committee on Welfare of Scheduled Tribes by its Chairman Sri Kishan Sing.

Presentation of The Report of the Committee on Welfare of Scheduled Tribes

శ్రీ కిషన్ సింగు:—అధ్యక్షా, నేను ప్రభుత్వ అబ్జర్వీ విధానం పైన మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని గిరిజన సమాల ప్రాంతములందలి గిరిజన సమాల సంఘాల పని తీరుపైన గిరిజన సంఘము సమితి 1983-84 యొక్క మొదటి నివేదిక ప్రతిని సమర్పించుచున్నాను.

Mr. Speaker— Report presented.

GOVERNMENT BILL

Hyderabad Municipal Corporation

(Second Amendment) Bill 1983.

Smt. K Prathibha Bharathi:—Sir, with your permission on behalf of the Minister for Law & Municipalities, I beg to move for leave to introduce the Hyderabad Municipal Corporation (Second Amendment), Bill 1983.

Mr. Speaker :—Moved.

The question is :

that leave be granted to introduce the Hyderabad Municipal Corporation (Second Amendment), Bill 1983.

(Pause)

Motion was adopted and the Bill was introduced.

Andhra Pradesh Panchayat Samithis And Zilla Parishads

(Amendment) Bill, 1983 (L.A. Bill No. 1 of 1983)

Minister for Panchayati Raj (Sri K. Ramachander Rao):—Sir, I beg to move that the following amendment made by the Andhra Pradesh Legislative Council in the Andhra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishads Amendment Bill, 1983 be taken into consideration. Amendment:—“Clause 3 may be deleted and the rest of the clauses re-numbered.

Mr. Speaker :—Amendment moved.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు:—అసలు ఈ బిల్లు ఏమిటి? ఏమిటి ఎమెండు మెంటు చెబితే ఒకసారి బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :—అధ్యక్షా, ఇంతకు ముందు కాన పథ సమావేశములలో పంచాయతీ సమితులు మరియు జిల్లా పరిషత్తుల చట్టములో కొన్ని ఎమెండు మెంటు ఒక బిల్లు ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. ఇది అసెంబ్లీలో పాస్ కూడా చేయడం జరిగింది. తదుపరి దీనిని కాన్సిలుకి కూడా పంపడం జరిగింది. కాన్సిలుతో ఇది చర్చకు వచ్చినప్పుడు మిగతా అన్ని క్లాజులు ఒప్పుకుంటూ ఫై రౌండ్ మీద కానివ్వండి వైస్ చైర్మన్ మీద కానివ్వండి లేదా సమితి వైస్ ప్రెసిడెంటు మీద కానివ్వండి నో కాన్ ఫెడెన్సు మోషన్ సమన్వయ వచ్చినప్పుడు సెవులు మెజారిటీ ఉండాలి అని బిల్లు ఉంటే అది ఇక్కడ ఎంపీలలో పాస్ అయిన తరువాత కాన్సిలులో చర్చకు వచ్చినప్పుడు అది ఆమోదిరిగాకాదు, గతములో ఏళ్లలో ఉన్నమాదిరిగా 8/5 ఉండాలి అనే ఉద్దేశంతో అది సెలెక్టు కమిటీకి రిఫర్ చేయడం జరిగింది. దాని తరువాత సెలెక్టు కమిటీ రిపోర్టు కూడా

రావడం జరిగింది. అయితే ఇక్కడ సింపుల్ మెజారిటీ కాకుండా 3/5 యే ఉండాలని కాన్సిలు ఎమెండుమెంటు బిల్లు పాస్ చేయడం జరిగింది. దానిని తిరిగి మళ్ళీ వాకు శాసన ధికారించారు. అయితే నా అభ్యంతరం ఏమిటంటే మీ కా అన్ని విషయాలూ కూడా సింపుల్ మెజారిటీ మనం కన్సిడర్ చేస్తున్నప్పుడు 3/5 అనే ఎమెండుమెంటు ఇప్పుడు సరిఅయినది కాదు అనే ఉద్దేశంతో గ వలతో ఈ సమావేశములో ఉజ్జుగా చూపించి పాస్ చేసిన మూడి గాని మళ్ళీ ఏర్పాటు పాస్ చేయవలసి దిగా విన్నవిస్తున్నాను.

(శ్రీ ఎం. టాకార్ :—అధ్యక్షా, నేను గౌరవనీయులైన వందా సురీ రాణ్ శాఖ మంత్రి గారు, కాన్సిలు చేసిన వచ్చినట్లుంటే ఈ సవరణను ఇక్కడ ప్రవేశ పెట్టాలి. చూడడానికి రెండు అక్షరాలతోనే ఉంది. కానీ దీంతో చాల విషయాలు విశదీకృతం అయిఉన్నాయి. మొట్టొకటి విషయంలో చెప్పవలసి వచ్చివున్నది ఈ రక మైంట్ వంటి సవరణకి మేము అనుకూలంగానే మొదటిసారి ఆమోదించాము. కాన్సిలు వారు అంగీకరించలేదు. వరే ఇప్పుడు మేము మెదటిసారి దీని విషయము కాబట్టి ఇప్పుడు కూడా ఆ స్పెషియల్ మేము బిల్లరడ అప్పుడు. బిల్లరడ అప్పుడు. కానీ పాయింట్ ఏమిటంటే మన శాసన సభ దే కి ఉన్నది మొదట అలాంటిది. శాసనాలు చేయడానికి ప్రజల యొక్క పరిపాలనను నిబంధించిన అంశాల యొక్క విషయ లను గృహిం ఉ చుకుని వాటి సంతకం కోసం లేక వాటిని సవరణగా నడపించడం కోసం అన్ని అంశాలను కూరింపగా చర్చించి చూడాలని. దురదృష్టంగా ఏమి అవుతున్నది అంటే ఈ శాసన భలో చట్టాలు చేయడం అనేది స్టాడు క్వశ్చన్సుకి లేక పార్టీ నోటీసు క్వశ్చన్సుకి ఏ రకంగా అయితే జవాబులు చెప్పుకుని ముగించు రుంటున్నామో అంత సీద స్థితి హిస్ స్థితికి వారు సమన్వయ దిగజ్జారు దీనివల్ల సేక ప్రమాదకరమైన చిక్కులు వారు ఉడుతున్నారు ఒక తప్పును దిద్దుకోబోయి వదిలివేస్తున్నామని రంగాచార్యులుగారు ఏమిచేస్తున్నారని, ఏమిచేస్తున్నారు. బుర్ర తొక్కుతూ ఉన్నారు కాలు కడుక్కుంటూ ఉన్నారు అన్నట్లుగా వాదించి అసలయింది

దీనికి సంబంధించి ఒక విషయం చెప్పాలి. 1983 ఫిబ్రవరి 4వ తేదీన మొదట ఆర్డినెన్స్ రీ కాన్సిలు 1983 మార్చి 14న శాసన సభలో ప్రవేశపెట్టారు. పే పాస్ చేసి కాన్సిల్ పంపించిన తర్వాత కాన్సిల్ వారు 1983లో మార్చి 22వ తేదీన సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపించినారు. ఈ సెలెక్ట్ కమిటీ జూలై లో ఉండగానే మన ప్రభుత్వం యింకా ఆర్డినెన్స్ జారీ చేసినారు. ఈ ఆర్డినెన్స్ జారీ చేసి ఆర్డినెన్స్ స్థానంలో బిల్లును ప్రవేశపెట్టకుండా యిప్పుడు యీ సవరణలు మార్చి ప్రవేశపెడుతున్నారు. అవలు చట్టం రెవెన్యూ మంత్రిగాని, ఆర్థిక మంత్రిగాని యిది యే విధంగా సమన్వయం అవుతుంది? వైగా మరల సమన్వయం హామిడి చేసి యేదో మొహమటంలో పెట్టి మా మంత్రికి యీ పూట పాస్ చేయవలెనే మా కొంపలు మునిగిపోతాయి సహాయం

చేయండి అనడానికి యిది యేమైనా వానికి కాని మాకు కాని సంబంధించిన వ్యక్తి గతమైన వ్యవహారమా? నేను మొన్న యీ ఉద్యోగుల యొక్క వయో పరిమితికి సంబంధించినటువంటి అంశాల మీద చర్చ జరిగినప్పుడు ఇది యీ చట్టానికి వ్యతిరేకంగా ఉంది, ఎందుకంటే అనేకమైన ప్రోవిజన్స్ ఉన్నాయని చెప్పడం, మొదట ఆ బిల్లుకు ఆర్డినెన్స్ లో ఉన్నటువంటి 18 క్లాజుల స్థానంలో 9వ క్లాజును మాత్రమే చేర్చుకొని బిల్లును ప్రవేశపెట్టినప్పుడు అసలు యే కారణాల చేత మిగిలిన క్లాజ్ లు తొలగించబడనాయో, సభా సమక్షములో అవి ఉండాలన్నప్పుడు అవసరం లేదని దృఢపరిచినారు.

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :—ఇప్పుడిక్కడ కాన్సిల్ లో సెలెక్ట్ కమిటీలో పాస్ అయిన మాదిరిగా 9/9 మెజారిటీ ఉండాలని మేము ఒప్పుకోవడం లేదు. గతములో మేము బిల్లును పాస్ చేసిన మాదిరిగానే సింపుల్ మెజారిటీని నమోదు మరల బిల్లును ప్రవేశపెట్టినాము.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—X X X X

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :—గౌరవ సభ్యులు మర్యాదగా మాట్లాడాలని మనవిచేస్తున్నాను. అన్ని ఆధీనంలో ఉండే సక్రమంగా మాట్లాడుతున్నాము.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—బిల్లును ప్రవేశపెడుతూ యేమి చెప్పినారు. ఈ బిల్లులో యీ సవరణను మీరు వ్యతిరేకిస్తున్నట్లు చెప్పినారా?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :—ఇంతకుముందు మాట్లాడుతూ అసంపూర్ణ మెజారిటీని గతములో పాస్ చేసినట్లుగా పాస్ చేయమని సవినయముగా మనవి చేసినాను.

(శ్రీ ఇ. వాసుదేవరావు యిన్ ది చైర్)

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—పాయింట్ యేమిటంటే సందర్భం వచ్చింది కనుక చెప్పవలసివస్తున్నది. మొన్న ఎంప్లాయిమెంట్ ను సంబంధించి బిల్లును వయస్సు పరిమితిని ఏర్పించడం ఎంపెండ్ మెంట్ చేయడం దీనినిగురించి వచ్చింది. మేముక్కడ మొదటి అంశం లేవనెత్తిందేమిటంటే మీరు ఆర్డినెన్సులో 18 క్లాజ్ లు ఉంటే బిల్లులో 9 క్లాజులు మాత్రమే తీసుకువచ్చి దీనిలో పెట్టినారు. ఆ విధంగా యొందుకు తగ్గించవలసి వచ్చింది వివరణతో ఒక నోటు యివ్వవలసి ఉంది. ఆ బిల్లులో ఆ నోటు లేదు. అలాగే దీనికి సంబంధించిన వివరణ సేట్ మెంటు కూడా లేదన్నాము అది మీరు అవసరం లేదన్నారు. దానిని ఖాతరు చేయలేదు. అది కాన్సిల్ కు పోయిన తర్వాత యేమి చేసినారంటే అదే పాయింట్ మీద పోస్టుపోస్ట్ చేసుకున్నారు. ఇంకొకటేమిటంటే ఆ బిల్లులో రాజ్యాంగ చట్టానికి వ్యతిరేకమైన అంశాలు ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు లేజిస్లేచర్ సిబ్బంది అది ఆర్టికల్ 309 క్రింద రికవర్ అవుతుందా? కాదంటే, మనకు ఆర్టికల్ 187 ఒకటి

ఉంది. దీని క్రింద యీ రెజిస్ట్రేషన్ సిబ్బంది యిండిపెండెంటుగా ఉంటుంది. కనుక దీనిని కలగాపులగం చేయవద్దు. ఇదంతా సవరణ రూపు క్రింద కవర్ అవుతుందని దాఖయించారు. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాజెక్టు, 1979 లో ఒక జడ్జిమెంటు యిచ్చింది. రీట్ పిటిషన్ నం, 6562. అందులో హైకోర్టుగా చెప్పించేమిటంటే ఆర్టికల్ 187 అనేది ఆర్టికల్ 209 క్రింద యెట్టి పరిస్థితుల్లో దిగ జారదానికి విలులేదు. కనుక 209 యెట్టి పరిస్థితులలో దీనివర్తించదు అన్నారు. ప్రేగా ఆర్టికల్ 187 రూపు (2) క్రింద మీరు చేసే రూపు యేవైతే ఉన్నాయో that must be in conformity with Rule I of article 187. అని అంటూ వారు దానిమీద ఖచ్చితమైన తీర్పు యిచ్చినారు ప్రాజెక్టు యిచ్చిన యింటర్ ప్రీటేషన్ కు వ్యతిరేకంగా మనము పోయినాము. అట్లాగే జాడిషియరీకి సంబంధించినంతవరకు జాడిషియరీ యొక్క రూపు వేరు. వారికి కొన్ని ప్రాటెక్షన్స్ ఉన్నాయి అందులో వారు చెప్పించేమిటంటే ఆర్టికల్ 209 అనేది—
I am not however persuaded that Chapter I of 14 of the Constitution i.e., Articles 308 to 314 are only under the provisions governing the services, for there, in the Constitution several other provisions for certain other Services. Although some of the provisions of Chapter I of 14 do certainly apply to all the services, Article 309 Obviously does not apply to the services of High Courts, who are governed by article 229.

శ్రీ ఎం. కిషన్ రావు :— వారు సూపరీమ్యునేషన్ గురించి మాట్లాడుతున్నారా. లేక యిక్కడ ఉండేటటువంటి బిల్లుమీద మాట్లాడుతున్నారా? అది యిచ్చేసెంటే అవుతుంది. తమరు యే విధంగా దానిని పర్మిట్ చేస్తున్నారు? తమరు రూలింగ్ యివ్వాలి.

శ్రీ ఇంద్రప్రేనారెడ్డి :— పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ గౌరవసభ్యులు యిందాక మాట్లాడుతూ యేదైతే వాడకూడదో xxxxx అది వాడినారు. అది సభా మర్యాదకాదు. అది దీనిలో నుంచి తీసివేయాలి.

Chairman:— It will be examined and expunged.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— నేను పార్లమెంటరీ వ్యతిరేక భావ యేదీ వాడినా అది తీసివేస్తే సంతోషంగా అంగీకరిస్తాను. తర్వాత నా క్లాసిఫికేషను అడుగుతున్నాను. నేను సభ ముందు ఉన్నటువంటి సవరణకు సంబంధించి మాట్లాడుతున్నాను. సూపరాన్యుయేషను గురించి మాట్లాడడం లేదు. ఇక రెజిస్ట్రేషన్ చేసేప్పుడు మనకు ఉండవలసిన ప్రాథమిక గైడ్ లైన్స్ యేమిటి? మీరు రాజ్యాంగానికి వ్యతిరేకంగా ఉన్నటువంటిది పెట్టినారు. ప్రేగా ప్రాజెక్టు, నువీగ్మ కొద్దు యేరకంగా మనకు ఆర్టికల్ 187 గురించి 229 ఆర్టికల్ గురించి

చెప్పినట్లువంటి వాటి గురించి కూడా ఆ ఎంపలూమెంట్ కు సబంధించి బిల్లులో
తీసుకువచ్చి కలగాపులగం చేసి చట్టపరమైన పనులకు మా ఆమోదం చేయించు
కున్నారు.

శ్రీ ఎం. కిషన్ రావు:—పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్. యీ సూపరేక్యూరేషన్
187 సెక్షన్ కేరియర్ కు సిబ్బందికి సంబంధించింది. 300 సర్వీసు యాల్స్ కు
సంబంధించింది. దీనికి యిప్పుడు ప్రవేశ పెట్టినట్లువంటి బిల్లుకు యే సంబంధం ఉంది?
దీని గురించి ఈ నాడు ఎత్తవలసిన అవసరం యేమి వచ్చిందో అది యిరిగితే వెంట
దీనిని తమరు యే విధంగా పర్మిట్ చేస్తున్నారు? ఈ బిల్లుకు సంబంధించినంత
వరకు కన్స్టెన్ మెంట్ అయి మాట్లాడడంలో సమంజసం ఉంటుంది. సీనియర్
సభ్యులు యిందాక యేదైతే మాట్లాడినారో దయచేసి ముందు వారికి వారు
కింకోలు చేసుకొని మాట్లాడడం బాగుంటుంది, ఈ విధంగా అవాంఛనీయ
చూపిస్తూ బాడిని అంతా ప్రోదర్శిస్తూ ఉద్యోగంగా మాట్లాడివలసిన అవసరం
యెందుకు వచ్చిందో అర్థం కావడం లేదు. కనుక దీనిని గురించి తమరు మార్చాలని
కొరుకున్నాను.

Sri A. Madan Mohan :—Sir, he is only trying to take out the
genesis as to how we are dealing here, which has been pointed out
in the Upper House. It is a fact that on the day when the Compre-
hensive Bill was introduced here, not only Mr. M. Omkar but also
the other Members and we have insisted that there are so many
lacunae and unless you cover those items or withdraw the Bill and
bring it in a proper form, it will not be accepted. Even I went to
the extent of being on record to say—if it is put to the test in the
Court of Law, it will not stand.

11-50 a. m. Despite the fact the Finance Minister was adamant and insisting
upon, we have no other recourse because of your brute majority. He
is only trying to trace out. Supposing such a legislation is made here
which is most unwise, foolhardy and unimaginative and does not have
the conformity of the provisions of the Constitution ultimately it will
fall down like mine pins. It is not X Y or Z that will be looked upon
but the entire collective wisdom of the House will be taken into con-
sideration. It has also been predicted that it will not sustain and it is
better the Finance Minister takes back the Bill. Coming to the Pan-
chayat Bill he is only tracing out the genesis. This is the practice
which is taking place in this House and we cannot become a party to
such unwise legislation. He has got to trace out the history before
actually going into the brass tacks. He has warned, cautioned this
Government that such a legislation is not correct. There is nothing
wrong. If you go through Art. 148, 309, 213, 200, 229, 231, 231, 234 and
235 and under 187 we wanted the Legislature Secretariat ready to be
independent in its functioning. Unfortunately even they have been

brought into the fold of the executive which is really unwanted. My friend has also quoted that you brought the entire judiciary right from the Justice to Class IV employees into your fold and probably at a later stage, probably because of your legal council had prevailed upon you to say that

(Mr. Speaker In The Chair)

what you did was wrong. In order to cover up your folly, omissions and commissions, you have unnecessarily brought the Legislature Secretariat under your fold, which is again a mist which was pointed out by all of us. What is wrong with it ? Well while Mr. Kishan Rao was speaking he said something. Only his tongue has to be moved and not his hand or gesture. Is it possible? After all body and mind is inter-connected. When he is speaking, naturally he has to trace the genesis how the unwise legislation is being passed day in and day out in this House to which unfortunately we are also Members of the House. To-morrow posterity should not look down upon us and say well we were contributing to this type of foolhardy legislation.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—ఓంకార్ గారు ఏ బిల్లు మీద మాట్లాడుతున్నారు. ఆ బిల్లు మీద మాట్లాడితే కాగుంటుంది. వంచాయితరాజ్ కు సంబంధించిన అధ్యక్షులు, ఉపాధ్యక్షుల మీద నో కాన్సిడెన్స్ కు ఒక ఒటు మెజారిటీ వున్న చాలుననే చర్చకు సంబంధించింది. మరి ఓంకార్ గారు ఇంతకు ముందు పాస్ చేసిన రెజిస్ట్రేషన్ లేకపోతే కాన్సిడ్ట్యూషన్ లో వున్న అంశాలు ఇవన్నీ పలుపుతూ మనం కాలం వృధా చేయడం మంచిదికాదు. సభ్యుకు కన్ ఫయిన్ అవుదాము.

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—ఏ పాయింట్ మీద కాన్సిల్ వారు తిరిగి పంపారో చెప్పగలరా?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—వాళ్ళు ఒక పాయింట్ మీద అగ్రి కాలేదు వాళ్ళు ట్రీ వీల్స్ వుండాలని చెప్పారు, మనము సింపుల్ మెజారిటీ వుంటే చాలని మనము అన్నాము. తిరిగి ఇక్కడకు వచ్చింది. ఇప్పుడు పాస్ చేయమని అభ్యర్థిస్తున్నాము.

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—అభ్యర్థించే ముందు ప్రజాస్వామ్య విలువలను ఎత్తెత్తి చెప్పిన మీరు కూడా గ్రహించుకొని నడచాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :—It is not a new thing. It was already passed here.

Sri A. Madan Mohan :—Even at that time we had no proper opportunity because they had the brute majority.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—నేను ఒక విషయం మాత్రం సీరియస్ గా చెబుతున్నాను. మమ్మలనుగాని, హాస్ నుగాని, రబ్బర్ ప్లాంపులలాగా ఉపయోగించుకోవద్దు. ఏదయినా ఒక చట్టము చేసేటప్పుడు పూర్వపరాలు ఆలోచించి చేయాలి. రేపు ఎవరయినా దీనిపై కోర్టుకు వెళ్ళితే, కానన సభలో చదువుకొన్నవారు, ఆలోచన చేసేవారు వున్నారా లేరా అనేది జడ్జిలకు, అడ్వకేట్లకు అనుమానము కలిగే విధంగా సభను నెట్టవద్దు. చేసే ముందు మీకు ఆలోచన వుండాలి. మీకు ఆలోచన లేనప్పుడు ఇతరులు చెప్పిందే విచారించి అయినా వుండాలి. అధికారుల మీద ఆధారపడి వారు చెప్పిందే చిలుక పలుకులాగా పలుకుతూ హాస్ లో పెడితే బాగుండదు. నిన్న హాస్ చేసేటటువంటి ఎంపాయిమెంట్ బిల్లులో కూడా అదులో ప్రాక్టీస్ తీర్పులకు వ్యతిరేకంగా, కాన్స్టిట్యూషన్ ప్రొవిజన్స్ కు వ్యతిరేకంగా మీకున్న మెజారిటీతో హాస్ చేసుకొన్నారు. కోర్టుకు పోతేగాని తేలేదు మరల మీరు సవరణలతో సభ ముందు తీసుకొని వస్తారు. యింకో గంటనో, రెండు గంటలలో టైం తీసుకొని ఆలోచన చేయవచ్చు కదా. ఆర్డినెన్స్ ను తెచ్చిన మొదటి రోజుల్లోనే సీరియస్ గా చెప్పాము. మీరు ఫిబ్రవరి ఒకటవ తేదీన ఆర్డినెన్స్ ను తీసుకొని రావలసిన అవకాశముంది? 3/2 వంతుల మెజారిటీ ద్వారా ఏమిటి అధ్యక్షుల మీద గాని, జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ల మీద గాని, లేకపోతే ఉపాధ్యక్షులమీద గాని అవిశ్వాస తీర్మానాన్ని తీసుకొని రావచ్చునన్నదాన్ని, అట్లాకాదు సింపుల్ మెజారిటీ వుండాలని చెబుతున్నప్పుడు వుద్దేశము బాగా వుందని మేము బలపరచాము. అయితే అదే సమయంలో ఒక హెచ్చరిక కూడా చెప్పాము. కేవలము మీ పార్టీ ప్రయోజనం కోసము ఇప్పుడు వీటిని చేసి, రేపు సమితుల్లో జిల్లా పరిషత్తులో మెజారిటీ సంపాదించుకొన్నప్పుడు తరువాత మరల మీరు రూలును మారుస్తారా అని అన్నాము. అప్పుడు వారు మున్నారంటే అప్పటి అవసరాలనుబట్టి చూస్తామని అన్నారు. అప్పుడది పార్టీ ప్రయోజనం కోసం చేసినట్లు, డెమోక్రాటిక్ విలువలకు కట్టుబడనట్లు కనబడతుంది. హార్మోనిలో ఆర్డినెన్స్ ద్వారా చేశారు, తరువాత మీరు చిక్కులు తెచ్చుకొంటారు. అనుకొన్న ప్రకారం కౌన్సిలుకు బిల్లు పోయింది. అక్కడ వున్న మెజారిటీలో మరల సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపుకొన్నారు. మార్చి 22న వెళ్ళింది. మీరు మరల రెండవ ఆర్డినెన్స్ ను జారీ చేయవలసిన అవసరము ఎందుకు వచ్చింది, సెలెక్ట్ కమిటీ పరిశీలనతో వున్నప్పుడు ఏమో 1, 2 జిల్లా పరిషత్తులు మీ దృష్టిలో వున్నాయి. అందువల్ల అవిశ్వాస తీర్మానము పెట్టి కావర్ చేయాలని దీన్ని తీసుకొని వచ్చారు. నాలుగు నెలలు అడిగితే కొంపలు మునిగేది ఏముంది? ఆ తరువాత మెజారిటీ మీకు ఉంటుంది కదా. ఆర్డినెన్స్ తీసుకొని వచ్చి, అప్రోప్రియేట్ కావలసి వచ్చింది. ఇప్పుడు కాన్స్టిట్యూషనల్ క్రయిసిస్ వచ్చింది; మీరు చేసిన పిచ్చివనలవల్ల. ఇది అనాలోచితమైన, చట్ట వ్యతిరేకమైన పని. అందువల్ల పిచ్చివని అని అంటున్నాను. ఇందులో రాజీయాలున్నాయంటే నాకు అధ్యంతరము లేదు. అక్కడ కాగ్రెసు మెజారిటీ వుంటే, అసెంబ్లీలో తెలుగు

దేశం ప్రభుత్వము మెజారిటీతో వుంది. అక్కడ అలోచన చేసేవానికి గాని, ఇక్కడ అలోచనచేసేవారికి గాని సబబుగా వుండే అంశాలుంటాయి. సబబుగా చేశారా? పెల్టెడ్ కమిటీ తీర్మానము వచ్చేవరకు ఆగలేకపోయాారా? మీరు ఇవ్వలు తీశారు. మే 7న రెండవ ఆర్డినెన్స్ ను ఎందుకు తీసుకొని వచ్చాడు? మీరు తప్పలు చేశారు. అయితే ఇప్పుడు ఆర్డినెన్స్ ను బిల్లు రూపముతో ఎందుకు పెట్టలేదు? ఆర్డినెన్స్ ను బిల్లు రూపముతో పెట్టకుండా మీ అవసరాల నిమిత్తం, ఆర్డినెన్స్ ను పైకి పెట్టి, ఒక్క అంశాన్ని మాత్రం దీనితో పెట్టారు. అప్పుడు మీ ఉద్దేశము ఏమై వుంటుందని అనుకోవలెను? 2/2 వంతు మెజారిటీగా సింపుల్ మెజారిటీ వుండడం మంచిదేనని ఇప్పటికీ అంటున్నాము. ఏ సింపుల్ మెజారిటీతోనైనా తే ఎన్నుకోడానికి అవకాశముందో తీసివేసే దాని కూడా అదే సింపుల్ మెజారిటీ వుండాలని మేము అంటున్నాము. అట్లాగే కాన్సిల్లో కూడా ఎవరయితే భిన్నాభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చారో వారు కూడా ఇదే సూతాన్ని నొక్కి వక్కాణించారు. కాగా వుంది. కాని మీరు చేసే పద్ధతి ఈ రూపముతో తీసుకొని రావచ్చా? బంగారుకత్తి అయినంతమాత్రాన మెడ కోసుకొంటారా? ఈ పంచాయతీ రాజ్ చట్టానికి ఏమెండుమెంటు తెస్తున్నప్పుడు గవర్నమెంటు చేస్తున్న యీ లెజిస్లేషన్ పద్ధతి ఏ విధంగా చేస్తున్నారో ఆ పద్ధతి మంచి కాదని మాత్రమే చెబుతున్నాను. ఏ కారణం చేత తెచ్చిన ఆర్డినెన్స్ ను బిల్లు రూపంలో పెట్టకుండా అపుతున్నారు? ఎందుకు యీ రకంగా కాన్సిల్ నుంచి ఎసంప్లీ, ఎసంప్లీ నుంచి కాన్సిల్ అంటూ దోబూచులాడుతున్నారు. కాబట్టి యీ లెజిస్లేషన్ చేసే పద్ధతిని వ్యతిరేకిస్తూ యీ సింపుల్ మెజారిటీ పది ప్రభుత్వం చేయాలనకున్నదో దానికి మేము యిదివరకే అంగీకరించడం జరిగింది కాబట్టి దానిని అంగీకరిస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ కె. వివేకానంద (గోపాలపురం):—ఇండాకా నమ ఉపన్యాసంలో 12.00 noon సభ్యులు ఓంకార్ గారు పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారిని ఉద్దేశించి మాట్లాడుతూ

'* * * * *'
అని అన్నారు. అది రికార్డు అయింది. అది రికార్డుమంచి తొలగించాలి. మెదడు * * * * * ఏమిటి? అంటే మంత్రులు ఏమీ ఎనిగిరారు అన్నమాటకొంద అర్థం వస్తుంది. కాబట్టి రికార్డుమంచి తొలగించాలి.

మిష్టర్ స్పీకర్:—సభ్యులు అన్నమాటలు ఏమైనా అభ్యంతరకరమైనవి ఉంటే వాటిని పరిశీలించి తొలగించడం జరుగుతుంది.

(శ్రీ ఎం. ఓంకార్:—అట్లా తొలగించేటప్పుడు నేను మాట్లాడినది పార్లమెంటు సాంప్రదాయానికి వ్యతిరేకమైనది అవునా, కాదా అనేది చూడండి.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:—ఈ పంచాయతీరాజ్ బిల్లుకు ఎమెండుమెంటు తేవడం ద్వారా జిల్లాపరిషత్ చైర్మన్ గాని, సమితి ప్రసిడెంటు గాని, ఉపాధ్యక్షుడు గాని సింపుల్ మెజారిటీ ద్వారా తొలగించాలని పాస్ చేసిన తరువాత కాన్సిల్లో కాంగ్రెసుకు మెజారిటీ ఉంది కాబట్టి పాలకవజ్ఞానికి వ్యతిరేకంగా దానిని తిరిగి ఎంట్రికి పంపడం జరిగింది. అంటే కాన్సిల్ చారి అభిప్రాయప్రకారంగా పాత చట్టంలో ఉన్న మాదిరిగా 3/5 వ వంతు మెజారిటీ అని ఉంచేనే బాగుంటుందని కాన్సిల్ ఆమోదించింది. ఇప్పుడు కాన్సిలువారు చేసిన సవరణను కూడా యీ ప్రభుత్వం ఒప్పుకోకుండా ఇదివరకు స్టాడు ప్రకారంగా సింపుల్ మెజారిటీనే ఉండాలని మంత్రిగారు యీ బిల్లు మీద అన్నారు. ఓంకారుగార్లు మాత్రం యీ రెజిస్ట్రేషన్ చేసే పద్ధతి బాగాలేదు కాని అసలు సవరణ సింపుల్ మెజారిటీని ఆమోదించారు. ప్రభుత్వం యిది తక్కువ పద్ధతితో చేస్తున్నది. రాష్ట్రంలో ఉన్న జిల్లాపరిషత్తులన్నీ తన తెలుగుదేశం పార్టీ ఆధీనంలోకి రావాలని లేకపోతే కానిస్టిట్యూషనల్ క్రైసిస్ వస్తుందని యీ సెకెండు అర్ధి నెన్నును తెచ్చారు. ఇట్లా ప్రజాస్వామ్యానికి వ్యతిరేకమైన పద్ధతిలో సింపుల్ మెజారిటీని తెస్తూ రెజిస్ట్రేషన్ చేయడానికి తంటాలు పడేదానిని వ్యతిరేకించి అసలు బిల్లును ఓంకార్ గారు సమర్పించడం ఏమిటో నాకు భోదపడడంలేదు. ఈ సింపుల్ మెజారిటీ సవరణను కాన్సిల్ ఎందుకు ఒప్పుకోలేదు అనేది ఆలోచించాలి. ప్రజాస్వామికంగా 3/5 వంతు మెజారిటీతో ఎవరు అయితే ఎన్నిక అయినారో వారిని తొలగించడం భావ్యం కాదు. ఇట్లా సింగిల్ మెజారిటీతో జిల్లా పరిషత్తులన్నీ తెలుగుదేశం ఆధీనంలోకి వచ్చిన తరువాత మరల 3/5 మెజారిటీ అని వేరొక అర్ధి నెన్ను తెస్తారా అని అడిగినదానికి మంత్రిగారు అప్పటి పరిస్థితిబట్టి ఆలోచిస్తామన్నారు. ఏది ఏమైనా ఏదో రాజకీయ పరిస్థితితో తమ తెలుగుదేశం పార్టీ ఆధీనంలో యీ జిల్లా పరిషత్తులను పెట్టుకోవడానికి చేయడం అనే పద్ధతి మంచిది కాదు. అందువల్ల కాన్సిల్ వారు చేసిన 3/5 వ వంతు మెజారిటీనే మనము అంగీకరించాలి. ఎందుకంటే ఎవరి ప్రభుత్వం వస్తే వారు యిలా మారుస్తూ పోతే మంచిగా ఉండదు. అట్లా చేయడంవల్ల అస్థిరత ఏర్పడుతుంది. ఇదివరకు పార్లమెంటు ఎలక్షన్ కోసము ఎనంటిలను రద్దు చేయడం అనేది ఇందిరాగాంధీగారు, జనతా ప్రభుత్వంలోను చేసారు. కాని అటువంటి పద్ధతులు మంచివి కావు. ఇప్పుడు అదుర్దాపడి సింపుల్ మెజారిటీ అని పాస్ చేసే పంపిన తరువాత కాన్సిల్ లో కాంగ్రెసువారికి మెజారిటీ ఉంది కాబట్టి మరల దానిని 3/5 వంతు ఉండాలని పెట్టడం, తరువాత సెలెక్టు కమిటీకి పంపడం యిట్లా జరుగుతూ ఉంటుంది. కాకపోతే యీ విధాన సభ చేసినదానికే ఎక్కువ అధికారం ఉంది. అందువల్ల కానిస్టిట్యూషనల్ క్రైసిస్ ఏమీ రాదు. మూడవసారి యీ సభ చేసిన దానికి తిరుగులేదు. కాని ప్రజాలో యీ విధానం వల్ల అసంస్కృతి రావచ్చు. జిల్లా పరిషత్తులను అధీనంచేసుకోవడానికి తెలుగుదేశం పార్టీ వారు చేస్తున్నారని,

కాన్సిల్ లో కాంగ్రెసువాడికి మెజారిటీ ఉంది కాబట్టి అటువంటి దానికి అడ్డుపడుతున్నారని ప్రజల అభిప్రాయం. అందువల్ల ఎవరికి యీ వర్గతి మంచిది కాదు. అందువల్లనే మేము పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారికి యీ సింపుల్ మెజారిటీ ఆర్డినెన్సు తీసుకువచ్చని చెప్పాము. కాని వారు ఒప్పుకోలేదు. మరల ఇది సెలెక్టు కమిటీకి పోతుంది. కాబట్టి యీ సవరణ వెచ్చే వర్గతి మంచిది కాదని కాన్సిల్ చేసిన సవరణను ఒప్పుకుంటే బాగుంటుందని అందుకు ప్రభుత్వం ముందుకు రావాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. వెంకటేశ్వరరావు (మెట్ పల్లి) :— ఈ సింపుల్ మెజారిటీ ఎమెండుమెంట్ తీసుకువచ్చిన దానిమీద ఓంకార్ గారు స్పష్టంగా చెప్పారు. జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ ను తొలగించడానికి 3/5 మెజారిటీ కాకుండా సింపుల్ మెజారిటీగా రెడ్యూస్ చేయడం అనేది సబబుగానే ఉంది. కాని తీసుకురావాలనే ఉద్దేశం కలిగిన వర్గతి మాత్రం బాగాలేదన్నారు. ఇప్పుడు కాన్సిల్ చేసిన దానిని తిరిగి సింపుల్ మెజారిటీగా మారుస్తున్నారు. ఈ జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ ఎన్నిక జరిగినప్పుడు అప్పుడు ఉన్న పరిస్థితులబట్టి, రూల్స్ బట్టి 3/5 మెజారిటీ ప్రకారంగా ఎన్నిక అయినప్పుడు యిప్పుడు యిష్టము వచ్చిన రీతిలో యీ ఎమెండుమెంట్ తీసుకువచ్చి దానిని సింపుల్ మెజారిటీగా మార్చి గిటనివారిని చైర్మన్ జిల్లాపరిషత్ గా ఉన్నారు కాబట్టి యీ విధంగా సింపుల్ మెజారిటీ ఎమెండుమెంట్ దురుద్దేశ్యంతో తీసుకువచ్చేరనేది అందరూ కూడా ఒప్పుకోవలసిన విషయం.

అయితే దీనితో ఒక ముఖ్యమైన విషయం వుంది. ఇన్ వెక్యూరిటీకి దారి తీస్తుందనేది గుర్తించాలి. ఇదేవిధంగా పాస్ చేసినా అమలులోకి తీసుకురావడముద్యారా ప్రతి రిమానాలకు ఒకసారి అవిశ్వాస తీర్మానాలు వచ్చే అవకాశాలను కలుగజేసిన నారు అవుతున్నారు అనేది గమనించారా లేదా? పంచాయతీ వ్యవస్థను పటిష్టము చేస్తామని, ఎన్నో విధాల సదుపాయాలు కలుగ చేస్తామని చెబుతూ లంకాక గ్రక్క ఈ వ్యవస్థలో సలకడ లేని పరిస్థితులను కలుగ చేస్తున్నారు అనేది గమనిచాలి. సమితి ప్రెజెంటుగా వచ్చినవారు ఇండై రెక్ట్ ఎలిజబిల్ డ్యారా రావడం కాకుండా డై రెక్ట్ గా ప్రజల నుంచి ఎన్నికై వచ్చారు. సమితి ప్రెజెంటు జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ గా ఎన్నికయిన సందర్భములో వీరు వెచ్చే సవరణ సింపుల్ మెజారిటీ వల్ల అవిశ్వాస తీర్మానము వెగితే అయిన ఎక్కడకు పోదు? అందు ఎక్స్ అఫీషియో మెంబరుగా కూడ జిల్లా పరిషత్తులో నిలిపివేయబడుతుంటే వున్నారు. ఇది చెడు సంప్రదాయానికి దారి తీస్తుంది. ప్రజలకు ఎన్నుకోవడం వ్యక్తి ఇండై రెక్ట్ గా చెర్మన్, జిల్లా పరిషత్తుగా ఎన్నికై సంతమాత్రాన అవిశ్వాస తీర్మానముద్యారా తీసివేయబడితే ఎక్స్ అఫీషియో మెంబరు, జిల్లా పరిషత్తు కూడ లేని పరిస్థితి కలుగజేచారు. దురుద్దేశముతో కూడిన సవరణ కాబట్టి పూర్వము వున్న వర్గతి పుండాని కాన్సిల్ ఏదైతే తీర్మానము చేసి సంపారో దానిని బలపరుస్తూ ప్రభుత్వము చేసిన సవరణను నిరాకరిస్తున్నాము.

(Sri E. Vasudeva Rao in the Chair)

(శ్రీ ఎ. ఓంకార్ :- సెలెక్ట్ కమిటీలో మంత్రిగారు సన్నారు. ఇక్కడ ఈ అమెండ్ మెంటు బిల్లును మంత్రిగారి తరపునుంచి పెట్టారు. సెలెక్ట్ కమిటీ రిపోర్టుగా మినిటీ ఆఫ్ డిసెంట్ పి. వాగేశ్వరరావుగారు శ్రీ శ్యామసుందర రావుగారు మాత్రమే యిచ్చారు అంటే సెలెక్ట్ కమిటీ సమావేశాలలో మంత్రిగారు పాల్గొనలేవా? పాల్గొంటే వారి అభిప్రాయము ఏమిటి? మాకు సర్క్యులేట్ చేసిన క పీఠలో లేదు కాబట్టి క్లారిఫికేషన్ కావాలి.

(శ్రీ కె. రామచంద్రరావు:- సెలెక్ట్ కమిటీ బిల్లుకుడిగా నేనే వున్నాను. నేను కూడ అన్ని సమావేశాల్లో పాల్గొనడం జరిగింది. డిసెంట్ యిచ్చారు కొంతవంది పట్టాలు. సమాధానము చెబుతాను అనే ఉద్దేశ్యముతో వేరే ఇవ్వలేదు. ఇక్కడ బిల్లు యి పాస్ చేసాము. మా ఉద్దేశ్యము క్లయర్ గా వుండి కాబట్టి వేరే డిసెంట్ యి వ్వవసరిన అవసరం లేదని యివ్వలేదు.

Sri M. Omkar :-Then I am raising a point of order. Previously I have sought the permission of the chair to have a clarification and now I am raising the point of order. Since our Minister is selected to be the Chairman of that Select Committee he has an inherent right to put forth his view point either negatively or positively. Now as report stands here one can easily infer that the Minister is agreeable with the majority decision of the Committee. If at all he has got a difference of opinion he should have placed it in the report either along with the other members who had given their minute of dissent order with a separate note of dissent. Then the legitimate right we would like to ask is what moral or legal right the Minister has got to pilot this amending Bill in this House. His view points are not circulated to the House in the form of report. I would like your ruling.

Chairman :-He will answer it afterwards

Sri M. Omkar :-I am not asking his clarification. I want a ruling from the Chair. I have raised a basic issue, Constitutional point. క్లారిఫికేషన్ అంటే వారిచ్చే నివరణ తీసుకొంటాము. మంత్రిగారు చైర్మన్ గా వుండి తాను ఏ విధంగాను భిన్నాభిప్రాయాన్ని పొందుపరచనవుదు మేము అనుకోవలసివూంటుంది వారు కూడ మెజారిటీ అభిప్రాయాన్ని అంగీకరించి మాముందు పెట్టారు అని. అక్కడ అంగీకరించారో లేదో తెలియదు. ఏ కారణముచేత ఇక్కడ వ్యతిరేంచారు? వ్యతిరేకిస్తూ ఇక్కడ ఏ విధంగా ప్రవేశ పెడతారు? బాని పోస్టయిటి, లీగల్ వాలిడిటీ ఏమిటి?

Chairman :-There is no point of order in this,

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—సెలక్ట్ కమిటీ చైర్మన్ గా వున్నారు మంత్రిగారు. వీరు ఎక్స్ అఫిషియో మెంబరు కెపాసిటీలో కమిటీలో చైర్మన్ గా వున్నారు. చర్చలు జరిగాయి. Chairman in the capacity of ex-officio member or whatever his capacity might be there. కమిటీ చైర్మన్ గా వున్నారు. రిపోర్టును తయారు చేశారు. తన అభిప్రాయము తెల్పుకుండా సభ ముందు రిపోర్టును పెట్టడం జరిగితే అక్కడ ఒప్పుకొన్న తరువాత ఇక్కడ వ్యతిరేకించడం సాధ్యము కాదు. అక్కడ తన అభిప్రాయమును చెప్పకుండా యిక్కడ చేప్పే వ్యస్థితి లేదు. తటస్థముగా అయినా వుండాలి. మెజారిటీ అభిప్రాయము వ్యతిరేకము కాదు. సెలక్ట్ కమిటీ రిపోర్టును నూ ముందు వుంచాను. మెజారిటీ తీర్మానము వుంది. మినిట్ ఆఫ్ డిసెంట్ శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావుగారు, క్యారుమెంబరరావుగారు యిచ్చారు.

చైర్మన్ :—అక్కడకు యిక్కడకు కాన్స్లెట్ లేదు. కాబట్టి పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు ఏమీ లేదు.

శ్రీ పి. జంగారెడ్డి :—కమిటీకి మంత్రిగారు అధ్యక్షుడిగా వుండి ఆ కమిటీ రిపోర్టును ఇప్పుడు ఈ సభకు సమర్పించారు. ఆ హౌస్ యిచ్చిన లమెండ్ మెంటును ఈ హౌసులో తీసుకువచ్చినపుడు వీరు డిసెంట్ నోట్ యివ్వకుండా ఆ అమెండు మెంటును వ్యతిరేకించే అధికారం లేదు. ఒక కమిటీ తీర్మానము చేసిన తరువాత డిసెంట్ నోట్ యివ్వకుండా ఇంకొక హౌస్ లో చర్చకు వచ్చినపుడు కమిటీ రిపోర్టును సమర్పించుకొంటూ మాట్లాడాలి. వ్యతిరేకిస్తూ మాట్లాడకూడదు. డిసెంట్ నోట్ యివ్వనందువల్ల మాట్లాడకూడదు. అందువల్ల ఈ మంత్రిగారు కాకుండా వేరే మంత్రిగారి చేత జవాబు చెప్పిస్తే బాగుంటుంది. తిరిగి ఆలోచించి తీసుకొనవలసినదిగా మరచి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు (మంథని) :—కాజు లిల్లో ఐదింట మూడు వంతుల మెజారిటీ అని కాకుండా సింపుల్ మెజారిటీ అని ఇప్పుడు అమెండుమెంటు తెచ్చారు. ఇంతకుముందు మిత్రులు పంక శేష్రావుగారు చెప్పారు. రి నెలల కొకసారి మార్పు చేసే వద్దతి బాగా ఎక్కువ అవుతుంది. అధ్యక్షుడిగా ఎన్నికయిన వారు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలలో పాల్గొనకుండా ఎప్పుడు పోతానో అనే పరిస్థితి వుంటుందనేది మంత్రిగారు గమనించాలి. ఇది మంచిది కాదు. కొన్ని రోజులు పదవిలో వుంటాను అనే ఆలోచన లేకపోతే పని చేయడం జరగదు. ఎప్పుడు పోతానో అని ప్రైరెవీలు చేసుకొంటూ బ్రతకాల్సి వస్తుంది. సిబాయిశివో వుండలేరు. జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ షిప్ పోతుంది. సమితి ప్రెసిడెంటుషిప్ పోతుంది. కాబట్టి మంత్రిగారు తెచ్చిన సవరణను వాచసు తీసుకొని ఐదింట మూడువంతుల మెజారిటీని వుంచాలని కోరుతున్నాను.

The Andhra Pradesh Panchayat Samiths and Zilla Parishads (Amendment) Bill, 1983.

[illegible][illegible][illegible][illegible]

The Andhra Pradesh Panchayat
Jamithis and Zilla Parishads
(Amendment) Bill, 1983.

తక్కువ స్థాయికి దిగజారవలసిన పరిస్థితి ఏమీ వచ్చింది? 31/5 మెజారిటీ వున్న జిల్లా పరిషత్తులను అన్నింటినీ కైవశం చేసుకోవాలనే దురుద్దేశ్యముతో చేసిన చట్టము కాబట్టి దీనిని ఎవరూ హర్షించడం లేదు. దీనిపైన ప్రజలకు సరళి స్పృహయు లేదు. పంచాయతీ వ్యవస్థ సుస్థిరముగా వుండాలనుకొంటే 31/5 మెజారిటీకి ఒప్పుకొని కాన్సిల్ పంపించిన బిల్లును యధావిధిగా వుంచాలని, ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన సవరణను వ్యతిరేకిస్తున్నాను. ప్రజలచేత ఎప్పుటికైనా తీర్పు ఇవ్వబడి దుష్ఫలితాలను ఎదుర్కొంటారని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి.పాచ్. భూవతిరావు :— అధ్యక్షా, ఈ సవరణద్వారా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం తన యొక్క నిజస్వరూపాన్ని చూపించుకొంటోందనేది అర్థమవుతున్నది. పింపుల్ ఓటు మెజారిటీతో అధికారములోకి రావాలనే ఉద్దేశ్యముతో ఈ సవరణను ప్రభుత్వం తెచ్చినది. ఇప్పుడున్న రాజకీయపరిస్థితులలో చిన్న సవరణ ద్వారా ఆమోదం పొంది ఎంతకాలము పదవిని నిలబెట్టుకోగలరు? 31/5 సంవత్సరాలు అధికారములో వుండి కాంగ్రెస్ వారు ఏమీ చేశారు? మైనారిటీలో వుంటే మనుష్యులను ఎత్తుకుపోయి దాచేవారు. అప్పుడు వారు చేసినదానికి దీనికి ఏమైనా తేడా వుందా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఖమ్మం జిల్లా పరిషత్తులో ఉభయ కమ్యూనిస్టు పార్టీలకు కలిపి మెజారిటీ వుంది. కాని చైర్మన్ పదవి ఏదోరక మైన పరిస్థితులు కలుగచేసి కాంగ్రెస్ వారు ఎన్నిక కావడం జరిగింది. సుప్రీమ్ కోర్టులో అప్పీల్ వేశారు. ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పాము కాని సుప్రీమ్ కోర్టు విషయంలో చర్య ఏమీ తీసుకొనలేదు. ఒక వేళ సుప్రీమ్ కోర్టులో విక్ట్రా చేసుకొంటే కమ్యూనిస్టు పార్టీలు అధికారములోకి వస్తాయి. వారి పార్టీ అధికారములో వుండాలనే ఆలోచన చేస్తే రాబోయే కాలములో తీవ్ర పరిణామాలను ఎదుర్కొనవలసివుంటుంది. మేము పింపుల్ మెజారిటీని ఆమోదిస్తున్నాం. ఎత్తుకుపోయే పరిస్థితి, పదవిలేకపోతే బ్రతకలేని పరిస్థితి చూస్తున్నాం. దీనిని సవరణ రూపములో కాకుండా చట్టపరముగా తీసుకువస్తే జాగుంచేది. తీసుకువచ్చిన పద్ధతిని వ్యతిరేకిస్తున్నామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :— అధ్యక్షా, ఓకార్ గారు వాస్తవాలు తెలుసు కోకుండా 2, 3 విషయాలు మాట్లాడారు దానికి నా విచారాన్ని వ్యక్తము చేస్తున్నాను. రెండవ ఆర్డినెన్స్ బిల్లు సభలో ప్రవేశ పెట్టలేదని అన్నారు. శుద్ధ అబద్ధము. Ordinance 7 of 1983 promulgated on 7-5-83 and introduced to Assembly on 14-9-83. వారు దానిని గమనించకుండా ఇక్కడ ఆర్డినెన్స్ బిల్ ప్రవేశపెట్టేదనడం సరియైనది కాదు. ఇకపోతే సెకండ్ ఆర్డినెన్స్ ఎందుకు ఇమ్మ్యూ చేయవలసివచ్చింది అనే వాదన 12-30 p.m. లేచిపోయింది. ఫస్ట్ ఆర్డినెన్స్ 10-4-83 తో.....

శ్రీ ఎం. ఓకార్ :— పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్. బిల్లు ప్రవేశ పెట్టాము కదా, అది చర్చకు రాకుండా ఇది ఎందుకు తీసుకువచ్చారు?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :— బిల్లు ప్రవేశ పెట్టలేదన్నారు. అది వాస్తవం కాని వారి దృష్టి తీసుకువచ్చాను. రికార్డు చూస్తే తెలుస్తుంది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— బిల్లు ప్రవేశ పెట్టిన మాట వాస్తవమే దానికి సవరణ పెట్టిన మాట వాస్తవమే. మీరు బిల్లును ఇప్పుడు ఎందుకు తీసుకురాలేదని అడిగాను. ఇప్పుడు బిల్లు ప్రవేశ పెట్టినట్లు నాకు తెలియకపోతే నా సవరణలు ఎలా వంటాయనుకుంటాను? ఇప్పుడు అది ఎందుకు తీసుకురాలేదు అనే నేను అడుగు తున్నాను. ఎప్పుడు తీసుకువస్తారు? ఆ బిల్లు వుంటుందా?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :— సెకండ్ అర్డినెన్స్ ఎందుకు ఇన్ఫ్యూ చేయ వలసివచ్చిందని అడిగారు. మొదట చేసిన అర్డినెన్స్ 24తో లాప్స్ అవుతుంది. ఇక్కడ పాస్ అయినా కాన్సిల్లో పాస్ కాలేదు. అక్కడ సెలక్టు కమిటీకి రిఫర్ చేయబడింది. లిగల్ ఇబ్బందులు వస్తాయనే ఉద్దేశ్యంతో రెండవ అర్డినెన్స్ ఇన్ఫ్యూ చేయడం జరిగింది తప్ప అంతకంటే చేరే ఏమీ లేదు. ఈ ఎమెండ్ మెంట్ వస్తున్నది కాబట్టి బిల్లు చర్చకు తీసుకోలేదు, దీనిపై చర్చ జరుగుతుంది కనుక అది తీసుకురావడం జరగలేదు. గతంలో ఈ బిల్లు ప్రవేశ పెట్టినప్పుడు సింపుల్ మెజారిటీ విషయంలో దీనిపై చర్చ జరిగింది. మహారాష్ట్రలో, ఉత్తర ప్రదేశ్ లో కూడా సంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థలో సింపుల్ మెజారిటీ వుంది. ఎన్నికైన తరువాత అయిదు సంవత్సరాలలో దిగిపోయే పరిస్థితి లేదు అన్న పద్ధతిని విరోధించటానికి మాత్రమే సింపుల్ మెజారిటీ పద్ధతి వాగుంటుంది, సమంజసంగా వుంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ సవరణ తీసుకురావడం జరిగింది.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వర రావు :— పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్. మంత్రి గారు తమ ఎమెండ్ మెంట్ ను సమర్థించుకుంటూ ఈ పాట్రన్ మహారాష్ట్రలో వుంది, యిక్కడ ఎందుకు అభ్యంతరపెడుతున్నారని అడిగారు. అది సమంజసం కాదు మహారాష్ట్ర పాట్రన్ తో పోల్చి మేము అడగడం లేదు. మన రాష్ట్రంలోని విషయం మేము చెబుతున్నాము. మన లెజిస్లేషన్ లో లోపం వుందని చెప్పాము. Comparisons are always not good. So, don't drag into discussion.

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :— మన పరిస్థితిబట్టి ఇది వాగుంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో బిల్లు తీసుకురావడం జరిగింది. దీనిపై విపులంగా చర్చ జరిగింది. లిగి ఆ విచారణలోకి పోకుండా సింపుల్ మెజారిటీ వుండేట్లుగా దీనిని సభవారు ఆమోదించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— సెలక్టు కమిటీకి అధ్యక్షులుగా వున్నవారు తమ అభిప్రాయాన్ని అక్కడ ఏమి చెప్పారో నాకు తెలియదు. వ్రాతపూర్వకంగా యిచ్చిన దానినిబట్టి ఆ సందర్భంలో వారు వహించవలసిన పాత్ర ఏమిటి ?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :—గౌరవనీయులైన అధ్యక్షులు రూలింగ్ ఇచ్చారు కాబట్టి ఆ సమస్యలోనికి నేను పోదలనులేదు. మీరు అసలు చైర్మన్ గా వుండడానికి వ్యతిరేకించడం జరిగింది. కాన్సిల్ - డ్స్ మానే తెలుస్తుంది. చట్టప్రకారం, రూల్ ప్రకారం దానికి సగబాదించిన మంత్రి అధ్యక్షత వహించాలన్నాడు కనుక అధ్యక్షత వహించడం జరిగింది. చైర్మన్ గా వుంటూ నా అభిప్రాయం వ్యక్తం చేయడం జరిగింది. బిల్లు ప్రవేశపెడుతూ హౌస్ లో కమిటీకి చైర్మన్ గా వుండను అని అభ్యంతరం చెప్పడం జరిగింది. కాని రూల్స్ ప్రకారం మంత్రి చైర్మన్ గా వుండాలని చెప్పడం వలన వుండటం జరిగింది. సింపుల్ మెజారిటీ గాక ట్రి పిప్లె మెజారిటీ వుండాలని చెప్పవట్లుగా ఉదాహరణ చూపిస్తే నేను ఒప్పుకొంటాను.

Chairman :—I have already overruled the Point of Order.

Sri M. Omkar :—Sir, once if you have given the Ruling, there is no dispute about this. But the Minister has promised that he would explain his decision i.e. was he there in the constituted Committee in the beginning itself. He had declined to be the Head of the Select Committee but according to the Rules he was compelled to be the Chairman of the Select Committee. Is there any Rule that he should not express his view about his being the Chairman? చైర్మన్ గా వున్నవారు భిన్నాభిప్రాయం చెల్లకూడదు అని రూల్ వున్నా. దానిని సమర్థిస్తూ ఎక్కడ చెప్పాను అని అడిగారు సెలెక్టు కమిటీ రిపోర్టు మానే చైర్మన్ దీనికి అనుకూలంగా ఉన్నారని కాని, వ్యతిరేకంగా ఉన్నారని కాని ఒక్కడ లేదు. రూల్ ప్రకారం మీరు భిన్నాభిప్రాయం చెప్పడానికి వీలులేదనే నిబంధన ఉన్నదా? దానికి ఏమి అడ్డంకి వచ్చిందో చెప్పండి.

శ్రీ పిపాచ్. జంగారెడ్డి :—అసలు సెలెక్టు కమిటీ రిపోర్టు లేబుల్ మీద పెట్టకుండా ఆ విషయాలు చర్చించవచ్చా? సెలెక్టు కమిటీ లేబుల్ మీద పెట్టకుండా అందులోని అంశాలు లేవదీయవచ్చునా? సెలెక్టు కమిటీ రిపోర్టు లేబుల్ మీద పెట్టలేదు, అది సెక్రటరీగారి దగ్గర వుంది. It is not a Joint Select Committee Report. It is only a Select Committee of the Council. కాన్సిల్ ఈ చర్చకు వచ్చింది. అది శాసనసభ ముందుకు రానంత వరకూ దానిలో వున్న అంశాలు యిక్కడ అడగవచ్చా? మంత్రిగారు ఎమెండ్ మెంట్ ను బలపరచండి అని అడిగారు. అసలు వారు ఎమెండ్ మెంట్ పెట్టలేదు. ఎమెండ్ మెంట్ పెట్టకుండా బలపరచండి అంటే ఎలా? సెలెక్టు కమిటీ రిపోర్టు యిక్కడకు రానంతవరకూ దానిలోని అంశాలు యిక్కడ మాట్లాడ కూడదని నా అభిప్రాయం. దానిపై మీరు రూలింగ్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :—అది జాయింట్ సెలెక్టు కమిటీ కాదు.....

(శ్రీ) యం. ఓంకార్ :- మాన్ ముందు పెట్టారు, మాకు సర్, వేశారు

Sri V. Venkateswara Rao :—Sir, one thing is that the Minister has associated himself with the report of the Select Committee. I would like to put a question i.e., whether the Report is signed by the Minister or not? Secondly whether the Government is prepared to give a categorical Assurance that there would be no further amendments to these amendments in future.

(శ్రీ) కె. రామచంద్రారావు :—నంతకం పెట్టడం జరిగింది. సెలెక్టు కమిటీ రిపోర్టు మీద. ఎమ్యూరెన్సు ఇవ్వమంటే ఎప్పుడో రాబోయే దానిపై ఇప్పుడే చెప్పమంటే ఎలా? ఏదైనా సెక్షన్ కు ఎమెండుమెంటు వచ్చినప్పుడు పరిస్థితి బట్టి ఆలోచించాలి కాని ఇప్పుడే ఎమ్యూరెన్సు ఎలా ఇస్తారు?

Sri V. Venkateswara Rao :—Sir, just now, he has gone on record for signing the Report and so where is the question of again going back to the second Assurance? He can straightaway give an assurance that there would not be any further amendment to these amendments.

Chairman :—Sufficient discussion has been taken place in this regard.

Sri V. Venkateswara Rao :—Sir, I want a clarification. The Minister has disassociated himself with the Report of the Select Committee. I would like to put a question as to whether the Report is signed by the Minister or not? Secondly whether the Government is prepared to give a categorical assurance that there would not be any further amendment to these amendments of No Confidence in future?

Sri K. Ramachandra Rao :—Sir, I have signed in the Select Committee Report.

Sri V. Venkateswara Rao :—The Minister has just now went on record that in order to improve the system of Panchayati Raj, even he has quoted the example of Maharashtra and elsewhere, that these amendments were brought in. If that is so much a good amendment, where is the question of again going for a second assurance in this regard? He can very well give an assurance that there will be no further amendments to these amendments.

Chairman :—Sufficient discussion has taken place in this regard.

12-40 p.m.

(శ్రీ) ఎ.జి. కృష్ణ (ఇబ్రహీం పట్నం) :— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు యిప్పుడే జస్సరు చెప్పారు. నేను జిల్లాపరిషత్తు చైర్మన్ గా రెండు సంవత్సరాలు పున్నాను.

మాకు అయిదో, మూడు వంతులు మెజారిటీ వుంటేనే జిల్లాపరిషత్తు సడవడం చాలా కష్టముగా వుండేది. ఈనాడు ప్రకాశం ప్రజల అభివృద్ధి కార్యక్రమాల జరుగాలన్నప్పుడు సింపుల్ మెజారిటీని తీసుకువచ్చి క్లయిన్ ఏ చైర్మన్ కూడ ఆరు నెలలకంటే ఎక్కువ వుండడానికి అవకాశం వుండదు; మా పార్టీ గాని మీ పార్టీ గాని ఏ పార్టీ అయినప్పటికీ. ఈ రోజు కృష్ణా జిల్లాపరిషత్తు సర్టిఫికేషన్ లో వుంది. గయచేసి మళ్ళీ ఆలోచించి పాత పద్ధతినే పంచడానికి చూస్తారా? ఇప్పటికీ టైము వుంది గాబట్టి తప్పకుండా ఆలోచించి పాత పద్ధతినే వుంచాలి. ఇంకొక విషయం కేవలం కాంగ్రెస్ పార్టీ అధీనములో వున్నటువంటి జిల్లా పరిషత్తును తమ అధీనములోకి తెచ్చుకోడానికి తెలుగు దేశం పార్టీవారిని చైర్మన్ గా తీసుకురావడానికి యీ అవకాశాలను వారు వుపయోగించుకోవడం జరుగుతున్నది. ఈ రోజు వారు ఒక వేళ కలెక్ట్ గా చేయాలనుకుంటే, మారంగా రెడ్డి జిల్లాలో నేను వదిలిపెట్టిన తరువాత-రి, శి నెలలు అవుతుంది - ఒకేసారి ఎలక్షను పెట్టారు, మళ్ళీ ఆ రోజు నుండి యీ రోజు వరకు ఎలక్షను మాట ఎత్త లేదు, దయచేసి - రంగారెడ్డి జిల్లాలో కూడ తొందరగా ఎలక్షన్ను పెట్టాలని మంత్రి గారిని కోరుకున్నాను.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—అధ్యక్షా, ఒక విషయం చెప్పలేదు. మంత్రిగారు. కనీసం మీ తెలుగు దేశం ప్రభుత్వము అధికారములో వున్న అయిన ఏండ్ల కాలములో అయినా మళ్ళీ దానికి క్లిన్ మైన సవరణను అంటే సింపుల్ మెజారిటీని తిరుగదోడమని మళ్ళీ అటువంటి సవరణ తీసుకురామని హామీ యిస్తారా?

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు :— అసలు అట్లా చేసామనే అనుమానం ఎందుకు వస్తున్నది? దానికి అలాంటి అనుమానం అనవసరం లేదు, అటువంటిది ఏమీ జరుగదు. గౌరవ సభ్యులు సూచించినది, ఖమ్మం జిల్లా విషయములో సుప్రీం కోర్టులో విత్ డ్రా చేయగ నికి ఆలోచన జరుగుతున్నది.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— తెలుగు దేశము అధికారములో వున్న అయిన ఏండ్ల కాలములో అయినా మళ్ళీ సింపుల్ మెజారిటీ సూత్రానికి ఖిన్నంగా 5/5 వ.తో లేక 2/3 వ వంతు రూపములో పోకుండా సింపుల్ మెజారిటీ సూత్రానికి కట్టబడి వుంటామని హామీ ఇవ్వడానికి అభ్యంతరం ఏమిటి?

Chairman :—That cannot be conceded now, how can it be?

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—పూటకు ఒక రిజిలో ఆలోచిస్తే ఎట్లా?

శ్రీ బి. సమ్మయ్య :—గౌరవ సభ్యులు టూకారుగారు చెప్పినట్లు సింపుల్ మెజారిటీ కొగకు అమెండుమెంట్ చేస్తున్నారు, మీకు మంచిది అనిపించింది

గాజిబట్టి చేశారు. మీరు యీ జిల్లా పరిషత్తులో పావులను కైవసం చేసుకునేంత వరకు యీ అమెండ్ మెంటును వుండొగించి అన్ని జిల్లా పరిషత్తుల్లో మీ చైర్మన్ వచ్చిన సమయం వరకు మళ్ళీ శిర్ వ పంపి మెజారిటీ వుండాలనే ఆమెండ్ మెంటు తెచ్చే ప్రమాదం వుంది. కాజిబట్టి మళ్ళీ చేయమని ఎస్యూరెన్సు యివ్వవచ్చు తప్ప ఏమీ లేదు. కనుక మీకు క్లియరు మెండ్ వుంటే, సూచి స్వభావం వుంటే అట్లా ఎస్యూరెన్సు యివ్వవచ్చుగదా.

శ్రీ కరణం రామచంద్రారావు :— మొదట, గౌరవ సభ్యులు సూచించినట్లు అన్ని మాకు యింకా రాలేదు, అటువంటి ఆలోచన మాకు లేదు. ఏదైనా సమస్య వుంటే ఆలోచించవచ్చు.

శ్రీ బిహెచ్. భూపతిరావు :— ఒక్కం జిల్లాకు సంబంధించి సుప్రీంకోర్టులో వుంది, ప్రభుత్వం పిటిషనును విత్ డ్రా చేసుకోవడమే, పెద్ద ఆర్గ్యుమెంటు లేదు, జడ్జిమెంటు లేదు.

Chairman :—They must look into the legal aspects also.

శ్రీ బిహెచ్. భూపతిరావు :— లీగల్ యాస్పెక్ట్ ఏముంది? విటిషన్ విత్ డ్రా చేసుకోవడమే, అపోజ్ చేసేది ఏమీ లేదు.

చైర్మన్ :— ఒక పిటిషను తీసుకోడానికి కనీసం దాని పర్యవసానం ఏమిటి అనేది ఆలోచించి లీగల్ ఎక్స్ పెర్టు ఒపీనియన్ తీసుకోవాలిగదా.

శ్రీ బిహెచ్. భూపతిరావు :— కాంగ్రెస్, ప్రభుత్వ పార్టీలతో అసాటి ముఖ్యమంత్రిగారు తన పార్టీకి అసలూగా అక్కడ పిటిషన్ యిం జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ పదవి అట్లాగే వుండాలని సుప్రీం కోర్టులో దానిని వేశారు. తెలుగు దేశము ప్రభుత్వం దానికి భిన్నంగా ఆలోచిస్తుంది గాజిబట్టి ఆ పిటిషనును విత్ డ్రా చేసుకో దానికి మంత్రిగారి హామీ కావాలి. అది ఎప్పుడు చేస్తారు?

శ్రీ కరణం రామచంద్రారావు :— విత్ డ్రా చేయాలనే ఆలోచనలో ప్రభుత్వం వుంది, దానిని పరిశీలించి విత్ డ్రా చేయడం జరుగుతుంది.

Chairman :—Now let the amendment is put to vote.

The question is :

“Clause 3 may be deleted and the rest of the clauses renumbered”.

(Pause)

The amendments was negatived and the Assembly disagrees with the amendment made by the Council.

ANDHRA PRADESH MUNICIPALITIES (AMENDMENT) BILL, 1983.

Chairman:—Now the Minister for Law and Municipal Administration will move the Bill for consideration.

Sri Y. Ramakrishnudu:—Sir, I beg to move that the following amendments made by the Andhra Pradesh Legislative Council in the Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1983 (L. A. Bill No. 8 of 1983) be taken into consideration, deleting item 3 of Clause 2.

Chairman:—Motion moved.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— అధ్యక్షా, మంత్రీగారు ఆ అమెండ్మెంట్లు గురించి చివరి తరువాత మేము దానిమీద మాట్లాడుతాను.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :— అధ్యక్షా, వెల్ఫేర్ కమిటీవారు చేసిన అమెండ్మెంట్లు మాత్రం ఒప్పుకోవడం లేదు. ఇంతకుముందు ఏ విధంగా అయితే అనెండ్మెంట్ పాసు చేసిందో, సింపుల్ మెజారిటీ అనే దానిని, ఆ బిల్లును ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— దానికిదీనికి కేదా లేదు. మనిసిపాలిటీలను ఆక్రమించుకోవాలనే వుద్దేశముతో సింపుల్ మెజారిటీతో, ఇవివరకు ఎన్నికైన చైర్మన్ ను తీసివేసి తమ పార్టీ వారిని తీసుకురావాలనే ఆలోచనతో తెలుస్తూ బిల్లు ఇచ్చింది. ఇంతవరకు చెప్పాము. దీనివల్ల యిన్ స్టబిలిటీ వస్తుంది. కేవలం ఆరు నెలల్లో చైర్మన్ ను దించడం, ఎక్కించడం ఆవుతుంది. మీకు తెలుసు. యివాళ రేపు పరిస్థితులు బాగా లేవు. చైర్మన్ మీద ఒకసారి నో కాన్ఫిడెన్స్ మోషను పెడితే మూడు నాలుగు లక్షలు ఖర్చు అవుతుంది. ఎందుకు ఖర్చు పెడుతున్నాడు, దేనికి ఖర్చు అవుతుందనే వివరాలలో పోదలనుకోలేదు. కాని యిక్కడ వున్న సభ్యులందరికీ తెలుసు. ఒక చైర్మన్ మీద అశాస్త్రీయ తీర్మానము పెడితే మూడు లక్షలు ఖర్చు పెడితేనే గాని చైర్మన్ గా వుండడు. చైర్మన్ ఎన్నికకు మూడు నాలుగు లక్షలు ఖర్చు పెట్టవలసి వస్తుంది. మళ్ళీ యీ మూడు నాలుగు లక్షలు సంపాదించడానికి తాను పడే అవస్థలను చూస్తున్నాము. ఈ పరిస్థితులలో వున్న చట్టాన్ని మార్చి సింపుల్ మెజారిటీ ద్వారా చైర్మన్ ను రిమూవ్ చేసి మళ్ళీ తెచ్చి మళ్ళీ ఆరు నెలల్లో తమకు ఇష్టం లేకపోతే మరొకరిని తీసుకువచ్చే పరిస్థితి వుంటే యీ చైర్మన్ పని అనేది ఆరు మాసాలకే అంతం అయితే యీ ఆరు మాసాల్లో తన మెజారిటీని కాపాడుకోడానికి తన సభ్యులను కాపాడుకోడానికి ప్రస్తుత వాతావరణములో అతను ఎంత యిబ్బంది పడాలో సభ్యులందరికీ తెలుసు. ఇది పంచాయతీ సమితి ఉపాధ్యక్షుల విషయంలో కాని 12-50 p.m జిల్లాపరిషత్ అధ్యక్షుల విషయంలో కాని పురపాలక సంఘ చైర్మన్ విషయంలో కాని ఒక పరిస్థితి ఉంది. ఈ డబ్బు ఎక్కడినుంచి అవుతుంది? డెవలప్ మెంట్ లో యాక్టివిటీలు డబ్బుమంచి అవుతుంది, ఆడవల్స్ మెంట్ లో యాక్టివిటీలు ఉండవు. వారు రిమానలి కాలం ఉన్నంతవరకు ఆ మెంబర్సులు కాటిస్ పై చేయడానికి

వారు చెప్పే తప్పుడు సమలన్నింటికీ చైర్మన్ గారు దిగుతారు. తప్పుడు సమలు చేస్తారు, తప్పుడు తీర్మానాలు చేస్తారు. వారి కోరికలను ఫుల్ ఫిల్ చేయడానికి నానా రకాలైన చట్టవ్యతిరేక సమలు చేస్తారు. నైతికత ఉండదు. మీరు సింపుల్ మెజారిటీతో మునిసిపాలిటీలను అక్రమించుకున్న తరువాత మరల తిరిగి ఫోర్మర్ మెజారిటీకి పోతామనే ఆలోచన మీలో ఉన్నట్లు మాకు కనిపిస్తున్నది. ఇదివరకున్నటువంటి పాలకవజానికి మీకు ఏమీ తేడా లేనట్లు ఉంటుంది. ఈ పరిస్థితి కొనసాగితే మీరు ఇదివరకటి పాలకవజానికి ఏమీ తేడా ఉండదు. 1977 లో జనతా పార్టీ ప్రభుత్వంలోకి వచ్చిన తరువాత అది రద్దు చేసింది. 1980 లో కాంగ్రెస్ వారు వచ్చిన తరువాత వారు రద్దు చేశారు. పార్లమెంటు ఎలక్షన్లలో అమ్మగారికి మెజారిటీ వస్తే ఇక్కడి పరిస్థితి బాగుండలేదని చేయవచ్చు. పార్లమెంటు, అసెంబ్లీ స్థాయిరకం, కాకుండా గ్రామ స్థాయికి, మునిసిపాలిటీ స్థాయికి, సమితుల స్థాయికి, జిల్లా రివెన్యూ స్థాయికి అధీరత్వం సృష్టించి ప్రభుత్వం ఏమీ సాధిస్తుంది. వాగ్దానాలను పూర్తి చేయడానికి బదులు ఈ నిధులుగా తొలగించడం, పెట్టడం అనే ఆలోచనతో పోవడం మంచిది కాదు. కనుక అప్పర్ హౌసువారు కాని, నెలకు కమిటీవారు కాని ఏదైతే అమెండు మెంటును ప్రతిపాదించారో అది చేసే బాగుంటుంది. వారు సింపుల్ మెజారిటీ అమెండుమెంటును తోసి పుచ్చారు. అప్పర్ హౌసు చేసే సిఫార్సును ఒప్పుకొనడం మంచిది. దీనిని సంచాయితీరాజ్ మినిస్టరుగారు ఒప్పుకోలేదు కనుక మేము ఒప్పుకోము అని ఈ మంత్రులు చెప్పవచ్చు. సంచాయితీరాజ్ కు, జిల్లా పరిషత్ కు, మునిసిపాలిటీకి చాలా తేడా ఉంది. శాసనసభ్యుల వ్యవహారం వేరు, మున్సిపల్ కౌన్సిలర్లు వ్యవహారం వేరు. మనం చూస్తూనే ఉన్నాము. అది అధీరత్వానికి దారి తీస్తుంది ఈనాడు మునిసిపాలిటీను అధీకంగా బాగుండలేదు. అవి ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటున్నాయి. కనుక ఈ విషయాలను మున్సిపల్ కాళామాఖ్యలు ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :— ఆలోచించకుండా ఈ అర్డెనెన్సును తీసుకొని రావడంవల్ల ఒక కానిస్టిట్యూషనల్ క్రయిసెస్ ను మీరు సృష్టించుకుంటున్నారు. అది వారు గమనించడం లేదు. వచ్చే కొద్ది రోజులలో చాలా చిక్కులకు దారి తీస్తుంది. ఉద్యోగుల రిటైర్ మెంటుకు సంబంధించింది నిన్న కౌన్సిలుకు సంపించాము. వారు దానిని విత్ హెల్డు చేశారు. అ తరువాత వారు నెలకు కమిటీకి పంపిస్తారో లేకపోతే రిజల్టు చేస్తారో తెలియదు. అప్పుడు అసెంబ్లీని ప్రొరొగ్ చేసి మళ్ళీ కొత్త అర్డెనెన్సు తీసుకొని రావాలి. ఈ సందర్భాన్ని పురస్కరించుకొని ఒక పాచ్చరిక చేస్తున్నాను. ఈ వేళటినుంచి అర్డెనెన్సులను జారీచేసే పద్ధతి మానుకోండి కానిస్టిట్యూషనల్ క్రయిసెస్ సృష్టించుకోవద్దు. ఇప్పటినుంచి గుణపాఠాలు నేర్చుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. సమ్మయ్య :— ఈ అమెండుమెంటులో వారు తీసుకొని వచ్చిన సింగిల్ ఓటు మెజారిటీ అని కాకుండా ప్రజా ప్రతినిధులను కించపరచే విధంగా ఉందని చెప్పడంలో సందేహం లేదు. ఓన్లీ ఎలక్టెడ్ కౌన్సిలర్లు మాత్రమే

నో కాన్సిడెన్సు మోషనులో పాల్గొనడానికి అవకాశం ఉండని దీనిలో చేర్చారు. ఈ సెక్షన్ ఓటు మెజారిటీవల్ల జీలా పోషత్, పంచాయతీ సమితులకు కాకుండా ఈ మున్సిపాలిటీలకు కూడా ప్రభావంతంగా ఉండే వర్ణింపబడి లేదు. సింగిల్ ఓటు మె. రి. అని చెప్పారు. ఈ విధంగా మునిసిపాలిటీల విషయంలో కూడా సలహాపాత్ర భావంతో మీరు వ్యవహరించడం బాగుండలేదు. అందుచేత ఈ సింగిల్ ఓటు మెజారిటీ తీసివేసి ఇంతకుముందున్న విధంగా చేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ) వై. రామకృష్ణమూర్తి :—అధ్యక్షా, క్రిందటి సెషనులో మునిసిపాలిటీ అమెండ్మెంట్లు సింపుల్ మెజారిటీతో చేయాల్సి తీసుకొని రావడం జరిగింది. ఎక్స్ అఫిషియో మెంబర్లుకు కూడా ఈ నో కాన్సిడెన్సు మోషనులో ఓటింగు రైటు ఉన్నదానికి అనుబంధ ఆమోదించి కాన్సిలుకు పంపించడం జరిగింది. కాన్సిలువారు సెలక్షన్ కమిటీకి పంపించడం జరిగింది. మేము చాలా ప్రదేశాలకు—చాలా మునిసిపాలిటీలకు తీరగడం జరిగింది. కేరళలో సింపుల్ మెజారిటీ ఉంది. కేరళ పబ్లిక్, రి. మునిసిపాలిటీలు చూడడం జరిగింది. ఇక్కడ మన సభ్యులు వేసిన ప్రక్కనే అక్కడి మునిసిపాలిటీలలో వేయడం జరిగింది. ఇక్కడ ఇప్పుడు చాలామంది సభ్యులు మాట్లాడుతూ సింపుల్ మెజారిటీ అయితే స్టేబిలిటీ ఉండదనే అభిప్రాయాన్ని వెల్లడించారు. స్టేబిలిటీ పరిధంగా ఉండడం అర్థం కావడం లేదు. డెమోక్రటిక్ ప్రిన్సిపుల్స్ ప్రకారంగా మనం ఏ ఎలక్షన్ తీసుకున్నా సింపుల్ మెజారిటీయే ఉంటున్నది. ఈనాడు ప్రధానమంత్రి కాని, ముఖ్యమంత్రి కాని ఎవరైనా సింపుల్ మెజారిటీమీదే ఎలక్షన్ కావడం జరుగుతున్నది సింపుల్ మెజారిటీ అని అంటే ఇన్ స్టేబిలిటీ ఉంటుందా అని కేరళ మునిసిపాలిటీలను అడిగితే ఏమీ ఉండదని, అది అవ్యక్తమీద అధారపడి ఉంటుందని చెప్పారు. అందుచేత ఇన్ స్టేబిలిటీ ఉండదని మనవిచేస్తున్నాను. ఉదాహరణకు చెబుతాను. కేరళలో ఒక మునిసిపాలిటీలో అడిగితే అక్కడి చైర్మన్ మీద ఇప్పటివరకు ఒక్కసారి కూడా నో కాన్సిడెన్సు మోషను మువ్ చేయలేదని చెప్పారు. అందుచేత సింపుల్ మెజారిటీ వస్తే ఇన్ స్టేబిలిటీ ఏర్పడుతుందనే దుర్భిప్రాయం తప్ప ఇంకేమీ లేదని మనవిచేస్తున్నాను. చైర్మన్ ఎలక్షన్ సమయంలో ఎక్స్ అఫిషియో మెంబర్లుకు ఓటింగు రైటు ఉంది అదేవిధంగా వారికి నో కాన్సిడెన్సు మోషను పెట్టినప్పుడు ఓటింగు రైటు లేకపోవడం అసమంజసం. నో కాన్సిడెన్సు మోషనులో ఎక్స్ అఫిషియో మెంబర్లుకు ఓటింగు రైటు ఇవ్వడం మంచిదనే ఉద్దేశంతో ఈ బిల్లు ప్రవేశ పెట్టడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. కాన్సిలర్లను మంచి చేసుకొని సక్రమంగా చేస్తే బాగానే ఉంటుంది.

(శ్రీ) సి. జంగారెడ్డి :—మంచి చేసుకోవడం అంటే ఏమిటి?

(శ్రీ) వై. రామకృష్ణమూర్తి :—మంచి చేసుకొనడం అంటే డబ్బులు ఇవ్వడం కాదు. సరైన పద్ధతులలో చేస్తే ఏ చైర్మన్ మీద అయినా నో కాన్సిడెన్సు మోషను పెట్టడం జరుగదని మనవిచేస్తున్నాను. ఎక్స్ అఫిషియో మెంబర్లు తీసుకుంటే

ఈనాడు మహారాష్ట్రలో కోఆపరేట్ మొబిల్స్ ఆ కార్నిలర్స్‌తో ఎన్నుకోబడతారు. ఆ కోఆపరేట్ మొబిల్స్‌కు కూడా ఒక్కడ నోకాన్సిడెన్స్ మోషన్‌తో ఓటింగు చెట్టు ఉండని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు మన ఎక్స్‌అఫిషియో మొబిల్స్ కూడా ప్రజలకు బాధ్యత ఉండాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఎక్స్‌అఫిషియో మొబిల్స్‌కు ఎలక్షన్‌లో ఓటింగు హక్కుతోబాటు నోకాన్సిడెన్స్ మోషన్‌తో కూడా హక్కు ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం నిశ్చయించిందని మనవిచేస్తున్నాను.

1-00 p.m.

అధ్యక్షా, ఈ పింపులు మెజారిటీ చైర్మన్ కోల్పోయిన తరువాత కూడా మరి ఎవరో అన్నిగేమను కూడా చైర్మన్‌మీద ఏర్పడుతుంది. ఎందుచేతనంటే పింపుల్ మెజారిటీ కోల్పోయిన తరువాత డెమోక్రాటిక్ ప్రెసిడెంట్ ప్రకారంగా లతనికి ఏవిధమైన అభిగేమన్న ఆ డెమోక్రసీలో ప్రజాస్వామ్య పరిపాలనతో ఉండదు అని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా మరి పింపుల్ మెజారిటీ కోల్పోయిన తరువాత ఏ విజ్ఞాపనను పెట్టినప్పటికీ కూడా అది పాస్ చేసే అవకాశం కూడా ఆయనకు లేనప్పుడు ఇంకా అతను అధికారంలో ఉండి కూడా ఏ మాత్రం బాగుండదు అని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. ఒంగారెడ్డి గారు ఇన్‌ఫ్లెటిబి గురించి చెప్పారు, దానికి అప్పుడే నేను ఆసక్తి ఇవ్వడం జరిగిందని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. అది అస్తమానం ఫ్లిక్లెంటుగా చెప్పిన చేతి అవడం ఆరు నెలలకు ఒకసారి అని గౌరవ సభ్యులు మనవి చేశారు. ఏకు ఒక్కారంగా అది ఆరు నెలలకు కాదు. సంవత్సరానికి ఒకసారి మారడం జరుగుతుంది. ఒకవేళ నోకాన్సిడెన్స్ మోషన్ యూవ్ చేసే ఒక సంవత్సరం వరకు ఏ చైర్మన్ మీద కూడా నోకాన్సిడెన్స్ మోషన్ మువ్ చేయడానికి అధికారం లేదు. అందుచేత ఒకవేళ చైర్మన్ పెర్సన్ మారినా గాని చైర్మన్ బొమ్మ అనేది పెర్మనెంటుగా ఉంటుంది అందుచేత ఏ విధమైన ఇన్‌ఫ్లెటిబి ఏర్పడదు అని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తూ ఈ సెలెక్టు కమిటీ సంపించిన ఎమెండుమెంటుని తోసి వుచ్చుతూ ఇంతకు ముందు ఎసం బ్లీ పాస్ చేసిన పింపుల్ మెజారిటీని ఆమోదించవలసిందిగా సభ్యులను కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి.— అధ్యక్షా, వారు మాట్లాడుతూ మున్సిపాలిటీలో కోఆపరేట్ ఎక్స్ అఫిషియో మొబిల్స్‌కి వోటింగు అవి అన్నీ చెప్పినారు, మరి దానికి ఏదయినా ఎమెండుమెంటు తీసుకురాబోతున్నారా? లేకపోతే వారి మనస్సులో చెప్పుకుంటున్నారా? రేపు తీసుకురాబోయేది ఇప్పుడే తీసుకురండి.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు — అధ్యక్షా, ఎక్స్ అఫిషియో మొబిల్స్ గురించి ఇంతకుముందు ఎసం బ్లీ పాస్ చేయడం జరిగింది. వారికి వోటింగు హక్కు కాన్సిడెన్స్ మోషన్‌లో ఇస్తూ అదే విధంగా సెలెక్టు కమిటీ దానిని వ్యతిరేకించ లేదు. అదే విధంగా కాన్సిల్స్‌లో కూడా ఎక్స్ అఫిషియో మొబిల్స్ వోటింగు హక్కు నో కాన్సిడెన్స్ మోషన్ ఉండాలని వారు పాస్ చేయడం జరిగింది. కాని ఇప్పుడు దానికి సంబంధించింది మాత్రం పింపుల్ మెజారిటీ.

re: Construction of Railway
Over-Bridge at the Railway
Level crossing on Kachiguda-
Manmad Metre gauge Railway
line in Gandhi Ganj area at
Nizamabad Town.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:—మహారాష్ట్రలో ఉంది కాబట్టి మనం ప్రవేశ పెట్టాము అనే ఆలోచన ఉంది.

శ్రీ వై. రామకృష్ణడు:—సిమిలర్ పోజిషన్ అక్కడ ఉందని చెప్పాను.

Chairman:—I am now putting the amendment to vote.

The question is:

“That the following amendment made by the Andhra Pradesh Legislative Council in the A. P. Municipalities (Amendment) Bill, 1983 be taken into consideration.

CLAUSE 2

‘Delete item (iii) of clause 2.’

(Pause)

The Amendment was negatived and the Assembly disagreed with the amendment made by the Legislative Council.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re: Construction of Railway over-bridge at the railway level crossing on Kachiguda-Manmad metre gauge Railway line in Gandhiganj area at Nizamabad Town.

శ్రీ వై. రామకృష్ణడు:—నిజామాబాదు మునిసిపాలిటీ గాంధీగంజ్ ప్రాంతంలోని కాచిగూడ-మన్ మాడ్ మీటరు గేజీ రైల్వే లైను మీద 459/5 కి.మీ. వద్ద రైలు లైవలు కాసింగు వుంది. చాలాకాలం నుండి అక్కడ రోడ్డు ఓవరు బ్రిడ్జి నిర్మించాలనే ప్రతిపాదన వుంది. ప్రస్తుతం వున్న రైల్వే లైవలు కాసింగుకు ఇరుప్రక్కల పెద్ద నిర్మాణాలు వున్నాయి. ఇతర వాణిజ్య లావాదేవీలు కూడా జరుగుతున్నాయి. అది రైలు లైనుకు చాలా దగ్గర వరకు వచ్చాయి. ప్రస్తుతం వున్న లైవలు కాసింగుపై ఓవరు బ్రిడ్జి నిర్మిస్తే నిర్మాణం ఖర్చుకు అదనంగా స్థల సేకరణకు గాను పెద్ద మొత్తంలో సప్లవ్ హోం చెల్లించవలసివుంటుంది. అందు వలన ఈ క్రింది ప్రత్యామ్నాయ స్థలాలను రైల్వే అధికారుల సలహాకొరకు పంపించార.

re: Construction of Railway
Over-Bridge at the Railway
Level crossing on Kachiguda-
Manmad Metre gauge Railway
line in Gandhi Ganj area at
Nizamabad Town

1. (1) రైల్వే సిగ్నల్స్, ఇండియన్ అయిల్ టాంకులను అనుకొని గోకుల్ రావు శేరిలింగంపల్లి వెనుక వైపు రోడ్డుపైన.

(ii) మ్యాగజిన్ ప్రాంతం దగ్గరగా బృహత్ ప్రణాళికలో ప్రతి పాదించిన 100 అడుగుల వెడల్పు రోడ్డుపైన.

(2) దక్షిణ మధ్య రైల్వే ఈ విధంగా తెలియజేసింది :—

(1) ప్రస్తుతం ఉన్న రైలు క్రాసింగుల పానే రోడ్డు ఓవరు బ్రిడ్జిలు స్థాపించడం జరుగుతోంది అందుకు అయ్యే ఖర్చు రైల్వేలు సంబంధించిన అధికారవర్గం (పురపాలక సంఘాలు) 50:50 నిష్పత్తిలో పరిచాలి.

(2) ఓవరు బ్రిడ్జి ప్రారంభించిన తర్వాత రైలు క్రాసింగు సుూసి వేయాలి.

(3) ఇతర సందర్భాలలో అనగా ప్రస్తుతం ఉన్న రైలు క్రాసింగులపై కాక వేరొక చోట కొత్త ఓవరు బ్రిడ్జి నిర్మిస్తే ముతం నిర్మాణం ఖర్చును సంబంధించిన అధికార వర్గం మాత్రమే భరించాలి.

(4) ఈ విషయంపై నిర్ణయానికి రావటానికిగాను పురపాలక సంఘం అధ్యక్షుడు, కౌన్సిలర్ల సమక్షంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, దక్షిణ మధ్య రైల్వే అధికారులు, 18-5-1983న సంయుక్తంగా తనిఖీ జరిపారు.

ఆ సంఘం ఈ క్రింది విషయాలను పరిచించింది :—

I. స్వల్పకాలిక చర్యలు :

(1) గురుబాడి రోడ్డుపై తక్షణమే పట్టిడి తగ్గించటానికిగాను ప్రస్తుతం ఉన్న 8 మీ. వెడల్పుగల రైలు క్రాసింగును 9.1 మీ. లకు పెంచడం.

(ii) పాదచారులకు కాలిజాటు ఏర్పాటు చేయడం.

(iii) గేటుమూసి వుండే సమయాన్ని తగ్గించడం.

II. దీర్ఘకాలిక చర్యలు :

బృహత్ ప్రణాళికలోని 100 అడుగుల రోడ్డుపై రోడ్డు ఓవరు బ్రిడ్జి నిర్మించి టానికి ఏకగ్రీవంగా ఏర్పాటుచేయాలి. ఈ రోడ్డు బోర్న్ రోడ్డు, రింగు రోడ్డు కలుపుతూ మ్యాగజిన్ మార్కెటు మధ్య పశ్చిమ వైపును వెళుతుంది. ఇది

లాభదాయకంగా వుంటుంది ఎందుచేతనంటే నం సం శేకరించడానికి పెద్ద మొత్తంలో పరిహారం చెల్లించవలసిన ఎవరం వుండదు. అంతేకాక ఎంపీ రోడ్డు ప్రాంతం పోతూ హామికంగా అభివృద్ధి చెందుతున్నది. అక్కడ అటోమోటో, లారీస్టాండు కూడ ఏర్పాటు చేయాలని ప్రతిపాదస్తున్నాడు. దీనివల్ల రాకపోకలు రద్దీ తగ్గుతుంది ఎందుచేతనంటే ఖారీవాహనాలు స్టేషన్లో ప్రవేశించవలసి అవసరం వుండదు.

(4) ఈ పథకంపై వివరమైన చర్చాల్లో ఇరవలసిందిగా రోడ్డు, భవనాల చీఫ్ ఇంజనీరును కోరడం జరుగుతున్నది. చుట్టూ రోడ్డుపై ప్రస్తుతం వున్న లెవలు క్రాసింగును "స్పేషలు ఎ' క్లాసు" లెవలు క్రాసింగు స్థాయికి పెంచవలసిందని రైల్వే అధికారులను కోరడమవుతున్నది.

Business of the House

శ్రీ సి. అంగారెడ్డి:—నాన్ అఫిషియల్ రిజల్యూషను జన ౧౧గా టేబిల్ మీదకు వచ్చిన తరువాత ఆ రోజుకి చర్చ అయి ముగించాలి అది కనుక కంటిన్యూవన్ అయిపోతే మిగతా దానిని లాటరీ గానివి ఏవయితే ఇన్ఫర్మేషన్ అయింది పోగా మిగతావి మళ్ళీ జాలెట్ చేయాలి. ఆ వడ్డీని కాకుండా అనే వస్తున్నాయి; మొదటి నంచి, మరి మిగతా సభ్యులు ఇచ్చిన వాటి మాట ఏమి అయింది? వచ్చే కక్రవారముతో సమావేశము కోరి అవుతుంది. తరువాతవి మిగిలిపోతాయి కాబట్టి మళ్ళీ జాలెట్ పెట్టడానికి నిర్ణయం చేస్తే దాగుంటుంది. లేకపోతే మిగతా సభ్యులు ఇచ్చిన వాటికి అవకాశం రాకుండా ఉండే ప్రమాదం ఉంది. అందుచేత అన్ని కలిపి మళ్ళీ బ్యాంట్ చేసి వచ్చే శుక్రవారము నాటికి వాటిని పోస్ట్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

చైర్మన్:— అది సేపు చూస్తాను.

Non-Official Resolution

re : Treating the Telugu Ganga Project As National Project:

శ్రీమతి కె. ప్రసూన (సనత్ నగర్) :—అధ్యక్షా, ముందుగా సేపు అసదికార 1-10 p.m తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టే ముందు ఈ తీర్మానాన్ని ముందుగానే ఒక సవరణతో ప్రతిపాదించాలనుకున్నాను. వేమయితకు నుందు యిచ్చినటువంటి తీర్మానాలో "This House recommends to the Government to pursue with the Government of India to treat Telugu Ganga Project as National Project and take it over completely as Central Scheme" అని అనడం జరిగింది. కాని యితకు ముందే ప్రధానమంత్రిగారికి ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక లేఖ వ్రాసి దీనిని జాతీయ ప్యాజెట్టుగా పరిగణించాలని కోరడం వల్ల యిది ప్రభుత్వానికి అయినా, I am moving this non-official resolution :

"This House recommends to the Government of India that the Telugu Ganga Project is National Project and should be considered as Central Scheme." ఏ నేను దీనిని సభలో ఆంధ్ర ప్రాదేశ్కు చెప్పాను

Mr. Chairman :— Resolution moved

శ్రీ నర్సయ్య పండిత వాసుదేవ కవి:—ప్రశంస ప్రతిపాదించిన
తీర్మానం స్వాయం ముద్రణమైంది. దీనిని చక్క లేఖించావే ఆమోదము.

(శ్రీ) ఎం. బి. కార్ :-- చా నరం కూడా ఉంది

[illegible]

దీనికి యే మాత్రం కేంద్రం సహాయం చేసే ప్రసక్తి లేదని అన్నారు. అదేవిధంగా విచిత్ర ముత్రాసు, శ్రీ రానివాస్ మిర్చా కూడా బకగాం యీ నివేదిక వచ్చిన రిపోర్టు పరిశీలనమని వాంకూడా అనడం జరిగింది. అప్పుడయితే యీ తమిళనాడు ప్రభుత్వం నుంచి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వానికి చెల్లు సమస్యన్న సమయంలో శ్రీమం గాంధీగారు మాట్లాడుతూ అంతర్జాతీయ సంబంధాలు మెరుగు పరచవలసివలసి అవ్వడం ఉండని ఒక రాష్ట్రం యొక్క భూభాగం కాని యింకోక రాష్ట్ర భూభాగం కాని యేదెన్నటికీ కూడా అన్ని రాష్ట్రాల భూభాగం మీద కేంద్రానికి పెత్తనం ఉంది. కేంద్రప్రభుత్వం అన్ని రాష్ట్రాల సంబంధించిన సాక్షి కార్యక్రమాలు చేయడానికి ముందుకు వస్తుంది. అయితే రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ముఖ్యాంశాలుకు సంబంధించిన కార్యకలాపాలు నిర్వహిస్తూ ఉంటే కేవలం పెత్తనం చేడక మాత్రమే రాష్ట్రాల అని చెప్పడం జరిగింది. అంతర్ రాష్ట్ర సంబంధాలు చాలా క్రిందిగా ఉండాలని చెప్పినప్పుడు అన్ని రాష్ట్రాలలో పారిశ్రామిక అభివృద్ధికాని స్వయంసహాయభివృద్ధి సేద్యం, భివృద్ధికాని మెరుగుచేసే ముగ్గురికొక బద్దమైన ఆర్థికా వృద్ధిని సాధించాలనేదే కేంద్రప్రభుత్వం అత్యంత అనునప్పుడు రెండు రాష్ట్రాల మధ్య సహకారం, జట్టు భివృద్ధి కార్యక్రమాన్ని చేపట్టటంలో యీ ప్రాజెక్టుకు సహాయం చేయడంలో కేంద్రం యొందుకు వెనకాడుతున్నదో అర్థం కావడం తెగు మొప్పమొట్ట అత్యధిక ప్రాధాన్యం ఉన్న ప్రాజెక్టు కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం సరిగెరించడం జరగాలి. ఎందుచేతనంటే ఇది మంచినీటికి సంబంధించిన పారిశ్రామిక దేశంలో 4వ పట్టణంగా ముద్రాను పట్టడాన్ని మనం గుర్తుంచుకొన్నాము. అటువంటి మద్రాసు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి మించిన ఎందుచాలా 1976 లో కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించుకున్నది. ఈ 1946 నుంచి కూడా యీ సమస్య ఉంది. ఈ 1976ని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ దీనికి సంబంధించిన నివేదికను తయారు చేయడానికి సంకల్పించింది. కానీ ఆ రోజున కాలవల ద్వారా నీటిని సరఫరా చేయాలా, గొట్టాల ద్వారా సరఫరా చేయాలా అనే విషయంలో వివాదాలు రావడంవల్ల ఒక అనగాహన రాలేదు. కాని యీనాడు యీ రెండు రాష్ట్రాల తీసుకున్న మొరవ, ఒక అనగాహనతో యీ ఒప్పందం కుదరడంవల్ల దీనిని నొరవించి కేంద్ర ప్రభుత్వం, కేంద్ర ప్రాజెక్టుగా స్వీకరించాలనేదానికి కావసిన ఖర్చు అంతా కేంద్రప్రభుత్వం పరించానని, ప్రణాళికలో అంతర్జాతీయ తీసుకోవాలని, యెందుచేతనంటే ప్రణాళికలో దీనిని తీసుకొని దీనికి కావసిన డబ్బును అంతా పరించే బాధ్యం ద్వారా, కొంత కేంద్ర ప్రభుత్వం దగ్గర నుంచి తీసుకొని యీ రెండు రాష్ట్రాలకు అదనపు భారం లేకుండా చేయాలని తమ ద్వారా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—ఈ మైమింగులో కొంత పొరబాటు జరిగింది. కాని ఇది యేమిటంటే ఒరిజినల్ తీర్మానానికి, amendments have been given which reads like this:

“This House recommends to the Government to pursue with the Government of India to treat Telugu Ganga Project.

Here, we have added the following.....

“Ichampalli Project, Polavaram Project and the remaining works either of first or second stages pertaining to Sriram Sagar Project, add Sisailam Project and Nagarjunasagar Project and Vamsadhara Project as National Projects and take them over completely as Central Schemes.”

This is our amended Resolution.

Chairman :—Amendment Resolution moved:

శ్రీ ఎం. ఒంకార్ :—ఈ రోజు మైన సవరణ చేయడముతో ప్రధానమైన ఓమిటంటే ముఖ్యంగా యీనాడు మనకు యిక్కడ యిచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టు కాని, పోలవరం ప్రాజెక్టు కాని ఒక్కొక్కటి రూ. 1,000 కోట్లు ఖర్చు కలిగింది. అట్లాగే యీ నాడు మనము తలపెట్టిన శ్రీశైలంకు సంబంధించిన కుడి, ఎడమ రెండు వైపుల పనులు లెఫ్ట్ బ్యాంక్ రెగ్యులేటర్ నిర్మాణం కాని లేకపోతే ఆ తర్వాత రైట్ బ్యాంక్ రెగ్యులేటర్స్ కు లెఫ్ట్ బ్యాంక్ కెనాల్, రైట్ బ్యాంక్ కెనాల్ వీటికి కాని సుమారు రూ. 1,000 కోట్లు, అదే విధంగా పోచంపాడు, శ్రీరాం సాగర్ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించింది సెకండ్ స్టేజ్ కాని నాగార్జునసాగర్ పూర్తి చేయవలసినది కాని అది కూడా లెక్కవేసుకుంటే సుమారు అది ఒక రూ. 1,000 కోట్లు అవుతుంది. అది కాక దీనితో పాటు మనకు వంశధార ప్రాజెక్టు యివన్నీ యొక తక్కువ అంచనా పెసిన సుమారు రూ. 4,00 కోట్లు మనము ఖర్చు పెట్ట వలసివస్తుంది. ఇంకా అలస్యం అయితే బహుళ: కాస్టును బట్టి ఎన్టీమేషన్ పెరిగి యింకా యెక్కువ ఖర్చు కావచ్చును. ఈ రేటున అంచనా వేసుకుంటే సుమారు రూ. 4,000 కోట్లు ఖర్చు కాగలదు. ఇది మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేయగలిగినటు వంటి పరిస్థితిలో లేదు. వైగా యీ ప్రాజెక్టులు పూర్తి అయితే కేవలం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఒకటి మాత్రమే కాదు. మొత్తం భారతదేశమే దీని నుంచి లాభిస్తుంది. ఇప్పటికీ మనకున్నటువంటి లెక్కలను బట్టి చూసినప్పుడు ఒక వైపున ప్రతి సంవత్సరం మన రాష్ట్రం నుంచి 20 లక్షల టన్నులు మించి యితర రాష్ట్రాలకు ఎగుమతి చేసుకోగలుగుతున్నాము. ఇది చిన్న విషయం కాదు. ఇది కాకుండా కొన్ని వేల కోట్ల రూపాయలు విలువ కలిగిన పొగాకు, మిర్చి, వేరుశనగ వీటిని యితర రాష్ట్రాలకు మాత్రమే కాకుండా విదేశాలకు కూడా ఎగుమతి చేస్తూ విలువైనటువంటి విదేశీ మారక ద్రవ్యాన్ని కూడా మనము సంపాదిస్తున్నాము. అందువల్ల రి కోట్లకు వైగా ఉన్న మన రాష్ట్ర ప్రజలను పోషించుకోవడమే కాకుండా యితర రాష్ట్రాల ప్రజల అవసరాలు తీర్చడమే కాకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి విలువైనటువంటి మారక ద్రవ్యాన్ని తెచ్చి పెడుతున్నాము. వాస్తవానికి యీ ప్రాజెక్టులన్నీ పూర్తి అయితే యీ సంవద యింకా యెక్కువగా

పెరుగుతుంది. ప్రజలు యింకా యెంతో సుఖంగా ఉండడానికి వీలుంటుంది. ఈ సందర్భంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క వాంఛనీ గురించి శోస్తాలి. ఇది వరకు బాకాగినంగల్ ప్రాజెక్టు, గామోదర్ వేలి ప్రాజెక్టు యటువంటి వాటిని కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకొని వదిలింది. మరే కేంద్ర ప్రభుత్వాలకు సంబంధించిన సమస్య చర్చించుకున్నప్పుడు యిప్పటివరకు కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రాలకు ఉన్న వనరులన్నింటికీ తగ్గిన వచ్చింది. రాష్ట్రాల వానలని న్యాయ సమ్మతి మైన ఆదాయాలు కాకుండా నిర్ణయం లనుకుంటున్నది. ఏదో గ్రాంట్ల రూపములో యిచ్చే విధంగా విడుదల కూడరి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు తయారు చేస్తున్నది సర్వత్రా వివక్షనున్నది. ఇటువంటి పరిస్థితులలో మన రాష్ట్రానికి యివ్వవలసిన వాటా కూడా అక్కడ యెంతో నిల్వ ఉంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద యీ విషయంలో రెండు రకాలైన బాధ్యత ఉంది. ఒకటి జాతీయ సంపద రాబట్టడానికి అన్ని ప్రయత్నాలు సమానంగా అభివృద్ధి చేసే లక్ష్యంతో చూచినప్పుడు అందరినీ పాత్రామికంగా వాగా వెనుకబడి ఉంది. ఏ రాష్ట్రం అయినా పాత్రామికంగా అభివృద్ధి చెందాలంటే ఎంక్విరీసిటీ నీరు చాలా ముఖ్యం. ఇప్పుడు మనము ప్రతిపాదించిన మా ప్రాజెక్టు అన్ని అవకాశాలన్నాడ క ప్రాజెక్టులు. ఎంక్విరీసిటీ, నీరు యింకా మన యీ రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధిచేసే బాధ్యత కేంద్రం మీద ఉంది. కేంద్రం నుంచి మన రావలసిన వాటా ఎంతో ఉంది. రెండు కారణాలకే కేంద్ర ప్రభుత్వము ఈ ప్రాజెక్టును తీసుకోవలెనని అంటున్నాను. ఈ సందర్భములో మరొక విషయం చెబుతున్నాను. ఏది ముఖ్యమో, ఏది అముఖ్యమో, లేకపోతే ఏది అదుంధామో ఏది వద్దు అనేది వుండకూడదు. ఈ పెద్ద ప్రాజెక్టులన్నీ కూడా మేము పెట్టిన సవరణల ప్రకారం వున్నవి గనుక వాటినిన్నిటిని ఆమోదించి, కేంద్రానికి సిఫార్సు చేయండి. ఈ ప్రాజెక్టులకు కేంద్రము డబ్బు యిచ్చే విధంగా వత్తిడి చేయండి. సెంట్రల్ ప్రాజెక్టులుగా సెంట్రల్ స్కీముల క్రింద తీసుకోవాలను. ఈ తీర్మానాలను మీరీ తీర్మానాలతో సహా ఆమోదించవలెనని కోరుతున్నాను.

1.20-p.m.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ ప. జి. కిర్లొస్కా :— అధ్యక్షా, ఈ నిషయం జ్యోతి అవార్డులో మాట్లాడవలసి వుంది. దయచేసి ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయం కూడా. బి. సి. విద్యార్థులు, ఎస్. సి. విద్యార్థులు కాంగ్రెసుకు ఒక ప్రాసెషన్ లో ఆసెంబ్లీకి వచ్చారు. బయట వర్షానికి బడిచిపోతున్నారు. అర్థగంట సేవయింది. ముఖ్యమంత్రిగారిని కలిసి మెమోరాండమును ఇవ్వాలని వచ్చారు. వారు ఎంత వ్యయత్నము చేసినా ఇంకవరకు ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరు వెళ్ళుటకు.....

శ్రీమతి గ్రంథి మాధవి :— ఇప్పుడు నాన్ అఫీషియల్ రిజోల్యూషన్ మూవ్ చేశారు. చర్చ జరుగుచున్నది. జిరో అవార్డులో మాట్లాడవలసిన విషయాన్ని ఇప్పుడు మాట్లాడడం భావ్యం కాదు. సమయం కూడా తక్కువగా వుంది.

శ్రీ ఎ. వడన్ మోహన్ :— బూట్లు ప్రసీకరు మాకు కూడా తెలుసు. అధ్యక్షుల వారి అనుమతి అనుకొనిన తరువాత మూవ్ చేయాలి అనుకొన్నాము. As you can see, we have to place certain facts here ఇప్పుడే సి. ఎం. టి., ఎస్. సి. విద్యార్థులు గా అయితే వాతావరణంలో వాస్టేబిల్ వచ్చి, వారి సాంకేతికత కాలను ముగిస్తుంది గానికి తెలియ చేయాలి వాళ్ళు ఆరు రోజులలో క్లుప్తం చేశారు. వానికి టైం ఎంతకంటే ఉంది. .టి. క్రిష్ణ గారు వారితో కలిసి, సి. ఎం. గారితో కలవాడు ప్రయోగించారు. అది విజయం అయినట్లు కనబడుతున్నది. కానీ సరిగ్గా జరుగుతున్న రోజుల్లో, వారి ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో సీనికన్నా వేరే ఆర్గనైజేషన్ ప్రాసీకరు ఏమి వుండదు. గత 14-15 సంవత్సరాలనుండి మా హయాము ఎన్నోసార్లు పూర్తిగా పూర్తిగా కాలియిత వాతావరణంలో, అప్పుడప్పుడు అశాంతియుత వాతావరణంలో కూడా ఎక్కువగా గాని, కర్తవ్యం గాని, కార్యక్రమం గాని వర్తకులు గాని ఇక్కడ ఎన్నోసార్లు వచ్చి సందర్శించారు. అయితే ఎప్పుడు కూడా స్పీకర్ గారో లేదా ముఖ్యమంత్రి గారో ఎవరిని వారు కలువాలని పిచ్చారో, వారు వచ్చి, గళం రివ్ చేసుకోవడం, ఈ సభ యొక్క అవకాశాలుగా వు.టి. గెటెవ సిస్టమాలు ఆపేరణ తెలిపారు. అది మేము అర్థం చేసుకొని, స్పీకర్ చేతుల్లో వారి అనుమతి తీసుకొని, మాట్లాడు తున్నాము. కాబట్టి మా కేరవ సభ్యుల మాట్లాడుటానికి అనుమతి ఇవ్వాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ ఎం. కె. పి. రావు :— ప్రతిభ నాయకుల చెప్పినట్లుగా, గౌరవ సభ్యులకు సి. ఎం. గారు సమయం ఇవ్వగలిగిన అచ్చా. వారు పర్మిషన్ తీసుకొన్నాగా తేకపోత ఎపాయింట్ మెంట్ తీసుకున్నారా ఇంతకు ముందు? ఆ డెలిగేట్ మెంట్ల సి. ఎం. గారి దగ్గర నున్నట్లుగా సమాచారం తెలిసింది.

(మిస్టర్ స్పీకర్ ఇచ్ డి చెర్)

(ఇంటర్వ్యూ)

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :— పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్. నేను మీ అనుమతి తీసుకున్న తరువాతనే మాట్లాడడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రి గారు వారికి కలవడానికి సమయం ఇచ్చారా లేదా అనేది కాదు సమస్య ఇప్పుడు. వారు ఎక్స్ ప్రెస్సింగ్ సిస్టమ్లో ఇక్కడకు వచ్చారు, కనక, మేము ఇక్కడ మాకున్న బిల్ ప్రాసీకరులకు ఇక్కడ వ్యక్తము చేయవలసి వుంది. ఇప్పుడే వారి సమస్యను ఎక్స్ పరము చేయాలి వలసి చేయడం లేదు. మీ దృష్టికి ఈ విషయాన్ని తీసుకొని రావడానికి మాత్రమే పర్మిషన్ ఇవ్వగలగాము.

శ్రీ ఎం. కె. పి. రావు :— ఇప్పుడే ఆ డెలిగేట్స్ అక్కడున్నారని తెలిసింది. కాబట్టి ఈ కమిషన్ చర్చించవలసిన అవసరము లేదు.

శ్రీ ఎ. టి. క్రిష్ణ :— మా స్పీకరుకు కిషన్ రావు గారికి బహుశా తెలియదని అనుకొంటాను. సి. ఎం. గారిని కలవడానికి ఏ బిలిట్ కిట్ పార్టీ గాని ఎవరయినా గాని ప్రొసీకరులో వర్చువుడు టైం తీసుకోవలసిన అవసరము లేదు.

[illegible]

Discussion on Non-Official Resolution-(Contd.)

శ్రీ ఎన్. సిద్ధారెడ్డి (మదిర) :— కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఈ ప్రాజెక్టులను పనుకొని, పూర్తి చేయవలసిందిగా కోట్సన ఈ రెజల్యూషన్ ముందే అవకాశము. ఓ అమలు జరిగితే చాలా సంతోషమే, ఎటువంటి కృష్ణా జిల్లా నీరు ఉపయోగించే సమస్య ఇది. గునివల్ల మనము అడిగే కోరిక ఎంతవరకు సరైనట్లుగా ఉందో, ఎంతవరకు వారు దృష్టికి తెచ్చి ఇవ్వగలగారు అడుగుతుంది? లేక రకారము జ. స. స. చిహ్నం? దీనిలో ఏమేమి చిక్కులున్నాయో అలోచన చేయవలసి వుంది. వారు మాత్రం ఒక తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టు గురించి చెప్పారు. ఓంకార్ వారు అన్ని ప్రాజెక్టుల గురించి చెప్పారు. ఇది ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు ఎక్స్ క్లూసివ్ గా స్టేట్ లు అందించింది. దీన్ని కట్టుకొన్నప్పుడు దీని మీద ఎంత పెట్టుబడి పెట్టినా ఇది మన రాష్ట్రానికి అందించింది అన్ని ప్రాజెక్టులను కేంద్రానికి అప్పజెప్పే నాచాపు దీనికి సగం డబ్బును కేంద్రానికి యివ్వవలసి వుంటుంది. అది ఒక రాష్ట్రము మీద ఆధారపడి ఉండదు. కేంద్రములో వున్న క్లానింగ్ కమిషన్, కేంద్ర ప్రభుత్వము, అన్ని రాష్ట్రాల కోరికలను దృష్టిలో పెట్టుకొని తీర్మానము చేయవలసి వుంటుంది. ఏమయినా వుంటే పాలసీ సీషన్ లో మార్పు రావలెను. మిత్రులు నాగార్జునసాగర్ గురించి చెప్పారు. రోజుల్లో ఇక్కడ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమున్నప్పుడు, కేంద్రములో కాంగ్రెసు వున్నప్పుడు, కేంద్రమే దీనిని తీసుకోవలెనని వత్తిడి చేశాము. కాని వాళ్లు వ్యూహం లేదు. ఇప్పుడు కేంద్రము బహుశంతుమంటే మంచిదే. ఈ విషయంలో ఈ ప్రాజెక్టును కోరేటప్పుడు, కన్నీ అనుమానాలు వస్తాయి. తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టుకు ఇతరరక స్లియరెస్స్ రాలేదు. ఎప్పుడది వస్తుంది? మీరు అక్కడ రాదుచాచున్న 29 టి ఎ. సి. సీ క్లకు ప్లానింగ్ కమిషన్ వారి పూర్వకు రావలెను. వం అనుకొంటే సరిపోదు. ప్లానింగ్ కమిషన్ వారు ఇటువంటి స్క్రీములను గ్రాంటిల్ వాటర్ కమిషన్ కు పంపుతారు. వారు “మీ రాష్ట్రములో ఎంత వుంది” అనేది లెక్క చేస్తారు. ఈ తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టుకు కాండ్స్ యిచ్చే 1-30 p.m.

టవుడు పొందిన కోటి చాటి కృష్ణలో పేరు ఎంక ఉందో తెక్క వేస్తారు. శ్రీ కైలం రైట్ నా సీ-ఎం-ఎం-ఎం అతి-పెంపిద అంగకరించారు కాబట్టి యీ తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టు నా అనుభవ ప్రభుత్వానికి వంపిస్తే అదనంగా ఇంజనీరింగ్ నా అనుభవం. అలా ఎంజనీరింగ్ మనం యీ ప్రాజెక్టును పూర్తి చేయలేము ఇంజనీరింగ్ తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టుకు ఎస్సీ మేట్ 800 కోట్లు అంటున్నాది. కానీ అంపూరి అయ్యేసరికి 1200 కోట్లు బాపాయలు కావచ్చును. ఎటాగయినా యీ ప్రాజెక్టును పూర్తి చేయాలి అనుకున్నప్పుడు మద్రాసును నీగు యిస్తున్నాము కాబట్టి దీని కొరకు అనంగా పడే భారం మద్రాసు ప్రభుత్వం మీదే వేయాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— సమావేశం సోమవారం, 19-9-1983 ఉదయం 8-30
1-32 p.m. గంటల వరకు వాయిదా వేస్తున్నాను.

(సమావేశం సోమవారం కేదీ 19-9-1983 ఉదయం 8-30 గంటలకు వాయిదా వడింది.